

အလင်္ကာစာပေ

မိချမ်းဝေ
အောင်ဝေး
လှဆိုးဗျင်းရယ် ဆလုံနှင်းဆီ

MIN MIN PIKE

မိချမ်းဝေ

အောင်ဝေ:

လှဆိုးဗျင်းရယ် ဆလုံနှင်းဆီ

မိချမ်းဝေ

လှဆိုးဗျင်းရယ် တနင်္သာရီ

အမှာ

(ခရီးသွားခြင်းအနုပညာ)

အနုပညာဟူသည် သိမ်မွေ့နက်နဲသော ပညာ ဟုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြသည်။

ခရီးသွားခြင်းကိစ္စမှာ လည်း အလွန်ကျယ်ဝန်းသိမ်မွေ့သော

ပညာရပ်တစ်ခုဟုဆိုပါသည်။

လူတိုင်း ခရီးသွားဖူးကြပေမည် ။ သို့သော် ပင်လယ်ခရီး ကတော့ လူတိုင်းနှင့်

နီးစပ်မည် မထင်ပါ။ ကျွန်မတနင်္သာရီတိုင်းကို စတင်ရောက်ရှိသွားသော အချိန်မှာ ၁၉၇၆

ခုနှစ် မိုးဦးစအချိန် ဖြစ်သည်။ သွားစဉ် ကတော့ လေယာဉ်ခရီးစဉ် ဖြစ်၍ အခက်အခဲမရှိလှ။

ထိုဒေသမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် တာ ကာလပတ်လုံး တစ်နှစ်

တစ်ခေါက် ဇာတိမြေသို့ပြန် ဖြစ်ရာ လေယာဉ်လက်မှတ် အခက်အခဲရှိသဖြင့်

ကမ်းရိုးတန်းသွား စက်လှေကြီးများ ကို အားကိုး၍ သွားကြရသည်။ အပြန်တွင် မော်လမြို့

င်မှလည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်မှ လည်းကောင်း ပင်လယ်ပြင်မှာ အသက်ကို အပေါင်ထား၍
မိုးထဲလေထဲစွန့်စားလိုက်ပါရပြန်ပါသည်။

ကျွန်မရဲ့ ပင်ကိုစိတ်ဓာတ်က ကြံ့ခိုင်မာကျောလှသည်မဟုတ်ပါ။ ထိရခံစားလွယ်၊
ဝမ်းနည်းကြေကွဲလွယ်၊ ညှိုးနွမ်းအားငယ်လွယ်သည့် စိတ်ဓာတ်မျိုး ဖြစ်သည်။
ပင်လယ်ပြင်တွင် လှိုင်းကြီးလေကြီးကြုံပါက အခြားသူတွေ ထက် အဖြစ်ကံအသည်းပိုလှ၏ ။
မူးဝေ အော့အန်စရာရှိလျှင်လည်း သူများ ထက်နှစ် ပြန်နှစ် ဆ အဖြစ်ဆိုး၏ ။

တစ်ခါက မော်လမြိုင်မှမြိတ်သို့ အောင်ဇေယျသင်္ဘောကြီးဖြင့်
စီးနင်းလိုက်ပါလာခဲ့ရာ မိတ်ဆွေ တစ်ယောက် က သင်္ဘောကပ္ပတိန်ကြီးမှ
လူလွတ်ခေါ်ခိုင်းလိုက်ရာ ကျွန်မနှင့် အဖော်ဆရာမ လေး တစ်ယောက် မှာ
အောင်ဇေယျသင်္ဘောကြီး၏ အပေါ်ဆုံးထပ်သို့ ရောက်သွားလေ၏ ။ ကပ္ပတိန်ကြီးက
ကျွန်မတို့ကိုအကျွေးအမွေးဖြင့် နေညံ့နေသည်မှာ အတော် ထူးသည့်ကုသိုလ် ဖြစ်သည်။

ကပ္ပတိန်ကြီးအခန်းမှာ သပ်ရပ်သန့်ရှင်းလှ၏ ။ ဘုရားခန်းမှာ လည်း ပန်း၊
ဆီမီးတို့ဖြင့် ဝေဆာသပ္ပာယ်လှ၏ ။ ကောင်းကင်ပြာပြာအောက် ပင်လယ်ပြာပြာပေါ်တွင်
သင်္ဘောကြီး ခုတ်မောင်းနေသည်မှာ သဘာဝ တရား၏ လှပမှု ကို
အရင်အတိုင်းဖော်ပြနေသည်နှင့် တူလှ၏ ။ သင်္ဘောဦးထိုးခွဲလိုက်သဖြင့် ရေမှု
နိရေမွှားလွင့်စဉ်ပုံ၊ လှိုင်းလိမ့်မြွှာဝဲလှည့်ပုံတို့ နေခြည်ဝင့်ဝါအောက်တွင် မြူး ထူးခုန်ပေါက်
ကကြိုး မြောက်၏ ။

ကျွန်မထိုအလှအပတွေ ကို မခံစားနိုင်။ ကပ္ပတိန်ကြီးပြောနေသည့်
စကားကိုလည်း စိတ်မဝင်စား၊ အစားအစာများ ကိုလည်း လက်ဖျားနှင့် မတို့မိ။
လှိုင်းကြီးလာသည်နှင့် အမျှ သင်္ဘောလှုပ်ရှားမှု က အပေါ်ဆုံးထပ်မှာ ယမ်းခါမှု
ပိုလာသည့်အနေအထားတွင် ကျွန်မ ငိုချင်၊ ရယ်ချင် ဖြစ်လာ၏ ။ မူးဝေအော့အန်ချင်
ဖြစ်လာ၏ ။ ကပ္ပတိန်ကြီးက ရေကိုမကြည့်နှင့် ၊ တိမ်တွေ တောင်တန်းတွေ
အဝေးကြီးကိုကြည့်ခိုင်းသည်။ နောက်ဆုံး ကျွန်မဘေဆင်

(လက်ဆေးခွက်)ထဲ ခေါင်းထိုးရတော့၏။ အားနာဖွယ်ကောင်းလေစွ။

ကျွန်မကား ပင်လယ်ခရီးနှင့် ထိုသို့ အံ့မဝင်၊ ခွင်မကျ အသားမကျလှသူ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ ကုသိုလ်ကလည်း ထူးဆန်းစွာ ပင် ရေလမ်းခရီးနှင့် မကြာခဏမိတ်ဆွေဖွဲ့ရ၏။ မြိတ်မြို့ မှ ရွာနီးချုပ်စပ် ကျွန်းစုမြို့ နယ် တစ်ခွင်တစ်ပြင်သို့ သွားလျှင် ရေလမ်း။ ခပ်ဝေးဝေး ထားဝယ်၊ ကော့သော င်းသွားလျှင် ရေလမ်း။ “လှေအဆင်း မြင်းအတက်၊ လှိုင်းကြီးလှေအောက်၊ တက်ကျိုး တော့ လက်ထိုးလှော်၊ ရွာလွန်ရွက်တိုက်၊ လှေစီးလျှင် ရောက်ချိန်မမေးရ” စကားစုများ အဆိုအမိန့်များ ကျွန်မနှင့် ယဉ်ပါးလာ၏။

တစ်ခါက ရန်ကုန်မှမြိတ်မြို့ သို့ မိုးဦးလေဦးကြီးထွက်ခွာလာသော တိုင်းသိရိစက်လှေနစ်မြုပ်တော့ ကျွန်မတို့မြို့ မှာ အတော် ဂယက်ရိုက်သွားသည်။ ကုန်သည်ပွဲစားများ၊ စားရေး စာချီများ၊ ဝန်ထမ်းများ၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၊ အချို့ မိသားစုအလိုက် ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက် ရောက်သွားကြသည်။ ပျောက်နေသည့် ဖောင်ပေါ်မှာ ပါသွားသည်ဆိုသော သူ့သားသမီး ကိုယ့်သားသမီးတွေ ကို တစ်နေ့ဝင်မြင်ရနိုးငယ်မှာ မျှော်ကြသည်။ အတော် များများ မျှော်လင့်သလို ဖြစ်မလာခဲ့ကြ။

တော် ပြီ။ ကျွန်မနောင်ကို ရေလမ်းခရီး ဝေးဝေးကရှောင်တော့မည်။ ဒါကကျွန်မရဲ့ မဓိပြင်သော ဆုံးဖြတ်ချက်၊ နောက်ပိုင်းစက်လှေတွေ ပါစင်ဂျာမတင်ရသော ခေတ်ရောက်တော့ စက်လှေမှာ လှေသားအနေဖြင့် စာရင်းပေး၍ မော်လမြိုင်သို့ ဖက်တင်သည့်လှေနှင့် လိုက်ခဲ့ရပြန်သည်။ ခရီးသည်မပါ၊ ဖက်ပုံပေါ်မှာ အိပ်၍ ကောင်းကင်သို့ မော်ကြည့်တော့ ကြယ်တွေ ကတဲ့ရေအိညှန်နှင့် ပက်ပင်းဆုံခဲ့ရသည်။

ကျွန်မကုသိုလ်ဖန်လာပုံက ရန်ကုန်ကိုအပြီးပြောင်း၊ စာရေး တော့မည် ဆိုတော့ ပင်လယ်ကို အခေါက်ခေါက်ဆင်းရပြန်သည်။ ကမာရင်ကွဲကိုထုဆစ်ဖို့၊ မီးစုန်းဝတ်ရုံနှင့် အလင်းညှို့ချက်ကို မျှားယူဖို့၊ ပလီဇာချဲ့လှိုင်းရဲ့ သံစဉ်ကို နားဆင်ဖို့ ကျွန်မပင်လယ်နှင့် ပြန်လည်ကျွမ်းဝင်ရပြန်သည်။ စာဖတ်သူကို ဆန်းသစ်သော အာရုံကို မှုဝေဖို့အတွက် ကျွန်မစွန့်စားရကျိုး နပ်သည်ဆိုရမည်။

၁၅-၂-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ကော့သော င်းခရိုင် ဗိုလ်ချူကျွန်းမကြုံဂလက်ရွာ၌ ဆလုံပွဲတော် ကျင်းပတော့မည် ဆိုတော့ အနုပညာပိညာဉ်လိပ်ပြာ နီးထစွာ ခရီးသွားချင်လာပြန်သည်။ ဆလုံတိုင်းရင်းသားများ နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဝတ္ထုဆောင်းပါးများ ရေးသားနေသူ တစ်ယောက် အနေဖြင့် ဆလုံပွဲတော် သို့ တက်ရောက်ရန် လိုအပ်သည်ဟု မိမိကိုယ်မိမိတာဝန်ပေးမိ၏ ။ ရန်ကုန်-ကော့သော င်းခရီးကိုတော့ ကျွန်မနည်းနည်း ရွံ၏ ။ ခရီးတာဝေး၊ အချိန်ကာလ၊ ငွေကုန်ကြေးကျမှု တွေ ပါ ထည့်သွင်းတွက်ချက်လိုက်တော့ သွားဖို့လာဖို့ တွန့်ဆုတ် တွေ ဝေသွားပြန်သည်။

ထိုအချိန်တွင် မန္တလေးမှလူထုဒေါ်ဒေါ်မာက ကျွန်မခရီးထွက်မည် ကြားသဖြင့် သွား ဖြစ်အောင်သွားရန် ဖုန်းဖြင့် တိုက်တွန်းပြီး ငွေပို့လိုက်လေသည်။ ဆရာလူထု(ဦး)စိန်ဝင်းက ကင်မရာနှင့် ဖလင် ထုတ်ပေးသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာ ပင် အစ်ကိုကဗျာဆရာမောင်ဟေမာ (မောင်မောင်အေး- အလင်္ကာဝတ်ရည်) ကလည်း ခရီးသွားဖို့ ငွေကြေးကူညီပြန်သည်။ အားပေးကူညီကြသူတွေ တော့ ပေါ်လာပြီ၊ ကျွန်မကိုယ်တိုင် ဤခရီးသို့ သွားရန် စိတ်ဓာတ် ခိုင်မာမှု နှင့် စေ့ဆော်မှု သဒ္ဓါတရား ထက်သန်ရန်သာ လိုတော့သည်။

တကယ်သွားမည် ခရီးစဉ်ဆွဲတော့ ရန်ကုန်မှထားဝယ်သို့ ကားဖြင့် ၊ ထားဝယ်မှကော့သော င်းသို့ အမြန်ယာဉ်ဖြင့် ၊ ကော့သော င်းမှ ဗိုလ်ချူကျွန်းသို့ စက်လှေဖြင့် ၊ ဆလုံပွဲတော် ပြီးလျှင် ကော့သော င်းမှမြိတ်သို့ တစ်ပတ်ပြန်ဝင်မည် စိတ်ကူးသည်။

ကျွန်မဖြတ်သန်းရမည့် ထားဝယ်-မြိတ်-ကော့သော င်းမြို့ များ သည် နေစရိတ်မြင့်မားလှ၏ ။ ဧည့်စိမ်း တစ်ယောက် အနေဖြင့် အစအဆုံးအကုန်အကျခံရမည် ဆိုပါက ငွေဘယ်လောက်ပါပါ လောက်ဖွယ်ရာမမြင်။ ယခုမူ ချစ်ခင်အားထားရသော ဒေသခံမိတ်ဆွေများ ၏ နွေးထွေးပျူငှာသော ကြိုဆိုမှု အောက်တွင် ကျွန်မမှာ နှင်းဆွတ်သဇင်နယ် လန်းခွင့်ဝင့်ဝါဒဲရ၏ ။ ပင်လယ်မှ အတွေ့ အကြုံအသစ်၊ အကြောင်းအရာအသစ်၊ ရင်ခုန်မှု အသစ်၊ အသစ်အသစ်သော အလှတရားတွေ လောဘတကြီးကောက်ယူပွေ့ငင်မိ၏ ။ ဤခရီးသည် ရည်မှန်းချက်တွေ အောင်မြင်

အလိုဆန္ဒတွေ ပြည့်ဝ ကျေနပ်အားရမှု တွေ နှင့် မြန်ရက်ခဲ့သည်ဟုဆိုရမည်။

ကျွန်မရဲကစိတ်ကူးစိတ်သန်များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပါဝင်အားဖြည့် ကူညီပေးသော မန္တလေးမြို့ မှ လူထုဒေါ်ဒေါ်မာ၊ ရန်ကုန်မြို့ မှ ဆရာလူထု(ဦး)စိန်ဝင်း၊ ကဗျာဆရာမောင်ဟေမာ၊ ထားဝယ်မြို့ မှ ဦးစိုးမြင့်-ဒေါ်ဂင်လှိုင်မိသားစု၊ ကော့သော င်းမြို့ မှ ကဗျာဆရာနိုင်တာရာ-မသီတာမိသားစု၊ စာရေး ဆရာခင်လတ်ထွန်း၊ မြိတ်မြို့ မှဦးလှသန်း-ဒေါ်ဝင်းစံ၊ ဦးသားအို-ဒေါ်မေညွန့်နှင့် မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်း အပေါင်းအသင်းဟောင်းများ ကို အထူးပင်ကျေးဇူးတင်လှပါကြောင်း အမှတ်တရကမ္ဘည်းတင်အပ်ပါသည်။

မိချမ်းဝေ

၂၀၀၃-၂၀၀၄ ခုနှစ် သည် ကျွန်မအတွက်ခရီးသွားနှစ် ဟု ပြောလျှင်ရမည် ထင်သည်။ ထွက် ဖြစ်သမျှခရီးတွေ က ကိုယ်ပိုင်ခရီးစဉ်ရှိသလို စာပေဟောပြောပွဲ ခရီးစဉ်တွေ လည်းပါသည်။ ကျွန်မခရီးထွက်ပြီးတိုင်း ထိုခရီးလမ်းအတွေ့ အကြုံကို စာတစ်စောင်ပေတစ်ဖွဲ့ ရေး သားရန် ဆန္ဒရှိလှ၏ ။ သို့သော် ရေး ဖြစ်သည့်ခရီးစဉ်ရှိသလို အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မရေး ဖြစ်သည့် ခရီးစဉ်တွေ လည်းရှိခဲ့သည်။

မရေး ဖြစ်သည့်ခရီးစဉ်တွေ အတွက် ကျွန်မစိတ်ထဲ အကြွေးကျန်နေသလိုခံစားရ၏ ။ ကျွန်မ၊ ဆရာချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)၊ ဆရာလယ်တွင် :သားစောချစ်၊ ဆရာမောင်ငြိမ်းသူ(ကြို့ ပင်ကောက်)၊ ဆရာမ သန်းမြင့်အောင်တို့ အတူသွားခဲ့ကြသော တောင်သူစာပေဟောပြောပွဲခရီးစဉ်က ရေး ချင်စရာ ကောင်းလွန်းလှ၏ ။ ထိုစဉ်က ဒေသခံတွေ ရဲ့ ပံ့ပိုးမှု ဖြင့် ကျွန်မတို့တောင်သူသမဂ္ဂ သံတောင်ကလေး၊ သံတောင်ကြီးအထိရောက်ခဲ့ကြသည်။

ပင်လယ်မှာ ပျော်သော ကျွန်မ သည်ဘက်နှစ် အပိုင်းအခြားတွေ မှာ တောင်ပေါ်မြို့ တွေ နှင့် ရေစက်ဆုံလှ၏ ။ တစ်နှစ် အတွင်း ပြင်ဦးလွင်သို့ နှစ် ကြိမ်တက် ဖြစ်သည်။ သံတောင်ကြီးသည် ပြင်ဦးလွင်နှင့် ဆင်ဆင်တူသော တောင်ပေါ်မြို့ တစ်မြို့ ဖြစ်၍ ထူးခြားဆန်းသစ်သော အာရုံခံစားမှု တွေ နှင့် တွေ့ထိခဲ့ရသည်။

မိုးနှင်းတို့ဖွဲ့ဖွဲ့ဝေနေသည့် တောင်တက်လမ်း၊ နှစ် ခြင်း ဟင်ဂလီကန်ဘွဲ့ကရင်တို့ရဲ့ အထွက်အမြတ်ပေ(၄၂၀၀)အမြင့်မှ နော်ဘူဘောတောင်။ ထိုတောင်မှ ကျောက်တုံးတစ်တုံးကိုယူ၍ ဆန်အိုးထဲထည့်ပါက ဆန်မပြတ်ရှိသည်ဆိုသော အယူအဆ၊ မလှမ်းမကမ်းမှ ဘုရင့်နောင်တပ်မြို့ ၊ ရိုးသား၍ ချစ်ခင်လေးစားဖွယ်ကောင်းသော နော်လာမူ၊ နော်ဝုတ်စတီး၊ စောဒင်နရယ်မျိုး လှတို့ရဲ့ အပြုံးများ ၊ သံတောင်ကလေးမှ ပသီချောင်းရေလျှင်သည် နွေးထွေးစေပိုင်မှု တွေ ကို သယ်ဆောင်လျက် အိပ်မက်ထဲအထိ ဖြတ်စီးလာသည်။ ထိုခရီးအပေါ် ကျေနပ်မှု အပြည့်ဖြင့် ပြန်လာခဲ့သော်လည်း ထိုအတွေ့အကြုံတို့ကို အခြေခံလျက် စာတစ်ပုဒ်မျှပင် မရေး နိုင်ခဲ့။ ထို့အတွက်လည်း ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ ဘဝင်မကျနိုင်။ အားမလိုအားမရ ဖြစ်မှု များ စွာ ဖြင့် အချိန်တွေ ကုန်လွန်သွားခဲ့သည်။

ယခုပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းမြို့ များ သို့ ခရီးထွက်ရန်ဖန်လာချေပြီ။ ကျွန်မရဲ့ တစ်ကျော့ပြန် ပင်လယ်ခရီးသည် ဆန်းသစ်အာရုံများ ဖြင့် ဖမ်းစားထားမှာ သေချာသည်။ ကျွန်မသွားမည် မှာ ကော့သော င်းမြို့ သို့ ဖြစ်သော်လည်း ခရီးစဉ်က တိုက်ရိုက်ခရီးစဉ်မဟုတ်။ ထားဝယ်မှ ပတ်သွားမည့် ခရီးစဉ် ဖြစ်သည်။ အကယ်စင်စစ် ကျွန်မ ထားဝယ်နှင့် ကင်းကွာခဲ့သည်မှာ နှစ် တွေ အတော် ကြာညောင်းခဲ့ပေပြီ။ မဆောက်လုပ်မီ ထားဝယ်မှတွင် အော်တာ လေယာဉ်ငယ်ကလေးတွေ ပြေးဆွဲစဉ် မြိတ်မှမော်လမြိုင် အသွားအပြန် ထားဝယ်ကိုအကြိမ်ကြိမ် ဖြတ်ကျော်သွားခဲ့ဖူးသည်။

မြိတ်လေယာဉ်ကွင်းသစ်ကြီး ပြီးတော့ထားဝယ်မှ ပတ်စရာမလိုတော့။ မြိတ်-ရန်ကုန် တိုက်ရိုက်ပျံသန်းနိုင်ပြီး ဖြစ်ရာ ထားဝယ်သည်နီးလျက်နှင့် ခရီးမသုန် ဖြစ်သွားတော့သည်။ ယခု ကျွန်မထားဝယ်နှင့် ပြန်လည်ပတ်သက်ရတော့မည် ။ တနင်္သာရီတိုင်းသို့ သွားတော့မည် ဆို ယခင်ကလိုလေယာဉ်လက်မှတ်၊ သင်္ဘောလက်မှတ်အတွက် ခေါင်းခံစရာမလိုတော့။ ထားဝယ်ကားလက်မှတ်ကို စလင်းကွင်းမှာ သွားဝယ်လိုက်ရုံပင်။

(၂-၂-၂၀၀၄)ထားဝယ်သို့ “ကောင်းသစ်စံ”ကားဖြင့် စတင်ထွက်ခွာတော့ နေ့လယ် ၁၂နာရီ။ ကားသည် ရန်ကုန်-မုတ္တမကားလမ်းအတိုင်းသွား၍ သထုံအလွန် မြို့

င်ကလေးတံတား၊ ဂျိုင်း၊ ဇာသပြင်တံတား၊ အတ္တရံတံတားတို့ကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရသည်။

(၃-၂-၂၀၀၄)ရက် နံနက်(၇)နာရီခန့် မော်လမြိုင်ရောက်တော့ မကြာသေးမီကမှ မော်လမြိုင်မှာ စာပေဟောပြောပွဲ ဟောခဲ့သည့်အတွက် စာပေမိတ်ဆွေ ရွှေမြို့ င်မောင်ပွင့်ဆန်း၊ ဦးခင်ထွန်း၊ ခင်ကျော်ဝင်းတို့ကို သတိရမိသည်။ မော်လမြိုင်အဝေးပြေးဂိတ် လက်ဖက်ရည်သော ခရီးဆက်ကြတော့ ကားကစက်လည်းကောင်း၊ သစ်လည်းသစ်လွင်နေတာမို့ ခရီးတွင် လှသည်။ သံဖြူဇရပ် ပုပ္ဖဝတီထမင်းဆိုင်မှာ ထမင်းစားကြမှသာ ရပ်နားတော့သည်။ မွန်ပြည်နယ် ရေမြေတောတောင်ရှုခင်းကား ကျွန်မစိတ်ကိုမဖမ်းစားနိုင်တော့။ မြင်မြင်သမျှ ရာဘာတောတွေ က ဆွဲဆောင်မှု နည်းစွာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ရေး မြို့ ကိုဖြတ်တော့ ကောင်းသစ်စံနားပင်မနား။ ကျွန်မကလည်း ဆန္ဒတွေ စောနေပြီ။ နာမည် ကြီးမလွှဲတောင် ဖြတ်တော့မည် လေ။

ဟိုယခင်ကားလမ်းတွေ မပြုပြင်မီ မလွှဲတောင်ခရီးက နာမည် ကြီးလှ၏ ။ တောနက်ခြင်း၊ လမ်းကြမ်းခြင်း၊ တောင်မတ်ခြင်းတို့ဖြင့် အမည် ဆိုးတွင် ခဲ့ဖူးသော မလွှဲတောင်ကို ကျွန်မတို့မကြာခင် ဖြတ်သန်းကြတော့သည်။ နေမြင့်လာသည်နှင့် အမျှ အပူရှိန်လွန်ကဲလာသည်။ တောရိပ်တောင်ရိပ်ထဲ ဝင်လာလျှင် အေးမြရမည့် အစား ဖေဖော်ဝါရီလနေအပူက ခရီးသည်တွေ ကို ကောင်းကောင်းနှိပ်စက်တော့၏ ။ ကောင်းသစ်စံသည် ဂီယာကြီးထိုးလျက် အဆစ်အချိုး အကွေ့အကောက်ပေါင်းများ စွာ ဖြင့် တောက်တက်ခရီးကို ရုန်းတက်နေသည်။

ကားတစ်စီးစာ လမ်းကျဉ်းကလေးသည် မတ်စောက်သော ချောက်ကမ်းပါးတွေ ကို ထိနမ်းနေသည်။ တောင်စွယ်တွေ ကိုကွေ့ပြီးတိုင်း အသည်းအေးခနဲ အေးခနဲ ဖြစ်သွားကာ တောင်ပတ်လမ်းအတက်အဆင်းကြမ်းလာသဖြင့် ခရီးသည်တချို့ ထံမှ အော့အန်သံကြားရ၏ ။

မှိုင်းညို၊ ညို၊ တောင်စဉ်တောင်တန်းတွေ ကြား အမြင်ရဆုံးအပင်မှာ ဝါးရုံတွေ ပင် ဖြစ်သည်။ မြွေလိမ်မြွေကောက်လမ်းပေါ်မှာ ကောင်းသစ်စံတစ်စီးတည်း သွားနေသည်မှာ အားငယ်စရာကောင်းလှ၏ ။ မလွှဲတောင်ထိပ်သို့ ရောက်သော် အခြေချစခန်းတစ်ခုမှာ

မှတ်ပုံတင် စစ်ဆေးသည်။နောက်ကားတွေ စောင့်သည်လားမသိ။ တောင်ထိပ်မှဆင်းတော့ မွန်းလွဲ(၂:၁၅)နာရီ ရှိပြီ။

မကြာခင် ကလိန်အောင်ရွာရောက်တော့ လက်ဖက်ရည်သောက်ကြ၊ အညောင်းအညာ ဖြေကြ၊ ညနေ(၄:၁၅)နာရီရှိသွားပြီ။စကားသံ၊ လေယူလေသိမ်း၊ အစားအသောက်၊ အနံ့အသက်တွေ ပြောင်းသွား ပြီ။ ထားဝယ်လေယူလေသိမ်းစကားသံကို စကြားရပြီ။ ဩော်... အနှစ် နှစ် ဆယ်ကျော်က ထားဝယ်ကို ပြန်ရောက်တော့မည် ပါလား။

ထားဝယ်က တောင်ငူလို၊ မုံရွာလိုမြေပြန့်မြို့ ။ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်အားထား၍ စီးရသော မြို့ ။ မြို့ ကွင်းမြို့ ကွက်ကျယ်ပြန့်၍ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်း ဝင်းကြီးမြဲကျယ်နှင့် သန့်ရှင်းလှပသည့်မြို့ ။ ထားဝယ်အဝေးပြေးဂိတ်ကို ကားဝင်တော့ ည(၇)နာရီထိုးပြီ။ ဆိုင်ကယ်၊ တက္ကစီနဲ့ပဲ ခုံဝင်းဒရယ်ရပ်ကွက်က မိတ်ဆွေဦးစိုးမြင့်၊ ဒေါ်ဂင်လှိုင်တို့ရဲ့ အိမ်ကို ရောက်ခဲ့တော့သည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ကျွန်မတည်းခိုမည့် မိတ်ဆွေတို့၏ တူမောင် တစ်ယောက် မင်္ဂလာပွဲနှင့် သွားဆုံသည်။ အိမ်ရှိလူကုန် မင်္ဂလာပွဲရောက်နေသဖြင့် အိမ်စောင့်မှလွဲ၍ မည် သူမျှမရှိကြ။ သတို့သားက မောင်ဝင်းစိုးဦး၊ သတို့သမီးကမသက်မာစိုးတို့။ ထားဝယ်မင်္ဂလာဆောင်သည် မြိတ်မင်္ဂလာဆောင်နှင့် မတူ ကွဲပြားခြားနားသဖြင့် ထိုမင်္ဂလာပွဲသို့နွှဲလိုပါသော် လည်း တစ်နေ့လုံး ခရီးပန်းထားသည်နှင့် မင်္ဂလာပွဲတော့လိုက်မသွား ဖြစ်ခဲ့။

တည်းအိမ်ရောက် ရေမိုးချိုး လန်းဆန်းသွားပြီး မကြာခင်အိမ်ရှင်တွေ ပြန်လာတော့ မနက်ဖြန် ရှင်မော်တောင်ဘုရားဖူးခရီးစဉ်ရှိသတဲ့။ ဦးစိုးမြင့်၊ ဒေါ်ဂင်လှိုင်တို့မှာ မိနီဘတ်စ်တစ်စီးရှိရာ ထိုကားဖြင့် လူစုပြီး သွားကြမည် ဖြစ်သည်။ ထိုညက ညစာစားပြီး စောစောအိပ်ရာဝင် ဖြစ်သည်။

*

ရှင်မော်တောင်ဘုရားကိုသွားဖို့ နံနက်သုံးနာရီထရပေမဲ့ နွမ်းနယ်မှု မရှိ။ ပကတိလန်းဆန်းနေသည်က အံ့ဖွယ်ကောင်းလှ၏ ။ တကယ်ဆိုမလွှဲအောင် ခရီးဖြတ်သန်းမှု

သည် တော် ရုံနွမ်းနယ်မှု မဟုတ်။ ခြေပစ်လက်ပစ်တမေ့တမြော အိပ်ပျော်သွားရမည် ။
ကျွန်မမှာ ရှင်မော်တောင်ခရီးအတွက် အထူးပင်လန်းဆန်းတက်ကြွနေသည်။

ရှင်မော်ဆိုသည်မှာ ကျွန်မဘဝအတွက် တစ္ဆေတစ်ကောင်ပင် ဖြစ်သည်။
ကျွန်မတို့ ဟိုယခင်က မြိတ်မှမော်လမြိုင်သို့ စက်လှေဖြင့် ပြန်လျှင် ရှင်မော်ပင်လယ်ပြင်ကို
မလွဲမသွေဖြတ်ကြရသည်။ ထိုနေရာသည် ရေရောလေပါဆုံနေသဖြင့်
အစဉ်အမြဲပေါင်းဆုံပွက်ထ လှိုင်းလေတို့ဒေါမာန်ကြွနေသည့်နေရာ။ ထိုနေရာမှာ လှေ၊
သင်္ဘောတို့ အကြိမ်ကြိမ် နစ်မြုပ်လေ့ရှိပြီး ခရီးသည်တို့ကို
ကြိမ်းမောင်းခြောက်လှန့်ရာနေရာအ ဖြစ် ကျွန်မနှလုံးအိမ်မှာ အရိပ်ထင်စိုးမိုးခဲ့သည်မှာ နှစ် ၊
လကြာရှည်ခဲ့ပြီ။

ထိုနေရာမှာ ရေကြောင်းသည် ရှုပ်ထွေးပွေလီလှ၏ ။ ကျွမ်းကျင်သော ပဲ့နင်းနှင့်
ရာသီဥတုကြည်လင်နေလျှင် ရှင်မော်မှကောင်းမွန်စွာ လွတ်မြောက်ခွင့်ရကြ၏ ။ မြိတ်ဘက်မှ
စီးဝင်လာသော ရေကြောင်းက ကြည်ကြည်လင်လင်။ ထားဝယ်မြစ်မှ ထွက်လာသော
ရေကြောင်းက ညစ်ထေးထေး။ ထိုရေနှစ် တန်ကို စည်းခြားထားသည်က မျောပါလာသမျှ
အမှိုက်တန်းကြီးတစ်ခု ထူးဆန်းစွာ ပေါ်နေလေ့ရှိသည်ဆိုသော ထိုရှင်မော်ကိုဖြတ်လျှင်
လှိုင်းကြီးလေကြီးကြားထဲ ကျွန်မတို့ဆရာမ လေးတွေ သံပြိုင်အော်ငိုခဲ့ကြဖူးသည်။

“ရှင်မော်ကိုဖြတ်မယ်၊ ထမင်းစားထားကြ” ထိုသတိပေးသံက ကျွန်မတို့ကို
အကြီးအကျယ်ထိတ်လန့်စေသည်။ လှိုင်းလေကြီးတော့မည် ဆိုလျှင် ဘာ ဖြစ်လို့များ
အစာစားခိုင်းသည်မသိ။ အစာမရှိဘဲအန်လျှင် လေချည်းအန်သဖြင့် အနေဆိုးလှပြီး
အစာရှိပါက အစာပြန်အန်က ခံသာသည်ဆိုလား။ ဘာကြောင့် အန်အန် အန်ပြီဆိုမှတော့
ဘယ်ဟာမှမသက်သာလှပါ။ လှိုင်းမူးလာလျှင် အဝေးမြင်ကွင်းကို လှမ်းကြည့်ရသည်။
အနီးမြင်ကွင်း ရေပြင်ကိုကြည့်လေ ပိုမူးလေ။ ထိုစဉ်က ကျွန်မတို့အချင်းချင်း အားပေးလိုက်
ပုံက

“လှိုင်းကလည်းပုတ် လှေကလှုပ်

လေကအော်မြည်

တၤၤၤတဝေါဝေါ

မူးတာအပြင်မောပါမောတော့

ဟေ့ ... ရေကိုမကြည့်

နေကိုကြည့်ကြ

ရေကိုမကြည့် တောင်ကိုကြည့်ကြ

ရေကိုမကြည့်

ကောင်းကင်ကိုကြည့်ကြ

တစ်ခါတစ်ရံ ကြည့်စရာနေပင်မရှိ။

ကြည့်စရာ တောင်ပင်မရှိ

ကြည့်စရာ ကောင်းကင်ပြာမရှိ

ဟိုး ... မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းအထိ

ရေပြင် အတိပြီးတယ်”

အနှစ် နှစ် ဆယ်ကျော်ဖြတ်သန်းမှု သည် ခြောက်သွေ့နွမ်းရော်မသွား။ စိမ်းစို
လန်းဆတ်လျက်ပင် ရှိနေ၏ ။ မနေ့တစ်နေ့ကလိုပါပဲလား။

ထိုအနိမ့်ဆုံးရှင်မော်ရေပြင်ကျယ်ကြီးကို ယခင်ကလိုမဖြစ်သန်းဘဲ
ကားလမ်းဖြင့် ရှင်မော်တောင်ထိပ်အထိ ပေါက်နေပြီတဲ့။

မိနီဘတ်စ်ကလေးထဲမှာ တော့ ... အယ်လ်ခွန်းရီရဲ့ တေးသံတွေ မြို့
ငိုဆိုင်လွန်းလှသည်။ မှောင့်ကြီးမည် :ကြီးမို့အပြင်ကို မမြင်ရ။
အလင်းပျူကလေးရောက်လာတော့ ကားရပ်ကာ ကောက်ညှင်းပေါင်းနှင့်

လက်ဖက်ရည်သောက်ကြသည်။ ရွာနာမည် က အောက်ကြက်ဝပ်တဲ့။ ကားလမ်းက ဥယျာဉ်ရွာကလေးများ ကိုဖြတ်၍ ဖောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကားလမ်းနံဘေး ဥယျာဉ်တွေ ထဲမှာ တော့ ခူးရင်း၊ မင်းကွက်၊ စုံပတတ်၊ ရင်ကမ်း၊ ကွမ်းနှင့် ကွမ်းသီးပင်များ ကို မြင်တွေ့ရသည်။ ဥယျာဉ်စောင့်တဲကလေးများ ဆီမှ ထွက်လာသော ကားလမ်းဆီငေးရီ ကြည့်နေသော ကလေးများ ကို မြင်ရသည်မှာ သန့်သန့်ပြန့်ပြန့် ကြည်ကြည်လင်လင်ရှိလှ၏ ။ မည် သူမှ ရေသန့်ဘူးကလေးများ ပစ်ချခဲ့ရန် မတောင်းဆိုသည်က ကျေနပ်ဖွယ်ကောင်းလှ၏ ။

မကြာခင် ကားသည်မြေပြန့်တစ်နေရာမှာ ထိုးရပ်လိုက်တော့ ထင်ရှားမြင်သာသော အလင်းအောက်တွင် သော င်ပြင်ဖွေးဖွေးနှင့် ကမ်းခြေတစ်ခုကို ဘွားခနဲတွေ့လိုက်ရ၏ ။ ကျွန်မတို့အားလုံးပင်လယ်မြင်လျှင် ပျော်ရွှင်သော ဆန္ဒဖြင့် ပြေးသွားကြသည်။ သော င်ပြင်ပြန့်ပြန့်ပေါ် ခြေချမိတော့ နအိနေသော အတွေ့အထိက ပင်လယ်ချစ်သူများ ကို ကြိုဆိုလိုက်လေသည်။ ပကတိရှင်းသန့်ရိုးစင်းလှသော ကမ်းခြေသည် ငြိမ်သက်စွာ လဲလျောင်းနေသည်။ မိန်းကလေးအချို့ သော င်ပြင်တစ်လျှောက် ပြေးသွားကြသည်။ ကျွန်မကလော့ သာသာနော့နော့ဖျော့ဖျော့ပြေပြေ ထိန်းနေသော လှိုင်းလိမ္မာတို့ ထိစပ်ရာနေရာမှာ ရပ်မိသည်။ ရေက ကြည်စိမ်းလှပါဘိ။ မောင်းမကန်လိုပင် လှပသန့်ရှင်းသည့်ကမ်းခြေတစ်ခု။ စီးပွားရေသမားတွေ မျက်စိကျလာလျှင်တော့ နေ့ချင်းညချင်း စည်ကားသွားနိုင်သည်။

ကြက်လွှတ်ပင်လယ်ထဲမှာ ရှိသော မြင်းခွာပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည့် အော်ကွေ့ ဖြစ်လို့ သည်နေရာကို “မြင်းခွာအော်”ဟုခေါ်ကြောင်း ဒေသခံတွေ ကပြောပြသည်။ အော်ထဲမှာ မိုးပင်လယ်ရေဆွင်မှု နည်းပါးပြီး အပန်းဖြေကမ်းခြေ ဖြစ်နိုင်လောက်သည့်အနေအထားဟု သုံးသပ်ကြသည်။ အမှတ်တရဓာတ်ပုံရိုက်ကာ ကောင်းကင်ပြာပြာ၊ ရေပြင်စိမ်းစိမ်း၊ သဲပြင်နုနု၊ မြင်းခွာအော်ကို နှုတ်ဆက်ကြလေသည်။

မြင်းခွာအော်ကို ထားခဲ့ပြီးသည့်အခါမှာ တော့ တောင်ပတ်လမ်းသည် အတက်ချည်းသာ များ လာသည်။ တောင်ကိုပတ်ပြီးတက်နေသဖြင့် ပင်လယ်က ဘယ်ဘက်ကပေါ်လိုက်၊ ညာဘက်ကပေါ်လာလိုက်နှင့် ပလီဇာချဲ့ပြန်သည်။

လမ်းကဖောက်သည်မှာ သိပ်ကြာသေးဟန်မတူ။ မြေနီကျောက်ခင်းလမ်းကြမ်း ဖြစ်ပြီး အတက်မတ်မတ်၊ အဆင်းကြမ်းကြမ်း ဖြစ်လာသည်။ ဤလမ်းကို ရွာနီးချုပ်စပ်၊ ကျောက်နီမော်၊ အထက်ကြက်ဝပ်၊ အောက်ကြက်ဝပ်၊ ညောပြင်၊ ကျောက်မတ်တတ်၊ ကြက်လွှတ်စသော ရွာများ မှစုပေါင်းလုပ်အားဖြင့် ဖောက်လုပ်ကြသည်ဆို၏ ။

ဟိုယခင် ရှင်မော်တောင်ဘုရားသို့ သွားချင်လျှင်ပင်လယ်ခြား၍ ကြက်လွှတ်ရွာအထိ လေဖြင့် လာပြီးမှ ကုန်းကြောင်းခြေကျင် တက်ကြရသည်ဟု သိရ၏ ။ ယခုတော့ ရေလမ်းနှင့် စာလျှင် ကုန်းလမ်းက ပိုမိုအန္တရာယ်ကင်းသည်ဟု ဆိုရမည် ။ မီနီဘတ်စ်တုံ့ခန့်ရပ်သွားသဖြင့် ကြည့်လိုက်တော့ ဘုရားရင်ပြင်ရောက်ပြီတုံ့။ ပါသမျှ စားသောက်ဖွယ်ရာတွေ ဇရပ်အတွင်း နေရာချပြီး ရှင်မော်ဦးစေတီတော် ဘုရားဖူးထွက်ခဲ့ကြသည်။

တောင်ကမူထိပ်တွင် မြတ်စွာ ဘုရား၏ လက်ယာအံတော် ကို ဌာပနာသည့်စေတီသည် ရွှေရောင် တဝင်းပြောင်သပ္ပာယ်စွာ တည်ရှိနေသည်။ ရှင်မော်တော်တော် မဟာသာသနာ သက္ကရာဇ်(၂၃၈)ခု တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ဗုဒ္ဓ၏ လက်ယာအောက်စွယ်တော် မြတ်ကို ဌာပနာသည်အထိ သာသနာပြုခဲ့သော မဟာဗန္ဓဝနှင့် ဣဠဗန္ဓဝ ရဟန္တာညီနောင်နှစ်ပါး ရုပ်တုကိုလည်း ဖူးမြော်ရသည်။ တစ်ဆင့်နိမ့်သော တောင်ကမ်းပါးစွန်းမှာ တော့ မော်ဦးစေတီငယ်တစ်ဆူ၊ မြင့်မားမတ်စောက်သော ချောက်ကမ်းပါးသည် နိမ့်ဆင်းပြေလျောသွားပြီး ဒေါသကြီးနေသော ပင်လယ်ကို ပွေငင်ချော့မြူနေလေသည်။

လူတို့ပြုပြင်ထားသော လည်း အဆင်းခက်လှသော ကျောက်ကြမ်းလမ်းမှ ကုပ်တွယ်ဆင်းကာ မိန်းကလေးအချို့ ဓာတ်ပုံရိုက်ကြသည်။ သတ္တိကောင်းသော ယောက်ျားလေးအချို့ အောက်ခြေ ကျောက်တုံးမည်းကြီးများ ဆီသို့ ဆင်းကာ ပင်လယ်လေ ရှူကြသည်။ ကျွန်မ အဆင်းနိုင်ဆုံးအဆင့်အထိ ဆင်းပြီး ရှင်မော်ပင်လယ်ကို နာကြည့် နာကျင်စိတ်ဖြင့် အပေါ်စီးကကြည့်နေမိသည်။ ယခုတော့ သင်းရဲ့ ရက်စက်ခွဲနေချမှု တွေ ဟာ ကျွန်မနဲ့ ဘာမှမဆိုင်တော့ပါလား။ ကျွန်မပင်လယ်ကိုမဖြတ်သန်းဘဲ

တောင်ပေါ်ဆီရောက်ခဲ့ပြီလေ။ မလှမ်းမကမ်း သင်းကွဲကျောက်တုံးကြီး တစ်တုံးပေါ်မှာ လည်း သီးခြားစေတီတစ်ဆူ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ကျောက်တုံး၊ ကမူ၊ ကုန်းမြင့်တို့တွင် ဘုရားစေတီတည်လေ့ရှိသည်။ ထိုတစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ရှိမနေသော နေရာ၌ ခဲရာခဲဆစ်စေတီတည်ထားသူရဲ့ သဒ္ဓါတရားကိုတော့ သာဓုမခေါ်ဘဲမနေနိုင်။

တောင်ပေါ်တောကျောင်းကလေးမှာ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ကို နေ့ဆွမ်းကပ်၊ ကျွန်မတို့သည် နံနက်စာစားပြီး တောင်ပေါ်ကမ္ဘန်းမတိမ်းမီ ဆင်းခဲ့ကြသည်။ အပြန်တော့ ကျွန်မကို အကြောင်းပြုပြီး အိမ်ရှင်တွေ က ကျောက်နီမော်ပုစွန်အအေးခန်းသို့ လေ့လာရေး ဝင်ကြသည်။ သည်နေ့ပုစွန်မဝင်တဲ့အတွက် အလုပ်မရှိ။ နားနေသော အအေးခန်းကို သဘောလောက်သာ ကြည့်ခဲ့ရသည်။ ဝန်ထမ်းအမျိုး သမီးကလေးတွေ က ကျွန်မကို ဆရာမ ဒီမှာ စာလာရေး ပါလားဟု ခေါ်ကြသည်။ မြိတ်ဝန်းကျင်တွင် အအေးခန်းများ စွာ ရှိရာ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်နှင့် သဘောတရားချင်း အားလုံးဆင်ဆင်တူသည်ချည်းပင်။ အရှေ့ဘက်ကမ်းမှာ တော့ ငါးမူ နံ့စက်ရုံတစ်ခု။ ကျောက်နီမော်ကို သည်မျှနှင့်နှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်ခဲ့ကြသည်။

*

(၅-၂-၂၀၀၄)မှာ တော့ ခရီးပန်းနေကြလို့ တစ်နေ့လုံးနားနေပြီး ညနေ(၃)နာရီလောက်မှ ရှင်မုတ္တီးဘုရားဘက် ထွက်ကြသည်။ ရှင်မုတ္တီးဘုရားရဲ့ အံ့မခန်းစောင်းတန်းကြီးမှာ ဆရာကြီးဦးငွေကိုင်ရဲ့ ပန်းချီကားကြီးတွေ ရသည်။ အရောင် တွေ လွင့်ပြယ်စပြုနေပြီ။ ဒါတွေ ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းဖို့ စနစ်တစ်ခုတော့လိုနေပြီဟု တွေ့နေမိသည်။ မနီးမဝေးမှာ နောက်ဘုရားတစ်ဆူက ပသျှူး ကြောက်ဘုရားတဲ့။ အိမ်ရှင်ဦးစိုးမြင့်က အရူးပျောက်ဘုရားကနေ ပသျှူး ကြောက်ဘုရားရယ်လို့ ဖြစ်လာကြောင်းပြောပြနေသည်။ ဘုရားကြီးက ထိုင်တော် မူ ဘုရားကြီးပါ။ ပသျှူး တွေ လာတိုက်တော့ ဘုရားကိုမြင်သည့်အခါ ဘုရားတောင် ဒီလောက်ကြီးရင် လူတွေ အတော် ကြီးမှာ ပဲဆိုပြီး ပြန်ပြေးတယ်လို့ ပါးစပ်ရာဇဝင်အချို့ ကို ပြောပြနေသည်။

အပြန်မှာ ကားရပ်ပြီး လမ်းဘေးမှရေတွင် :ကြီးကို ဆင်းကြည့်ကြသေး၏ ။

ရောမရေတွင် :ကြီးမှာ အံ့ဖွယ်ရာပင်။ ရေတွင် :ကြီး အုတ်နံရံတောင်ဘက်လှည့်၍ သင်္ဘောဦးသဏ္ဌာန် အချွန်အောက်မှာ ကမ္ပည်းစာတန်း ရေး ထိုးထားတာတွေ ရသည်။

‘သက္ကရာဇ်(၈၀၀)ပြည့်နှစ် တွင် ရှင်မုတ္တိဘုရားကြွလာစဉ် အလိုအလျောက် သုံးမြှောင်ကျောက်ဆောင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရေတွင် :ကြီးကို မြန်မာဘုရင်တို့ သစ်သားနှုတ်သီးဖြင့် ပြုပြင်ခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရတို့ ကျောက်ဆောင်ပေါ် အုတ်တစ်ပိုင်းစီ၍ နှုတ်သီးကိုအုတ်ဖြင့် ပြုပြင်ခဲ့သည်။ အထက်အောက်အနံလေးတောင်ရှိ ရှေးအခါတူရိယာ ငါးပါးအသံထွက်နေသော ပင်လယ်ပေါက်ထိပ်ဝ၊ ဂျပန်၊ အင်္ဂလိပ်တို့ စစ်တိုက်စဉ်ပျက်ကျ၍ ၁၃၁၄ ခု တတိယမြောက်တိုက်ကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနန္ဒိယမဟာထေရ် ကွန်ကရစ်ပြားတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည်။ ၁၃၂၉တွင် လုံးဝပြို ပျက်သဖြင့် ထိုအရှင်မြတ်ပင် မြေခိုင်မှကွန်ကရစ်ဘိမ်းသား၊ သံဇယာဖြင့် (၁၅)လက်မအထူ၊ ကိုးတောင်အမြင့်သွန်း၍ အုတ်တစ်သောင်း ဘိလပ်မြေဖြင့် စီထားသည်။’ ဟုရေး ထားသည်။

အပြန်မှာ လောကသရဖူလျောင်းတော် မူဘုရားကြီးဆီ ဝင်ဖူးကြပါသေးသည်။ ဘုရားကြီးကို သင်းကျစ်တော် ပြုပြင်ဖို့ ပြင်ဆင်ဆဲပါ။ လျောင်းတော် မူဘုရားကြီးရဲ့ နောက်ခံတောင်က စပါးတောင်တဲ့။ သူတော် စင်တို့ ခိုအောင်းတရားကျင့်ကြံရာ ဂန္တီရနယ်မြေ ဖြစ်လို့ အောက်ပုပ္ဖိုးလို့လည်း ခေါ်ပါသတဲ့။

အပြန်လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ကျွန်မနားထဲတွင် ထားဝယ်ရိုးရာသီချင်းအပိုင်းအစတချို့ တိုးဝင်လာသည်။

ထားဝယ်

ကျား - ရှင်မောက်ထီး ရေတွင်းဂီးမား ရေဆင်းချိုး မယ် လိုက်မလောမီး

မ - လိုက်လိုဟရှင် xx ရဟယ်ရှင် xx ရဟယ်ရှင် xx

မြန်မာ

ကျား - ရှင်မုတ္တီးရေတွင် :ကြီးမှာ ရေချိုး မယ် လိုက်မလားသမီး

မ - လိုက်လိုဘူးရှင် xx ရတယ်ရှင် xx ရတယ်ရှင်

ကျွန်မတည်းအိမ်က ဆရာမ ဒေါ်ဂင်လှိုင်က ထားဝယ်ခရိုင်မှာ

ရှင်ကိုးရှင်ဘုရားတွေ ရှိကြောင်း ပြောပြပါသည်။ ရှင်ကိုးရှင်ဘုရား ကတော့ ရှင်ပင်ခရု၊
ရှင်ဥဩ၊ ရှင်ဓာတ်ခဲ၊ ရှင်မုတ္တီး၊

ဆံတော် ရှင်၊ ရှင်တောက်ထိန်၊ ရှင်မော်၊ ရှင်ဇလွန်၊ ရှင်တောင်ပုံတို့ ဖြစ်ကြောင်း
သိရသည်။

(၆-၂-၀၄)ရက်နေ့ နံနက် ၇:၃၀ နာရီခန့် တည်းအိမ်မှကားဖြင့် မြို့

ပြင်ထွက်ခဲ့ကြသည်။ မြို့ ရဲ့ အနောက်ဘက် “ကမြောကင်း” တံတားလွန်သည်နှင့်
လောင်းလုံမြို့နယ်အတွင်း : ရောက်တော့သည်။ ကမြောကင်းရွာအဝင် ဗိုလ်ဗထူးရပ်တုက
ဝင့်ဝင့်ကြားကြားကြီးကြိုလို့၊ ညာလက်ဖြင့် ဓားကိုင်သည့်ဟန်ရပ်တုသည် အသက်ဝင်လှ၏ ။
ဗိုလ်ဗထူးက ဤရွာသားဟု ဆိုကြသည်။ သတ္တုစက်ရုံရှေ့မှဖြတ်ကာ ထားဝယ်တက္ကသိုလ်ကို
တစ်ပတ်ပတ်ကြည့်ကြသည်။

သော ကြာပြင်ရွာမှာ နံနက်စာ လက်ဖက်ရည်သောက်၍ ခရီးဆက်တော့
ကားက ကမြောကင်း အ-ထ-ကနှင့် ခလရ(၁၀၄)တပ်ရင်းတို့ကို ဖြတ်သည်။ ကားသည်
မောင်းမကန် တောင်ပတ်လမ်းအတိုင်း နိမ့်မြင့်ပြေလျောပြေးနေသည်။ သစ်ပင်တွေ
စိမ်းစိမ်းအုပ်အုပ်နှင့် ပြင်ဦးလွင်တောင်တက်လမ်းကို အမှတ်ရစေသည်။
မောင်းမကန်ရွာအဝင်ရောက်တော့ ဆရာမ ဒေါ်ဂင်လှိုင်အပြောကြောင့်
ကျွန်မဆက်ခနဲတုန်သွားသည်။

“ဒီနေရာပေါ့ တောင်ပြိုကျတာ။ (၁၉၉၇)ခုနှစ် လောက်ကပေါ့”

သည်ဒေသက မိုးများ ရာဒေသ၊ မိုးရေအရှိန်နှင့် တောင်မြေတွေ
ပွယောင်းအက်ကွဲ ပြိုကျခဲ့သည့်မြင်ကွင်း။ အတွေ့ :မဆုံးသေး။

“ဒီမှာ တော့ တောင်ပြိုတာ မကြာမကြာကြားရသည်။ လောင်းလုံမြို့ နယ် စမ်းလှမ်းရွာမှာ လည်း တောင်ပြိုတာ”

ခါးသီးသည့်ကံကြမ္မာကို ကျွန်မတွေ နေဆဲ ကျောက်ဆင်ရွာကိုဖြတ်ကာ သဘော့ဆိပ်ရွာကို ရောက်တော့သည်။ ဤရွာမှာ ဒေါ်ဂင်လှိုင်မိတ်ဆွေ ဆရာမ ဒေါ်နီငယ်(ခေါ်) ဒေါ်ခင်ခင်ဌေး၏ တပည့်ကိုနိုင်အေးရှိသည်။ စုံစမ်းလိုက်တော့ ကိုနိုင်အေးက သဘော့ဆိပ်ကမ်းနားမှာ တဲ့။ နောက်ထပ် တစ်ဖာလုံခန့်မောင်းလိုက်တော့ ခြေတံရှည်အိမ်များ နှင့် သဘော့ဆိပ်ကမ်းခြေကို ရောက်သွားတော့သည်။ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ပဲ ကိုနိုင်အေးနှင့် တန်းတိုးတော့သည်။

အသက် နှစ် ဆယ့်ရှစ်နှစ် ခန့် အသားလတ်လတ် မွန်မွန်ရည်ရည် သင်္ချာဘွဲ့ရဆားကုန်သည် ကိုနိုင်အေး၊ ဦးစိုးမြင့်၊ ဒေါ်ဂင်လှိုင်က မိတ်ဆက်ပေးတော့ ကျွန်မတို့ကိုဝမ်းသာအားရ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ခေါ်၍ ဧည့်ခံသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်က ကမ်းခြေမှာ မေးတင်ဆောက်ထားသဖြင့် ပင်လယ်လေတဖူးတဖူး တိုက်နေသည်။

“ငါးလှေတွေ ဒီရက်မဝင်လာသေးဘူး ဆရာမ ရဲ့ ။ အလုပ်သမားတွေ နဲ့ တွေ့ချင်ရင်တော့ ငါးလှေဝင်ရက်မှ အဆင်ပြေမယ်မဟုတ်လား”

“ဒါဆိုကျွန်မ ကော့သော င်းကပြန်တက်လာမှ ဝင်ခဲ့မယ်လေ။ အဆင်ပြေမယ် မဟုတ်လား”

“လာသာ လာခဲ့ပါဆရာမ ။ ကျွန်တော် တစ်ယောက် လုံး ရှိပါတယ်”

ကိုနိုင်အေးရဲ့ ဖိတ်ခေါ်မှု က အားရစရာပါ။ ကျွန်မအလုပ်က ဒေသခံတွေ ကို အားကိုးရသည့်

အလုပ်။ ဒေသခံတွေ နွေးထွေးသော ကြိုဆိုမှု တွေ လိုအပ်သည့်အလုပ်ဆိုတော့ ကိုနိုင်အေးရဲ့ အသံနှင့် ဟန်က ကျွန်မကိုတက်ကြွစေလေသည်။

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှအထွက် ညာဘက်သဘော့ဆိပ်ကမ်းခြေဘက်

ထွက်လာတော့ သဘာဝ တရားကြီး၏ အံ့တနန်းဖမ်းစားခြင်းကို ခံလိုက်ရသည်။ သာမန်သံသော င်ကမ်းခြေတစ်ခုမျှ ထင်ထားခဲ့ရာ မြင်ရသည့်မြင်ကွင်းက ကျွန်မကိုအံ့အားသင့်စေလေသည်။ အသွင်သဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုး သော ကျောက်တုံးကြီးတွေ လဲတချို့ လျောင်းတစ်လီ နေဆာလှုံနေကြပုံများ ။ တချို့က ပင်လယ်ပြင်ဘက် ထောင်မတ်မတ်ငေးရီ။ တချို့က လှိုင်းခေါင်းဖြူတွေ ဆီ ဝပ်စင်း။ ကျွန်မပင်လယ်မြင်လျှင် ရယ်ချင်၊ ငိုချင်၊ လွမ်းချင်စိတ်တွေ ယိုဖိတ်လာပြန်သည်။

ဒီရေအတက်ကြမ်းနေသော ကျောက်ဆောင်တွေ အပေါ်ခုန်ကူးရင်း ကျောက်ကြို၊ ကျောက်ကြားမှ ခရုဖင်လိမ်တွေ ကို လောတကြီးကောက်ယူနေမိပြန်သည်။ ပိုလှသည့်တစ်ခုကို ပြေးကောက်။ ခရုအလှတွေ ကလည်း တစ်ခုနှင့် တစ်ခုမတူ ဆန်းပြားလှချေသည်။

“စာရေး ဆရာမ ရေ မြန်မြန်လာပါ။ မကြာခင်ဒီရေ ရောက်လာတော့မယ်။ ပြန်ရခက်သွား လိမ့်မယ်။ သွားကြပါစို့။”

ဆရာမ ဒေါ်ဂင်လှိုင်ရဲ့ အသံကြောင့် သတိရသွားသည်။ အို ... ဟုတ်ပါရဲ့ ။ ကျောက်ဆွယ်တန်းအောက်ခြေ တချို့ ဆီ ရေရောက်နေပြီလား။

အပြန်မှာ မောင်းမကန်ဝင်ကြသေးသည်။ မြင်းခွာအော်ကို ရောက်ပြီးသည့်ကျွန်မ၊ သဘော့ဆိပ်ကမ်းခြေကို ရောက်ပြီးသည့်ကျွန်မ မောင်းမကန်အလှက မဖမ်းစားနိုင်တော့။ နေကလည်းမြင့်နေပြီ။ ခရုပုတီးဝယ်၍ ပြန်ခဲ့ကြသည်။

*

တနင်္သာရီတိုင်းရဲ့ မိုး ကတော့ တဖြောက်ဖြောက်နှင့် ခရီးဖင့်အောင် နှောင့်ယှက်စပြုနေပါပြီ။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့အကူး ထားဝယ်ကနေထွက်ခွာဖို့ ကားဂိတ်ကိုသွားရာမှ မိုးတဖြောက်ဖြောက်နှင့် ခရီးမတွင် လှ။ ထားဝယ်ကို နှုတ်ဆက်ရတော့မည် ။ လက်ထဲမှာ က ထားဝယ် - ကော့သော င်း ဟိုင်ဖိုင်အမြန်ယာဉ်

(၈)ခရီးစဉ်လက်မှတ်။ လက်မှတ်ခက(၁၂၀၀၀/)တဲ။ (၁၇)မိုင်ခန့်ဝေးသော ဆင်ဖြူ
ပြင်ဆိပ်ကမ်းမှာ အမြန်ယာဉ်ကိုသွားစီးရမှာ ဖြစ်ပြီး ထိုဆိပ်သို့ သွားဖို့ ကားကြို
ပေါ်ရောက်တော့ နံနက် ၂ နာရီ။ ကားတွေ က ခရီးသည်နှင့် မမျှတိုးတိုးကျပ်ကျပ်။
ကားစပယ်ယာတွေ ကလည်း ရန်ကုန်ကနှင့် ဘာမျှမထူး။ ခရီးသည်တွေ ကို အအော်အဟစ်
အငေါက်အငမ်းကလေးတွေ နှင့် ။

“ထကြ ... ထကြ။ ဒီနေရာထိုင်လို့မရဘူး။ ဒီနေရာမှာ အရေး ကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ။
ခင်ဗျားတို့ လက်မှတ်တွေ မှတ်ပုံတင်တွေ စစ်မယ့်သူတွေ စီးရမယ့်နေရာဖယ်ကြ”

သည်လိုစကားကိုပဲ ယဉ်ကျေးပျူငှာပြောလို့ မရဘူးတဲ့လား။ ခရီးသည်ထက်
အရေး ကြီးသူတွေ ရှိသလား။ ခရီးသည်တို့ရဲ့ လုံခြုံချောမွေ့စေရေး ၊ စိတ်အေးချမ်းသာရေး ၊
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် ထိုက်တန်သော ပြေပြစ်ချောမွေ့မှု တွေ ကို ခရီးသည်များ ဘက်မှ
မျှော်လင့်ခွင့်ရှိပါမည် လား။ ထားဝယ် - ကော့သော င်း၊ မြိတ် - ကော့သော င်း
အမြန်ယာဉ်ခရီးစဉ်ကို ကျွန်မပထမအကြိမ် လိုက်ပါခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆင်ပြေချောမွေ့မှု များ
ဖြင့် တစ်ဆင့်စကား ဖောက်သည်ချချင်လှ၏ ။ ယခုတော့ ခရီးကထွက်ကတည်းက ယဉ်သကို
ဖြစ်နေပြီ။

နံနက် ၄ နာရီလောက် ဆင်ဖြူပြင်ဆိပ်ကမ်းရောက်တော့ ကိုယ့်နာမည် ခေါ်ရန်
စောင့်ရပြန်သည်။ များ ပြားလှသော ခရီးသည်တွေ ဗောတံတားထိပ်မှာ စုပုံတိုးနေကြသည်မှာ
မိမိနာမည် ခေါ်လျှင်ပင် ကြားရဖို့မလွယ်။ ခရီးဆောင်အိတ်တွေ နှင့် အဖော်မပါ။
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်အားကိုးပြီး သွားရသည့်ခရီးမှာ ရှေ့ဆက်ဘာတွေ ရင်ဆိုင်ရဦးမည် မသိ။
နိုးနိုးကြားကြားရှိဖို့တော့ လိုအပ်လှ၏ ။

မကြာခင်နာမည် ခေါ် မှတ်ပုံတင်ပြု၊ ပစ္စည်းစစ် အမြန်ယာဉ်ထဲဆင်းခွင့်ရတော့
မိုးပင်မလင်းသေး။ အပ်ပစ္စည်းတစ်ထုပ်၊ လက်ဆွဲတစ်ထုပ်၊ သင်္ဘောဝမ်းထဲ(အောက်ထပ်)မှာ
နေရာရတော့ စိတ်ထဲသိပ်မရွှင်လှ။ အပေါ်ထပ်မှာ ဆို ပိုပြီးမြင်ကွင်းရှုကွက် မပေါ်ဘူးလား။
သည်ခရီးမျိုး နှစ်ခါကြုံကြုံကိဖို့မလွယ်။

ဟိုင်ဖိုင်အမြန်ယာဉ်ရဲ့ ခံညားသပ်ရပ်မှု ကိုတော့ ကျေနပ်သွားသည်။ တနင်္သာရီ ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ထားဝယ်၊ မြိတ်၊ ကော့သော င်း ခရိုင်သုံးခုရဲ့ ဆိပ်ကမ်းများ ကို အမြန်ယာဉ်အမှတ် ၂၊ ၇၊ ၉၊ ၂၇ နဲ့နောက်ဆုံး(၈)တို့ကို ပြေးဆွဲနေကြောင်း သိရသည်။ ကော့သော င်း- မြိတ်ခရီးစဉ်အတွက် တစ်ဦးလျှင်(၈၀၀၀)၊ မြိတ်- ထားဝယ်အတွက် (၄၀၀၀)၊ ဖြစ်ပြီး ထားဝယ်- ကော့သော င်းအတွက် ကျပ် (၁၂၀၀၀)၊ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ခေတ်မီအင်ဂျင်စက်သုံးလုံးတပ် ကွန်ပျူတာ၊ ဂြိုဟ်တုဆက်သွယ်ရေး စနစ်နဲ့ ထိန်းချုပ်မောင်းနှင်ရသော အမြန်ယာဉ်များ ဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

သင်္ဘောထွက်တော့ နံနက်(၅)နာရီ ဝေလီဝေလင်းအချိန်။ ထားဝယ်ချောင်းဝမှထွက် ပြင်ကြီး၊ ကသည်းမကျွန်းကိုချိုး၊ ကသည်းမနောက်ကမ်းမှ ထားဝယ်မီးပြဘက်ဆီ သွားနေသည့် အမြန်ယာဉ်ပေါ်မှာ တော့ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ကင်းစွာ လိုက်ပါလာခဲ့သည်။ မကြာခင် ရှင်မော်ထိပ်ကိုရောက်၍ မလိကိုကူးတော့မှာ ဖြစ်ပေမဲ့ ယခင်ကလိုကြောက်စိတ်တွေ ဝေမနေခဲ့။ ရိုးရိုးစက်လှေတွေ ကို ရိုက်ချိုး ချေဖျက်ခဲ့သော ရှင်မော်ကို အမြန်ယာဉ်ပေါ်မှ ကျွန်မမထီမဲ့မြင် ပြုနိုင်ပေပြီ။ လုံခြုံစိတ်ချ ပေါ့ပါးလျှင်မြန်သော အဟုန်ဖြင့် ရေပြင်ကိုထိုးခွဲပြေးလွှားနေသည်မှာ တငြိမ့်ငြိမ့်ဖြင့် ငိုက်မျဉ်းလာတော့သည်။

မလိရေပြင်ကျယ်ပြီးတော့ ကျွန်းလှကျွန်း။ ပုလောအပြင်ဘက်နားလောက်ဆီ ရောက်ပြီထင်ပါရဲ့ ။ ပြီးတော့ ကော့ခွေးကျွန်း၊ စပါးလှိုင်ကျွန်း၊ မော်တုန်းကြီး။ ကျွန်မမော်တုန်းကြီးကိုမြင်တော့ မလှမ်းမကမ်းမှ ကျောက်ငါးမွေးဖောင်တွေ ဆီ ရောက်ခဲ့သည့်နှစ် ဆီ စိတ်အာရုံပြေးလွှားသွားသည်။ ကျောက်ငါးဖောင်လုပ်သား“သီဟ”။ “ဒေါ်လာငှက်များ ဘယ်မှာ နားပါ့မယ်”၊ ပင်လယ်ပျော်တို့ မျှော်လင့်ချက်များ ၊ မော်တုန်းကြီးရေပြင်မှာ လက်နှင့် မျှားယူနေသော ငါးများလှေများ ၊ စာရေး ဆရာထံ သူဖန်တီးသည့် ဇာတ်ကောင်များ အပြေးလာနေကြသည်။ ကျွန်မ ထိုဇာတ်ကောင်တွေ အပေါ် တာဝန်ကျခဲ့ပါရဲ့ လား။ သူတို့ရဲ့ အိပ်မက်တွေ ကို မခွဲချေရက်စက်ခဲ့တာ ကတော့ သေချာလွန်းလှပါသည်။

အလို ... မြိတ်ရောက်နေပြီလား။ ပထော်တောင်ကြီးမြင်မှ ကျွန်မအလန့်ကြီး

လန့်သွားသည်။ ပထဝီပထက်တောင်ညီနောင်သည် မထင်မှတ်ဘဲ ဘွားခနဲ ပေါ်လာလေ့ရှိသည်ကို ရင်ကျက်သော ဣန္ဒြေဖြင့် ကြည့်နေသည်။ မြို့ အဝင် သိပ်လှသည့်မြိတ်သည် ဘယ်တော့ကြည့်ကြည့် ဆွဲဆောင်အားကောင်းလှစွာ ညှို့ငင်ဘိ၏ ။

သိမ်တော် ကြီးစေတီ၊ ဗူးဘုရားစေတီ၊ ရွှေရောင် ဝင်းပနေသော စေတီပုထိုးတို့၏ ကျက်သရေတောင်ကုန်းမိုးမိုး ကျွန်းရိပ်စိမ်းစိုအဟောင်းနှင့် အသစ်တို့ လွန်းထိုးယှက်တင်နေသည့် မြင်ကွင်း၊ အိုင်ရစ်အရေး ပိုင်ကြီးမောရစ်ကောလစ်ကို စားရေး ဆရာ ဖြစ်စေသည့်မြို့ ၊ ကမာရင်ကွဲ သန္ဓေတည်ရာမြို့ ၊ အနုပညာနုလုံးသွေးတို့ နွေးထွေးစွာ လည်ပတ်လျက်မိမိလေးစားရသည့် မောင်ပြေချမ်း (မြိတ်)၊ နရီ (မြိတ်)၊ မောင်ယုပိုင်၊ ပိုင်၊ ဝေးအိမ်၊ သွင်-ခင်မင်းရည်၊ ရေစကြိုမိုးလွင် စသည့်ရေး ဖာများ ။ အမြန်ယာဉ်စက်သတ်ကာ လူနှင့် ကုန်ချတော့ ဆင်းခွင့်မကြုံသော မြို့ ကို ငေးရုံနှင့် ကျေနပ်ခဲ့ရသည်။

နေ့ဝက်ကျိုး နေပြီမို့ ရေကလည်းငတ်လာသည်။ သဘောအလုပ်သမားကလေးတွေ ကို ရေသန့်တစ်ဘူးမှာ သောက်သည်။ တစ်ဘူး ၁၅၀ကျပ်တဲ့။ နှစ် ရာတန်ပေးသော် လည်း ပြန်မအမ်းပါ။ ဘယ်လိုပါလိမ့်။ ထမင်းတစ်ဘူး ကြက်ဥကြော်နှင့် လေးရာတဲ့။ ငါးရာတန်ပေးလိုက် လည်း ပြန်မအမ်းပါ။ ဘယ်လိုပါလိမ့်။ နောက်ဆုံး ဘယ်လိုမှမလိမ့်ဘဲ တမင်မပေးကြောင်းသိရတော့ ရန်ကုန်-မန္တလေး ရထားလမ်းဘူတာအချို့ မှ အကျင့်ပျက်ဈေးသည်တွေ ကို သတိရမိသည်။ အဆင့်မြင့်အမြန်ယာဉ်များ ပေါ်မှာ တော့ သည်လိုမ ဖြစ်သင့်ပါ။

တစ်နာရီပင်မကြာ။ ခရီးဆက်တော့ ကလွင်မီးပြဘက် ပြန်ထွက်မော်တုန်းကြီး၊ အလို ... ကျွန်းစုဘက်၊ ပရည်ကျွန်းဘက်ကမသွား။ ရေပြည့်အော်စခန်းတစ်ဘက်က ခုတ်နေသည်ပါလား။ ဝဲကျွန်းလွန်တော့ ကျောက်လိပ် လိပ်ပုံသဏ္ဌာန်ကျောက်ကျွန်းပေါ်မှာ စေတီတည်ထားရာ ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းလှ၏ ။ သည်မှာ ရေတိမ်နေသည့်ထင့် စက်ရှိန်လျှော့နေသည်။ ပြီးတော့ ရေအေး၊ ကျပ်ချောင်း၊ သဲချောင်းရွာတွေ အတော် ဝေးဝေးမှာ ရေတက်လျှင် ပင်လယ်ရေပြင်ထက်မှာ ရှိ၍ ရေကျလျှင် သမန်းပြင်တွင် ကျပ်စင်ပေါ်နေသည့် တံငါရွာကလေးတွေ ။ မကြာခင် ရေအေးငှက်သိုက်တောင်ကြီးတွေ က ငိုက်မျှိုးနေသော

ကျွန်မကို

မျက်လုံးကျယ်စေလေသည်။

ရေအေးငှက်သိုက်ကိုမြင်တော့ မြိတ်မြို့ မှ ကျွန်မမိတ်ဆွေကိုအေးချမ်းကို သတိရသွားသည်။ ကိုအေးချမ်းတို့ရဲ့ ပုစွန်အအေးခန်း (ပန်လုံးအော်)က ရေအေးငှက်သိုက်တောင်တွေ ရဲ့ အတွင်း ဘက်မှာ ရှိသည်။ ရေပြင်ထက်မှာ ထီးထီးပေါ်ထွက်နေသော ကျောက်တောင်ကြီးတွေ က မြင့်မားမတ်စောက်လှ၏ ။ တောင်သုံးလုံးတစ်စုနှင့် တောင်တန်း တစ်လုံးတည်း သင်းကွဲပေါ်ထွက်နေ၍ ကြားမှ ဂလက်ကြောင်း ပေါ်နေသည်။ ‘ဂလက်’ ဟူသည် ဟိုဘက်သည်ဘက်ပေါက်သော လမ်းကြောင်းကိုဆိုသည်။ မြန်မာလို ရေလက်ကြား ဖြစ်၏ ။ ပန်လုံးအော်ပုစွန်အအေးခန်းမှ ဂလက်လမ်းကြောင်းအတိုင်း ချောင်းကြည့်လိုက်လျှင် မြိတ်သွားသည့် လှေသင်္ဘောတွေ ကို မြင်ရ၏ ။ အလွမ်းမြဲငှက်တို့၏ အိမ်ပြန်ချင်စိတ်များ ၊ ကျွန်မ ထိုအကြောင်းကို ဝတ္ထု တစ်ပုဒ်ရေး ဖူးသည်။

ပန်လုံးအော်ပုစွန်အအေးခန်းသို့ သွားမည့် သူများ အမြန်ယာဉ်မှ စက်တပ်သမ္ဗန်ကလေး တွေ ပေါ် ဆင်းကြသည်။ သမ္ဗန်ကလေးတွေ ဂလက်လမ်းကြောင်းအတွင်း ဝင်သွားတော့ ကိုအေးချမ်းတို့အလွမ်းတွေ ကျွန်မဆီကူးစက်လာသည်။ အမြန်ယာဉ်သည် အရှိန် ကောင်းကောင်းဖြင့် ပြန်ထွက်နေပြီ။ ထမင်းစားပြီးသဖြင့် ငိုက်မျဉ်းမှု တွေ ရောက်ချလာပြန်သည်။ ယာဉ်အတွင်း ပိုင်းတွင် အိမ်သာပါရှိပြီး အပြင်ဘက်ကုန်းပတ်ပေါ်တော့ မည် သူမျှထွက်ခွင့်မရ။ သင်္ဘောစပ်ကများ သဖြင့် ကျလိုက်လျှင်ဖြင့် ကယ်တင်ဖို့မလွယ်။ အပြင်ဘက်မြင်ကွင်းကို မိန်းမောခွင့်မရ။ မှန်ပေါက်ထဲမှချောင်းကြည့်ကာ ရောက်သည့်နေရာကို ခန့်မှန်းနေရသည်။ ယခင်က ကျွန်မတို့ကောသော င်းသွားတော့မည် ဆိုလျှင် သင်္ဘောပတ်မကြုံပါက စက်လှေပင် အားထားရ၏ ။ နှစ် စဉ်အသေအပျောက် အဖိတ်အစဉ်ရှိ၏ ။ ယခုတော့ အမြန်ယာဉ်တို့ကျေးဇူးဖြင့် ခရီးလမ်းလုံခြုံချောမွေ့နေတော့သည်။

သည်ကြားထဲမှာ ပုလဲကျွန်း၊ ဆင်ကျွန်း၊ လန်ပီကျွန်းတွေ ရှိသည်။ ကျွန်းရိပ်တွေ

တရိပ်ရိပ်နှင့် ကျန်ခဲ့ပြီ။ ရေသည် ပိုမိုကြည်လင်လာ၏ ။ အောက်ဘာဌာန်သိုက်ကျွန်းသည် ရေပေါ်မှာ ထိုးထိုးထောင်ထောင်နှင့် ငှက်သိုက်ခိုးသူနှင့် လိုင်စင်စီအတုများ ကျန်မရဲ့ “ဇီဝဇိုးကျိန်စာ”၊ ပင်လယ်ကျွန်းတောင်ပေါ်မှ ဆိုနှင့်ကြေကွဲဖွယ် အ ဖြစ်အပျက်ကလေးက ကျန်မကို အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဖမ်းစားထားဆဲ။ “ယခုအောင်ဘာဌာန်သိုက်ကျွန်းမှာ လူတွေ နေနေပြီ။ ရှေ့ကခိုကျွန်းမှာ တော့ လူမနေ။ မပုတေးကျွန်း၊ ပလုံးတုံတုံးကျွန်း၊ မကြာခင်ကော့သော င်း ရောက်တော့မှာ ပါလား။

ကဗျာဆရာနိုင်တာရာက သူတို့ကော့သော င်းမြို့ ကလေးကို မြေပုံခြေဖျားမြို့ ကလေးဟု တင်စားဖူးသည်။ တကယ်လည်း မိမိရဲ့ ရိုးရာဓလေ့အစဉ်အလာတွေ နှင့် သူတစ်ပါးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု တွေ မကူးစက်လာအောင် ကျားကန်ထားနိုင်သည့်မြို့ ။ ကျွန်မ ကော့သော င်း မရောက်တာ (၁၅)နှစ် အတွင်း : ဘာတွေ များ ထူးခြားပြောင်းလဲနေပါလိမ့်။

အမြန်ယာဉ်သည် သွားနေကျလမ်းကြောင်းမှ မြို့ အဝင်ဆိပ်ကမ်းဘက် ဦးလှည့်လိုက်သည်။ ကျွန်းတောင်ပေါ်မှအမြင့်မြို့ သည် ခရီးသည်တို့ကို ငုံ့ကိုင်းကြို ဆိုနေသည်။ စက်တပ်မော်တော် သံ တဖုံးဖုံးနှင့် မြွေကျွန်းအလှက ဖမ်းစားနိုင်လွန်းသည်။ မြို့ အဝင်သည် မြိတ်ကတစ်မျိုး လှ၍ ကော့သော င်းကတစ်မျိုး ယဉ်နေသည်။ ဟိုးတုန်းက ယိုးဒယားနယ်စပ်ဘက်ကူးသည့် ရောင် စုံစက်တပ်ယာဉ်တွေ မမြင်ရတော့။ ဟိုယခင်က ထိုယာဉ်ငယ်ကလေးတွေ နှင့် တာမောလက်မှတ်ခံကာ တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ တစ်နေ့တာအလည်အပတ် သွားဖူးသည်ကို သတိရမိသည်။

သင်္ဘောပေါ်မှအဆင်း စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ရသေး၏ ။ အပ်ပစ္စည်းအတွက် ကျသင့်ငွေပေးထားလျက်နှင့် ပစ္စည်းထုတ်တော့ ဝမ်းနှိုက်ခအလုပ်သမားကြေး ထပ်တောင်းနေသည်။ ဒါ ဖြစ်သင့်သလား။ နေ့သည်တွေ အကြောင်းမသိတွေ မှီတောင်းသလား။ အငြင်းပွားနေစဉ်ပင် ကျွန်မမိတ်ဆွေ ကဗျာဆရာနိုင်တာရာနှင့် ညီမလေးသီတာတို့ ပြေးဆင်လာသည်။

“မပေးနဲ့အစ်မ။ ဒီလိုသာ တောင်းသလောက်ပေးနေရရင် ဆုံးမှာ မဟုတ်တော့ဘူး”

နိုင်တာရာက ကျွန်မပစ္စည်းတွေ အတင်းသယ်ယူသွားတော့သည်။
ရေဘောင်ပေါ်မှ တံတားမှတစ်ဆင့် ကမ်းပေါ်သို့ အရောက် ဆိုင်ကယ်တက္ကစီတွေ
ကြားထဲမှအဖြတ် ...

“ဆရာမ ဆရာမ မိချမ်းဝေ မဟုတ်လားဟင်”

အလို ... နယ်စပ်မြို့၊ ကလေးမှာ ကျွန်မကိုသိကျွမ်းနှုတ်ဆက်နေသူမှာ
ဘယ်သူပါလိမ့်။ မျက်နှာပါးပါး၊ အသားလတ်လတ်၊ မျက်မှန်နှင့် လူ၊ ကျွန်မစဉ်းစားလို့မရ။

“ကျွန်တော် ခင်လတ်ထွန်းပါ။ ဆရာမ နဲ့ ရန်ကုန်စာပေဗိမာန်မှာ ဆုံဖူးပါတယ်။
ကျွန်တော် က ဆိုင်ကယ်တက္ကစီဆွဲနေတာပါ။ ဘယ်သွားမလို့လဲ။ ပို့ပေးမယ်လေ”

ကော့သော င်း ကတော့ ကျွန်မကိုလိုက်လှဲနွေးထွေးစွာ ကြိုဆိုလိုက်ပေပြီ။ မြို့၊
ကတောင်ကုန်းပေါ် တည်ထားသဖြင့် အသည်းအေးဖွယ်။ ကုန်းတက်ကုန်းဆင်း အတွေ့အကြုံ
က အမြန်ဆုံးရောက်ချလာလေသည်။

“မြေပုံခြေဖျား မြို့၊ ကလေး

ပါချန်မြစ်ရဲ့ နံဘေး

အက်ဒမန်ပင်လယ်ဘေးမှာ

ခပ်ကွေးကွေး အိပ်နေရာက

ဖီးနစ်ငှက် သဏ္ဌာန်မျိုး နဲ့

ရှင်သန်နိုးထခဲ့ပြီလေ”

ကဗျာဆရာနိုင်တာရာရဲ့ မြေပုံခြေဖျားမြို့၊ ကလေးဆီ ကျွန်မရောက်ခဲ့ပြီ။
နံနက်ခင်း နေခြည်နုလွသည် ဘုရင့်နောင်ကုန်းမြေပေါ် နွေးနွေးထွေးထွေး သွန်ကျနေသည်။
တောင်ပတ်လမ်းပေါ်မှာ တော့ လမ်းလျှောက်သူတွေ စည်းကားနေသည်။
ပန်းပုဆရာဦးဟန်တင်၏ လက်ရာဓားဆွဲဟန် ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီးရုပ်တုက
ခုံ့ထည်ထည်။ ရှင်းသန့်သန့် ပင်လယ်လေကို အဆုတ်အတွင် ရှူသွင်းရင်း ကော့သော င်းမြို့၊

(Victoria Cape) ဝိတိုရိယအူ တစ် ဖြစ်လဲ ဘုရင်နောင်အူကို ငေးကြည့်နေမိ။
မလှမ်းမကမ်းမှာ တော့ ကြယ်ငါးပွင့်အဆင့်မီ ဟိုတယ်ရှိသည်ဆိုသော သူဌေးကျွန်း။

ဘုရင်နောင်ကုန်းမှအဆင့် စာချစ်သူခင်လတ်ထွန်းနှင့် ဆုံတော့ “ချစ်သူ”ဆိုသည့်
လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင် ဖြစ်ကြသည်။ ဆရာခင်လတ်ထွန်းက စာပေလောကနှင့်
အဝေးကြီးမဟုတ်။ ဘာသာရေး ဆိုင်ရာစာပေတွေ ရေး သားနေသူ ဖြစ်သည်။ သူ့ထံမှ
ကော့သော င်းနှင့် ပတ်သက်သော သမိုင်းတစ်စကိုသိခဲ့ရသည်။ “ကော့သော င်း”မှာ
ယိုးဒယားစကား ဖြစ်၍ “ကော့”မှာ “ကျွန်း”၊ “သော င်း”မှာ “နှစ် ”ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။
ကျွန်းနှစ် ကျွန်းပေါ်တွင် တည်သော မြို့ ဟုဆိုလိုဟန်တူသည်။ ယိုးဒယားအမည် ဖြစ်သော
လည်း ယိုးဒယားတို့တည်ခဲ့သော ရွာမဟုတ်ပါ။

၁၈၆၃ ခုနှစ် ဝန်းကျင်ခန့်က ပင်လယ်ဓားပြခေါင်းဆောင်
“တာတန်း”ဦးဆောင်သော အဖွဲ့ဝင် ၃၀ခန့်သည် ယခုရွှေဟင်္သာရပ်ကွက် အော်ပိုက်တွင်
ခဏဝင်ရောက်ခိုနားရာ စခန်းများ ကောင်းမွန် လှပမှု ကြောင့် ယာယီတဲများ ဆောက်ကာ
နေထိုင်ကြသည်။ ထိုအထဲတွင် ဆလုံများ လည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၈၆၅ ခန့်တွင်
မလေးကျွန်းဆွယ် မာလာယုကျွန်းသားများ ဖြစ်ကြသည့် ပသူူး လူမျိုး များ ဖြစ်သူ
“နာဟူဒါအာမက်”ဆိုသူဦးဆောင်သော မိသားစု၁၃ဦးပါဆွေမျိုး တစ်စု ရေထွက်ပစ္စည်း
(စတီခွံ၊ ကနုကမာ၊ မုတ်ခွံ၊ ပုလဲ)တို့ရှာဖွေ၍ မြိတ်ကျွန်းစုသို့ ထွက်လာခဲ့ရာ ပါချန်မြစ်ဝသို့
ရောက်ရှိလာသည်။ ယခုကော့သော င်းမြို့ ရှိရာ ပါချန်မြစ်ဝအရောက်တွင်
မလိဝမ်းရွာရှိကြောင်းသိရသဖြင့် မလိဝမ်းချောင်းအတိုင်း ဆက်တက်ခဲ့သည်။ ဝမ်း ရောဂါ
ဖြစ်ကြသဖြင့် ပါချန်မြစ်ဝသို့ ပြန်စုန်လာပြီး ယခုကော့သော င်းနေရာတွင် တဲစခန်းချကြ၏ ။

ထိုနေရာတွင် ဘရိုင်ရီနီနီကျွန်းနှင့် ဘောင်းဝါးကျွန်းရှိရာပသူူး တို့က
“ပူလိုဒူးဝါ”ဟု ခေါ်ကြသည်။ “ပူလို”မှာ “ကျွန်” “ဒူးဝါ”မှာ “နှစ် ”ပင် ဖြစ်သည်။

ကော့သော င်းမြို့ နယ်၏ မြောက်ပိုင်းဒေသ ဖြစ်သော ဘုတ်ပြင်းမြို့
နယ်အထိတိုင် တောင်ကုန်း၊ တောင်စွယ်၊ ရေဝေကုန်းတန်း၊ လျှို့မြောင်များ ပေါများ စွာ
တည်ရှိပြီး မလိဝမ်းကျေးရွာမှ ကော့သော င်းမြို့ နယ်ချန်းဖန်းအထိ လျှို့

မြောင်ချောက်ကမ်းပါးများ လှိုင်းထသည့် အနေအထားရှိသည်။ ယိုးဒယား-
မြန်မာနယ်နိမိတ်ကို ပါချန်မြစ်ကပိုင်းခြားထားသည်။ ဆရာခင်လတ်ထွန်းက-

“ဇန်နဝါရီလနဲ့ ဖေဖော်ဝါရီလတွေ မှာ (Gusty Wind) လို့ခေါ်တဲ့
လေရှူးလေထန်တွေ

တိုက်ခတ်ပြီး မတ်လ၊ ဧပြီလ၊ မေလတွေ မှာ တော့ (Veering Wind)
လို့ခေါ်တဲ့

အရပ်မျက်နှာအသီးသီးက လေတွေ လည်ပတ်တိုက်ခတ်လေ့ ရှိတယ်”

“ဟင် ... ဒါဆိုကျွန်မ မကြုံဂလက်ဆင်းမယ့်ခရီးစဉ် အဆင်ပြေပါ့မလား”

“ပြေပါတယ် အေးဆေးပေါ့။ ဒီနေရာမှာ ကြီးကျယ်တဲ့မုန်တိုင်းတွေ တော့
ဝင်ရောက်မွေ့နှောက်ခြင်း မရှိပါဘူး”

ထိုနေ့က ဆရာခင်လတ်ထွန်း ခေါ်ဆောင်သွားသဖြင့်

ဒေသခံပန်းချီဆရာပြည်စိုးထွန်းဆီ ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ကော့သော င်းမြို့ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း
အတ္ထုဝါရပ်ကွက်ကလေးထဲမှာ တော့ အနုလက်ရာမြောက်လှသော ဆရာပြည်စိုးထွန်း၏
ပန်းချီကားများ စွာ ကို တွေ့ ရသည်။ ကမ်းရိုးတန်းပန်းချီတွေ နှင့် ကျွန်မအမြင်မစိမ်းလှပါ။
မြိတ်မြို့ ပန်းချီဆရာတွေ ကမ်းရိုးတန်း ကိုယ်စားပြုပန်းချီကားတွေ ပြဖူးလှပြီ။
တစ်နေရာတည်းတွင် ဤရွှေ့ဤမျှများ ပြားလှသော ဆလုံတိုင်းရင်းသားတို့၏
နေထိုင်စားသောက်မှု ဓလေ့ရိုးရာကိုဖော်ကျူး သည့် ပန်းချီကားများ တစုတဝေးတည်း မတွေ့
ဖူးသေး။ ကျွန်မခေတ္တမျှ မိန်းမောသွားမိသည်။

Happy Time အမည် ပေးထားသော ကာဗွန်(ခဲမှု န်)သုံး ပန်းချီကားသည်
ဆလုံလူငယ်နှစ် ဦး၏ ပင်ကိုယ်သဘာဝ ကို အထူးပေါ်လွင်စေသည်။ She ဟု အမည်
ပေးထားသော ဆလုံလုံမပျို၏ အရိုးခံအပျိုမာနဝင်ဟန် ရေး ဆွဲထားသည်မှာ လည်း
လက်ရာမြောက်လှသည်။ ပင်လယ်ရေကျချိန်ကမ်းစပ်၌ ခရုကောက်ခြင်း Earnings အမည် ရ
ပန်ချီကားကိုတော့ ကျွန်မအနှစ်သက် ဆုံး Acrylic ဖြင့် ရေး ဆွဲထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆရာပြည်စိုးထွန်းက ဆလုံပွဲတော် မှာ One Man Show ပြုမှာ တဲ့။

သူပန်းချီပြပွဲကို Myanmar Southern Sea Beauty “မြန်မာပြည်
တောင်ပိုင်းပင်လယ်အလှ”ဟု အမည် ပေးထား ပြန်သည်။ ရဲရင့်သူ၏ နှလုံးသားကား
နီစွေးလှနေသည်။ ငယ်ပင်ငယ်သော် လည်း နိုးကြားသော ကြိုး စားမှု ကိုတော့
အသိအမှတ်ပြုကြိုဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော် က အဘဦးရွှေထွန်း၊ အမိ ဒေါ်သန်းစိန်တို့မှ (၂၆-၂-၇၀)ခုနှစ် မှာ
မွေးဖွားလာခဲ့ ပါတယ်။ ထားဝယ်ဇာတိ ဖြစ်ပြီး မွေးချင်းသုံးယောက် အနက် အငယ်ဆုံးပါ။
ကျွန်တော် ရဲ့ လက်ဦး ဆရာ ကတော့ ထားဝယ်မြို့ မှ ပန်းချီအကျော် ဦးထွန်းကြည်ပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တော့ ဦးအောင်ထွေး၊ ဦးတင်ယု၊ ဦးသိန်းမြင့်သိန်း(ရန်ကုန်)တို့ထံမှ
ဆက်လက်နည်းခံပါတယ်”

ဆရာပြည်စိုးထွန်းရဲ့က ဘဝတစ်စိတ်တစ်ဒေသသည် ကော့သော င်းမြို့ မှ
ဗိုလ်ချုပ်လမ်းပေါ် ဖိတ်လှုံကျလာသည်။ ကျွန်မတို့ဆိုင်ကယ်နှင့် ကော့သော င်း(၂)မိုင်စခန်းသို့
ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ဆရာခင်လတ်ထွန်းရဲ့ ဆိုင်ကယ်က စာရေး ဆရာရဲဘုန်းခေါင်ရှိရာ
ဦးတည်နေသည်။ ဆရာသည် ပြည့်ဝရွှန်းစိုနေသော အပြုံးတို့ဖြင့် ကျွန်မတို့ကိုကြိုဆိုသည်။
ဆရာရဲဘုန်းခေါင်နှင့် တစ်ခါမှ တွေ့ဆုံဖူးခြင်းမရှိသော် လည်း စာမျက်နှာများ ပေါ်မှာ
ရင်းနှီးပြီးသားမို့ တွေ့ဆုံပွဲသည်နွေးထွေးလှ၏ ။

“ဆရာအောင်ဝေးနဲ့ ဒါရိုက်တာဘုန်းဝေတို့လည်း လာကြမယ်ဆရာမ ။ အခု
အချိန်အထိတော့ မရောက်ကြသေးဘူး”

“ဟုတ်တယ်။ ရန်ကုန်မှာ တုန်းက ကြားလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်မက
ထားဝယ်ပတ်ချင်လို့ ကားနဲ့ထွက်လာတာပါ”

“အေးဗျာ။ ဆရာမ တို့ခရီးထွက်နိုင်တာ ချီးကျူး ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဆို
ဘယ်မှမသွား ဖြစ်ဘူး”

“ဒီလိုပဲ စွန့်စားရတာ ပါပဲဆရာ။ ကျွန်မက ခရီးသွားမှရေး စရာ ရသူဆိုတော့”

“ဆရာမ မကြုံဂလက်ကိုတော့ မဆင်းသေးဘူး မဟုတ်လား”

“၁၃ ရက်နေ့လောက် ဆင်း ဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်”

ဆရာရဲဘုန်းခေါင်က ဆရာဝန် တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး ပင်ကိုရေး ရော၊

ဘာသာပြန်ပါ အတော် ရေး နိုင်သူ ဖြစ်သည်။ အသားလတ်လတ်၊

ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း၊ ကြည်လင်သော မျက်နှာထားရှိသည့် လူရွယ်လူလတ်တစ်ဦးပါ။

ထိုညနေက ရောက်တတ်ရာရာ ရန်ကုန်စာပေအသိုင်းအဝိုင်းအကြောင်းတွေ ပြောပြီး လမ်းခွဲ

ကတော့ မှောင့်ရီသန်းနေပြီ။ အောင်သပြေစားသောက်ဆက်မှာ ဆရာပြည်စိုးထွန်းက

ကတ်ကြေးကိုကဖြင့် နေ့ခံသည်။ မီးစကြာတွေ ပြီး ပြက်လင်းလက်နေသည့် အောက်မှာ

တော့ သီချင်းဆိုနေကြသည့် လှပျိုဖြူကလေးများ ၊ ဂီတသံသည် ဆူညံမနေ။

တငြိမ့်ငြိမ့်ညင်သာ ပေါ်ထွက်နေသည်။ ကဗျာဆရာအမ်ဇွန်အောင်ရဲက ကဗျာအပိုင်းအစအချို့

ပင်လယ်လေနှင့် အတူ စားသောက်ဆိုင်ကလေးထဲ လွင့်ဝဲပြေးဝင်လာသည်။

“အဲသည်

ဆည်းဆာရောင် ရောယုက်

ပြီး ပြက်ပြက် မီးရောင် စုံအောက်က

ညတစ်ညအတွက်

ညှို့ချက်မိနေတဲ့

မြို့ရဲ့

အတွင်း သာယာမှု တော့

ပင်လယ်၊ မြို့၊ ဆိပ်ကမ်းတို့ရဲ့

ဖြစ်စဉ်တွေ ကို

မသိကျိုး ကျွန်ပြုနေကျ

ပုရွက်အုပ်တွေ ဟာ

သက်တံလေညင်းနဲ့

ခပ်ပြင်းပြင်း ရှူရှိုက်ပြီးရင်း

အချိန်နားကန်ပြားအပေါ်

စကြိုလျှောက်နေကြပေါ့”တဲ့။

မြေပုံခြေဖျားမြို့ ကလေး ကျန်းမာရေး ကောင်းစေရန်

ဆုတောင်းပေးနေမိပါသည်။

*

ကျွန်မစာရေး သက်အတန်အသင့် ရလာသော အခါ စာပေဟောပြောပွဲတွေ နှင့် မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်လာရပါသည်။ ကျွန်မကိုဟောပြော ဖြစ်အောင် တိုက်တွန်းသူများ ထဲတွင် ဆရာမ ကြီးကလျာ (ဝိဇ္ဇာ- သိပ္ပံ)နှင့် ဆရာမ သန်းမြင့်အောင်တို့ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်သည်။ ကျွန်မရဲ့ ပထမဦးဆုံးပွဲဦးထွက် ဟောပြောပွဲမှာ ကျောက်ဆည်ပွဲ ဖြစ်သည်။ ဆရာလယ်တွင် သားစေချစ် ဦးဆောင်စီစဉ်သော ပွဲ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မက ဆရာစာပေရော ဟောပြောမှု ပါ နှစ် ခြုံက်သူ ဖြစ်ရာ ဆရာဖိတ်ခေါ် တိုက်တွန်းရာသို့ ပါလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ပွဲဦးထွက် ဖြစ်သော လည်း ကျောက်ဆည်က စာပေအသိုင်းအဝိုင်းကလည်းကောင်း ပရိသတ်ကလည်းမြို့ င်သည်နှင့် ဟောပြောရသည်မှာ အဆင်ပြေချောမွေ့လှ၏ ။

နောက်ပိုင်းဟောပြောပွဲအတွေ့ အကြုံတွေ များ လာတော့ဟောပြော၍ အဆင်ပြေသော ပွဲတွေ ရှိလာသလို မိမိနှင့် လမိုင်းမကပ် အားမလိုအားမရ ဖြစ်သော ပွဲများ လည်းရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကလေးပရိသတ်ပေါသော ကျေးလက်တောရွာပွဲများ တွင် ထင်တိုင်းမပေါက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။(၁၀-၂-၂၀၀၄)ရက်နေ့ ကော့သော င်း အ-က-ထ(၁)တွင် ပြုလုပ်သော ဟောပြောပွဲမှာ အပြန်အလှန်အပေးအယူမျှသည့်ပွဲ ဖြစ်သည်။ အခမ်းအနားမှူး ဦးခင်လတ်ထွန်း အပို့ကောင်းတာလည်းပါမည် ။ အ-ထ-က(၁) ဆရာကြီးလေ့ကျင့်သင်ကြားမှု အောက်တွင် ကလေးများ အသားသေနေသားကျနေတာလည်းပါမည် ။ ကလေးတွေ ရော ဆရာဆရာမ များ ပါ အာရုံဝင်စားရှိလှသော ထိုနေ့အတွေ့ အကြုံကိုတော့ ကျွန်မနှလုံးသားမှာ ကမ္ဘည်းတင်ထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုနေ့က ခရီးသွားအတွေ့ အကြုံနှင့် ဖြတ်သန်းမှု ကိုအခြေခံ၍ ဟောပြောသော အကြောင်းအရာများ သည် ကျွန်မ၏ ဆွဲခန့်ကျောင်းဆရာမ ကနဦး ဖြစ်ရပ်များ အပေါ် ဦးတည်၍ ဟောပြော ဖြစ်သည်။ ကျွန်မရဲ့ အနှစ် နှစ် ဆယ်စာအလွမ်းများ ဟု ပြောလျှင်ရမည် ထင်သည်။

ဟောပြောပွဲအရှိန်က ထိုမျှနှင့် မတန်။ နောက်တစ်နေ့ အ-ထ-က အေးရိပ်ငြိမ်သို့ ပင် ဆက်သွားချေသည်။ အ-ထ-က အေးရိပ်ငြိမ်ဆရာကြီး ဦးကြည်စွမ်းမှာ ကျွန်မနှင့်

မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်း ဖြစ်နေတော့ သူ့ကျောင်းမှာ တစ်ပွဲဟောရန် တောင်းဆိုသည်။

(၁၁-၂-၀၄)အ-ထ-က အေးရိပ်ငြိမ်သို့ သွားနေသော ဆိုင်ကယ်ပေါ်မှာ အသည်း တအေးအေးနှင့် လိုက်ပါလာသည်။ တောင်ပေါ်မြို့ ကလေး၏ မြွေလိမ်မြွေကောက်လမ်းတွေ မှာ ကျွန်မအတွက်ရိုးအီမသွား၊ နေ့စဉ်ပင် ခြောက်လှန့်လျက်ရှိ၏ ။ ကုန်းမြင့်တောင်စောင်း လမ်းသွယ်ကလေးတွေ အထဲမှာ ဆိုင်ကယ်တွေ ဘွားခနဲဘွားခနဲပေါ်လာပုံက ဆရာမြသန်းတင့်ကို အမှတ်ရစေသည်။ ဟွန်ဒါယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားရာမြို့ ကလေး ကတော့ ဆရာရောက်စဉ်ကထက် ပိုမိုသိပ်သည်းထူထဲလှ၏ ။

ဆရာကြီး ဦးကြည်စွမ်းရဲ့ အ-ထ-က အေးရိပ်ငြိမ်က ကော့သော င်း အ-ထ-ကလောက် ခမ်းနားကြီးကျယ်ခြင်း မရှိသော်လည်း ရိုးရှင်းစွာ ရှင်သန်နေတော့သည်။ ထိုနေ့က နံနက်စာစားအပြီး ဆရာခင်လတ်ထွန်းဆိုင်ကယ်နှင့် ပင် ၂၅ မိုင်ဝေးသော မလိဝမ်းရွာသို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မ မလိဝမ်းသို့ တစ်ခေါက်တစ်ကျင်းမျှပင် မရောက်ဖူးသေး။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ထဲမှာ တော့ မလိဝမ်းရေတံခွန်ကို စိတ်မှန်းနှင့် ဖွဲ့ဆိုခဲ့ဖူးသည်။ နိုင်လွန်ကတ္တရာလမ်းက ဖြောင့်ဖြူး ပါဘိ။ အကုန်းအမော့ အပြေအလျှော့။ ဆိုင်ကယ်သည် အရှိန်နှင့် ပြေးနေ၏ ။ ကျွန်မတို့ တောင်လက်မောင်းတံကြီးတွေ ကြား တိုးဝင်ခဲ့ကြသည်။ ဘန်းကချွန်ကျေးရွာကိုဖြတ်တော့ စီမံကိန်းဝင် ဆီအုန်းပင်များ ၏ လှပသာယာမှု ကိုကြည့်၍ ကျွန်မတို့၏ မိတ်ဆွေကြီး ဦးရွှေစိန်ကို သတိရသွားသည်။ ဦးရွှေစိန်က နိုင်ငံပိုင်ရော်ဘာနှင့် ဆီအုန်းခြံများ ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် မြန်မာ့နှစ် ရှည်ပင်လုပ်ငန်း ခြံမန်နေဂျာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ယခုအစိုးရအလုပ်မှအနားယူ၍ ယုဇနဆီအုန်းခြံတွင် မန်နေဂျာအဖြစ် တာဝန်ယူနေသူ ဖြစ်သည်။ ယခင်ကော့သော င်းသို့ အလည်ရောက်စဉ် ဦးရွှေစိန်ဆီမှာ တည်းခိုရတာ သတိရမိသည်။ ကျွန်မတို့မြိတ်မှ ရန်ကုန်ပြောင်းသော အခါ သူ၏ တိုက်ခန်းအသစ်တွင် အခကြေးငွေမယူဘဲ လများ စွာ နေထိုင်ခွင့်ပြုသည့် ကျေးဇူးကားကြီးမားလှ၏ ။

မလိဝမ်းဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ဝင်ကာ ဆရာတော် ကိုဝတ်ဖြည့်ကြသည်။

ဆရာတော် က ဥပဓိရုပ်ကောင်းကောင်း ကရင်ပြည်နယ် အိန္ဒြာဇာတိ ဖြစ်ပါသတဲ့။ အောက်ပြည်အောက်ရွာက နတ်ပန်းဟုခေါ်သော ဇွန်ပန်းတို့ရွာရိုးတစ်လျှောက် ပွင့်သည်ကိုအစွဲပြု၍ ခေါ်၍ မလိဝမ်းဟုခေါ်တွင် ကြောင်းသိရသည်။ ယိုးဒယားလို (မလိမှာ ပန်း၊ ဝမ်းမှာ တစ်နေ့) ထိုပန်းပွင့်သော နေ့ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော မလိရွာသည် အစဉ်အလာမသေးလှ။ (၁၈၅၉)ခုနှစ် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ လက်ထက်တွင် ပါချန်မြစ်ချောင်းဖျား၊ မလိဝမ်းနယ်တစ်ဝိုက်တွင် သံဖြူ၊ ဒဲသတ္တုများ တူးဖော်ခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက် ဂျာမန်လူမျိုး မစ္စတာရို.စ်နေး (Mr. Ross Neil)၊ မစ္စတာအာခွန် (Mr. Ah Khoon) နှင့် Tovy Prosspecting ဆိုသူတို့သည် ရေအားလျှပ်စစ်ဖြင့် သတ္တုများ တူးဖော်ခဲ့ကြကြောင်းကို ရေတံခွန်အနီးဝန်ကျင်မှ ရေကာတာများ၊ လိုဏ်ဂူများ၊ လက်တွန်းထရော်လီ သံလမ်းပြေးနေရာများ ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် သိနိုင်သည်။

ဝါးရုံတောကြီးဖြင့် အုပ်ဆိုင်းမှိုင်းညို့ နေသော သစ်တောကြီးအတွင်း : ရေတံခွန်ကို ဘွားဘွားကြီးတွေ လိုက်ရသည်။ မိုးအခါမဟုတ်၍ ရေလုံးရေသန်အား သိပ်မကောင်းလှ။ ကျောက်ဆောင်ကျောက်ချွန်းများ သည် ရေတိုက်စားမှု ကြောင့် လှေကားအဆင့်ပမာရှိပြီး ရေကျတောင်စွန်းမှ အောက်ခြေအထိပေ(၇၀)ခန့် ရှိပေမည် ။ ရေအိုင်ကြီးအနက်မှာ (၁၀)ပေခန့်ရှိသည်ဟု သိရသည်။ ထိုရေတို့သည် မလိဝမ်းရွာသို့ စီးဆင်း၍ ထိုမှတစ်ဆင့် ပါချန်မြစ်အတွင်း စီးဝင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ တချို့ က ဘန်းကချွန်ကျေးရွာရှိ ဘန်းကချွန် ရေစီးကြောင်းမှ ခွဲထွက်လာပြီး ချွန်းဖန်း၊ အော်ကြီးကျေးရွာမှ စီးဆင်းလာသော ရေစီးကြောင်းတို့ ပေါင်းဆုံ၍ မလိဝမ်းရေတံခွန် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ကြားဖူးသည်။ တချို့ ကမူ လားမားတောင်တန်းကြီးမှ လားမားချောင်းနှစ် ခုအဖြစ် ဘယ်ချောင်း၊ ညာချောင်းနှစ် ခုမှ စီးဆင်းလာသည်ဟု ဆိုကြသည်။

“ဒီအချိန်မှာ တော့ ရေတံခွန်ကိုလာတဲ့သူ နည်းပါတယ်။ အတာသင်္ကြန်ပွဲတော် ရက်နဲ့ နှစ် သစ်ကူးပွဲတွေ မှာ ပျော်ပွဲစားထွက်သူ၊ ရေကစားသူတွေ နဲ့ စည်ကားလှတယ်။ ကားကြီးကားငယ်တွေ နဲ့ တိုးမပေါက်ပါဘူး။”

ရေတံခွန်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေသူ၏ အသံကိုချန်ရစ်ကာ

ကျွန်မတို့အပြန်ခရီးမှာ တော့ ရေပူစခန်းသို့ ဝင်ခဲ့ကြသေးသည်။ ရေပူအုတ်ကန်ကလေးတွေ မှာ ထိုင်ခုံကလေးတွေ ချလို့ ခြေထောက်ရေစိမ့်ဖို့ ပြင်ဆင်ထားပေးသည်က နှစ်သက် စရာပါ။ ညနေစောင်းအိမ်ရောက်တော့ ကဗျာဆရာ(နိုင်တာရာ)ကိုယူနိုင် တစ်ယောက် မကြုံဂလက်သို့ ဆင်း သွားပါပြီ။

“အစ်မရေ ကျွန်းမှာ ရေချိုးရှားတယ်။ အစားကြီးရောက်သွားလည်း အကြောင်း သိပ်မထူးဘူး။ (၁၃)ရက်နေ့မှ မိခင်နှင့် ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး အသင်းအဖွဲ့တွေ နဲ့ တစ်ခါတည်း ဆင်းလာတော့။ ကျွန်တော် တော့ ကြိုသွားနှင့် မယ်”

မနက်စောစောက နိုင်တာရာ ကျွန်မကိုနှုတ်ဆက်သွားနှင့် သည်။ တစ်ကိုယ်တည်းသွားလို့ မရောက်သည့်ခရီးမို့ စီစဉ်သူများ ၏ စကားကို နာခံရပေမည် ။

*

သည်နေ့ (၁၂-၂-၂၀၀၄)ရက်နေ့ ဖြစ်သွားပြီ။ ကိုအောင်ဝေးနဲ့ကိုဘုန်းဝေတို့ ရောက်လာကြပြီ။ ဆရာမြင့်ဦးမောင် လာခေါ်လိုလိုက်သွားတော့ “ချစ်သူ”လက်ဖက်ရည်နှင့် စားသောက်ဆိုင်ကလေးထဲမှာ လူစုံတက်စုံ။ ဆရာရဲဘုန်းခေါင်ကိုပါ တွေ့ ရသည်။ စားပွဲပေါ်မှာ တော့ စားလက်စကတ်ကြေးကိုက်တစ်ပွဲ။ ဆရာအောင်ဝေးတို့ကို ဆရာရဲဘုန်းခေါင်က ကမ်းရိုးတန်းဒေသ အစားအစာတွေ နှင့် ကြိုဆိုလိုက်ဟန်တူသည်။

ညရောက်တော့ မနက်ခရီးစဉ်အတွက် အဆင်သင့် ဖြစ်ရန် မိခင်နှင့် ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး အသင်းရုံးခန်းမှာ သွားအိပ်ရသည်။ ကျွန်မတို့အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်မည့် သူနာပြုဆရာမ လေး ဒေါ်လဲ့လဲ့ဝင်း(မလဲ့)နှင့် စတင်သိကျွမ်းရသည်။ ငယ်သော်လည်း ထက်မြက် ဖော်ရွေသော ပြုံးအလှပိုင်ရှင် ဆရာမ လေး ကတော့ မြင်မြင် ချင်းချစ်စဖွယ်ကောင်းလှ၏ ။

(၁၃-၂-၂၀၀၄)နေ့ နံနက် ဝေလီဝေလင်းအချိန် ကမ်းနားရောက်တော့ လှေက အစအနတောင် မမြင်သေး။ ဗိုလ်ချူကျွန်းသို့ လိုက်ပါမည့် သူများ အုပ်စုအလိုက်တဖွဲ့ဖွဲ့

ရောက်လာကြသည်။ တစ်ခုခုစားထားရင် ကောင်းမယ်ဆိုသော တစ်ယောက် ယောက် ရဲ့ အကြံပေးစကားအရ မလှမ်းမကမ်းမှဈေးသို့ သွား၍ လက်ဖက်ရည်သောက်ကြသည်။

တကယ်တမ်း လေ့ထဲဆင်းကြစို့ဆိုတော့ လေ့ကိုကြည့်၍ ကျွန်မနည်းနည်း စိတ်ပျက်သွားမိသည်။ စက်လှေက ပါစင်ရှာတင်သည့်လှေမဟုတ်။ ဟိုဘက်သည်ဘက် ကုန်ပို့သည့်လှေမို့ အမိုးမပါ။ အိမ်သာမပါ။ ရေဘောင်ပေါ်မှ လှေနံပေါ်ကုပ်တွယ်တက်ကာ လှေဝမ်းထဲဆင်း ခုန်ချရတော့ ရင်ထဲမှာ ကတုန်ကယင်။ လူတွေ မှာ တစ်ကိုယ်စာပစ္စည်းတွေ များ ပြားလေးလံပါတိ။ စောင်၊ ခြင်ထောင်၊ သုံးလေးရက်စာ အဝတ်အစားတွေ ။ မိခင်နှင့် ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး အသင်းအဖွဲ့ကလည်း ဘာအစီအစဉ်တွေ ရှိသည်မသိ။ ရောမဒန်အိုးကြီးတွေ ၊ ပန်းကန်ခွက်ယောက် တွေ အစုံအလင်နှင့် ။ လူစောင့်ဆီဖြည့်နှင့် တကယ်တမ်းထွက်ရတော့ နံနက်(၈)နာရီ(၁၅)မိနစ်။ လမ်းခရီးသွားလျှင်ရောက်ချိန်ကို မမေးကောင်းသော်လည်း မည် သူက စတင်ပြောကြားလိုက်သည်မသိ ညနေ(၃)နာရီဆို ဗိုလ်ချူကျွန်းရောက်မည် တဲ့။

လေ့ထဲမှာ မိခင်နှင့် ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး အသင်းဝင် (၁၇)ယောက် ၊ အိမ်တွင် မှူ ဆရာမ နှစ် ယောက် ၊ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေး နှင့် ဖွံ့ဖြိုး ရေး အသင်းဝင် ၂၀ယောက် ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ လူတွေ နှင့် ပါစုစုပေါင်း ၅၆ယောက် ။ အရွယ်တွေ က ကျောင်းသားအရွယ်၊ ဆရာမ အရွယ်၊ အသက်ငါးဆယ်ကျော် အဘွားကြီးအရွယ်တွေ ပင် ပါသည်။ လှေစထွက်တော့ ဆယ်ကျော်သက်ကလေးတွေ က လန်းဆန်းတက်ကြွ ဘောင်းဘီရှည်၊ နေကာမျက်မှန်၊ ကက်ဦးထုပ်တွေ နှင့် ယခုပင်ရှုတင်သွားတော့မည့် စတိုင်မျိုး တွေ နှင့် ။ ကလေးမတွေ မှာ ကျွန်မတို့လိုလှေဝမ်းထဲမထိုင်။ လှေနံနှစ် ခုကို ဆက်သွယ်ထားသော သံတန်းသံပေါင်ပေါ်မှာ ထိုင်ကြသည်။ ပဲစင်ကိုမော်ကြည့်တော့ ရေး ထားသည်က (၀၁၉)တဲ့။

ပင်လယ်လေကလည်း တဖြူ၊ ဖြူ နှင့် လှေသည် ကျွန်းရိပ်တောင်စွယ်တွေ ကို ဖြတ်သန်းနေသည်။ ကပ္ပလီပင်လယ်ပြင်တွင် ကျွန်းပေါင်း(၈၀၀)ကျော်ရှိသည့်အနက် ကတန်ကျွန်း (King Island)မှာ အကြီးဆုံး ဖြစ်ပြီး လန်ပီကျွန်း (Lampy Island)မှာ

ကမ္ဘာ့အလှဆုံး ကျွန်းများ တွင် ပါဝင်လေသည်။ ယခုအခါထိုကျွန်း၌ အဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ် တည်ဆောက်လျက် ရှိသည်ဟုသိရသည်။ ပင်လယ်ပြင်တွင် ရှိသော ကျွန်းတိုင်းတွင် လူမနေကြ။ ကျွန်းများ အားလုံးသည်လည်း အမည် နာမရှိကြသည်မဟုတ်ပေ။ အချို့ ကျွန်းများ သည် မညူး၊ ဆလုံ၊ တရုတ်၊ အင်္ဂလိပ် အခေါ်အဝေါ်များ ဖြစ်နေသည်။ “စိန်လက်” St.Lukes Island ကျွန်းကို ပညူး၊ အမည် ဖြင့် “ပီလော်ကာကျမ်းလို” ကျွန်း၊ လန်ပီကျွန်းမှာ လည်း တရုတ်အမည် ဖြစ်ပြီး အင်္ဂလိပ်တို့က Lampi Islandဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြသည်။ ပညူး၊ အခေါ်“ပူလိုးဘဒ” ကျွန်းမှာ အင်္ဂလိပ်အမည် Sir.W. James ဖြစ်နေပြန်သည်။

ကျွန်မတို့ဦးတည်သွားနေသည့် မကြုံဂလက်ရွာ (ဗိုလ်ချူကျွန်း)သည်ပင်လှိုင် ဆလုံအမျိုး သမီးကြီးတစ်ဦး အမည် ဖြစ်နေသည်။ ဆလုံတိုင်းရင်းသားအုပ်စုအတွင်း မှ ဩဇာရှိသော ခေါင်းဆောင်အမျိုး သမီး၏ အမည် ကို ပေးထားခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ “မကြုံ”မှာ လူအမည် ဖြစ်၍ “ဂလက်”မှာ ရေလက်ကြားကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။

အချို့ ကျွန်းများ ကိုတော့ အင်္ဂလိပ်တို့က ရည်ရွယ်ချက်တစ်မျိုး နှင့် ပေးသွားခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်အရင်းရှင်ကိုယ်စားလှယ် ပင်လယ်စားပြု ဆင်မြူရယ်ဂိုက် (Simual White)သည် ဤကျွန်းစုများ ကို ခါးစောင်းတင်၍ ထင်ရာစိုင်းခဲ့ဖူးသည်။ “ကလယ်ရာ” (Clara Island) ကျွန်းအမည် သည်ပင် သူသံယောဇဉ်အလွန်ကြီးသော သမီးငယ်၏ အမည် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလေသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် တစ်ခါက သူတို့ဒြေလွန်လက်လွန်လုပ်ထားသော ပင်လယ်စားပြုလုပ်ငန်းနှင့် နယ်ချဲ့လုပ်ငန်းများ မှ သွေးစွန်းသော လက်များ ကိုဆေးကြောရန် ဘာသာရေး အကာအကွယ်ယူ၍ “စိန်လက် (St.Lukes)၊ စိန်မက်သယူ (St. Mathews)၊ ပိုမာရီးယား (Port Maria)စသည့်အမည် များ ပေးခဲ့ကြလေသလားဟု တွေးမိသည်။

ကြည့်နေရင်းမှာ ပင် ကျွန်းရိပ်တောင်စွယ်တို့ ရေး ရေး မှုမမြင် ရေပြင်ချည်းသာ။ လှေသည်လည်း လူးလာဘောင်ဘင်ထစပြုလာသည်။ ရှင်မော်ရေပြင်ကိုဖြတ်နေကျ ကျွန်မအဖို့သည်လောက်တော့ မမှု သေး။ နာရီကြည့်လိုက်တော့ နံနက်(၁၀)နာရီ (၁၀)မိနစ်။

ကမ်းမှထွက်ခွာပြီး (၃)နာရီအတွင်း : နံနက်စောစောက
သောက်သည့်လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်က တန်ခိုးပြလာသည်။ အသွင်းလွယ်သော်လည်း
အထုတ်ခက်သည့်အဖြစ်။ အိမ်သာမပါသည့် ကုန်ကွဲလှေက
ကျွန်မကိုကောင်းကောင်းဒုက္ခပေးနေပြီ။ ကျွန်မလိုအလားတူ ဝေဒနာခံစားနေရသူ
ဘယ်နှယောက် ရှိနေမည် မသိ။

နေမြင့်လာသည်နှင့် အမျှ အပူရှိန်လွန်ကဲလာသည်။ အမိုးမပါသည့်လှေပေါ်တွင်
နေပူရှိန်သည် အကာအကွယ်မဲ့ ရက်ရက်ရောရောကျရောက်နေသည်။ အသွင်းအထုတ်
ကိစ္စပြဿနာရှိသဖြင့် ရေကိုမျှပင်မသောက်ရဲ။ ထမင်းထုပ်တွေ ပါလာသော်လည်း မည်
သူမှမစားဝံ့ကြ။ ရက်စက်ပါပေ (၀၁၉)ရယ်။ တချို့ မိန်းကလေးတွေ လှေကံပေါ်
ကုပ်တွယ်တက်ကာ အော့အန်သံကြားရသည်။ ပဲ့စင်အောက်နေရာယူမှန်နေသော
ကျွန်မရိုးတိုးရိပ်တိပ်ပင် မမူသေး။

“ဟေး ... ဘယ်ကိုသွားနေကြတာလဲ”

ဘုရားရေ ... တစ်ချိန်လုံးငြိမ်နေသော ကျွန်မ
အပြင်ဘက်ကိုလှမ်းမျှော်ကြည့်တော့ ပင်လယ်ပြင်သည် အရောင်
ရင့်လျက်ကျယ်ပြောလှပါလား။ ငါလှေသေးသေးကလေးတစ်စင်း ကျွန်မတို့လှေနားကပ်ကာ
မေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

“မကြုံဂလက်ဆလုံပွဲတော် ကို သွားကြမလို့”

“မကြုံဂလက်လား။ ဟိုးအဝေးကြီးမှာ ကျန်ခဲ့ပြီ။ ခရီးအများကြီးလွန်ခဲ့ပြီ။ ရှေ့မှာ
သဲကျွန်း၊

သဲကျွန်းလွန်ရင် ယိုးဒယားရေပြင်ပဲ”

မြတ်စွာ ဘုရားကယ်တော်မူပါ။ တစ်လှေလုံးထိပ်ဖျာသွားကြသည်။ ကျွန်မက
ပဲ့စင်မှ ပဲ့နင်းကို အားကိုးတကြီးမော်ကြည့်၏ ။ စောစောက ငြိမ်သက်နေသော ခရီးသည်တို့
လှုပ်လှုပ်ရွရွ တစ်ယောက် တစ်ပေါက် ထင်မြင်ချက်ကိုယ်စီပေးနေဆဲ။

“ကြည့်လိုက်ကြဟေ့။ ဟိုးအဝေးကြီးမှာ မှန်ပြပြီးခေါ်နေတယ်။

စစ်သင်္ဘောထင်တယ်”

မကြာခင် (019)သည် စစ်သင်္ဘောဆီသို့ ဦးတည်ခုတ်တော့၏ ။

ပျူထင်ထင်ကလေးမို့ သင်္ဘောဆီရောက်အောင် အတော် ကြာကြာခုတ်လိုက်ရ၏ ။

စစ်သင်္ဘောနှင့် ဘေးချင်းယှဉ်ရပ်ကာ လူကြီးတွေ အမေးအဖြေလုပ်နေခိုက် ကျွန်မတို့အမျိုး

သမီးတွေ စစ်သင်္ဘောပေါ် သူ့ထက်ငါ ဦးတက်ကြတော့၏ ။ အိမ်သာသုံးအခန်းရှေ့မှာ အမျိုး

သမီးတွေ စုပြီးတိုးနေကြသည်။ အားလုံးကိုယ်စီ ဝေဒနာမျက်နှာတွေ နှင့် ။ သင်္ဘောသားတွေ

ကလည်း သဘောကောင်းလှ၏ ။ လိမ္မော်ရည်ဖျော်သူကဖျော်၊ သံပရာရည်ဖျော်သူကဖျော်၊

လိမ္မော်သီးပန်းသီး ကမ်းသူကကမ်း၊ အခုပင် ဆာရကောင်းမှန်းသိလာသည်။

ခြေညောင်းလက်ဆန့် ဟိုကြည့်သည်ကြည့်။ ကျွန်းမမြင် သော င်မတွေ ၊

ရေပြင်အတိပြီးသည့်နေရာပါလား။ (019)ထဲပြန်ဆင်းတော့ ညနေ(၃)နာရီထိုးပြီ။ တကယ်ဆို

ဒီအချိန်ဗိုလ်ချူကျွန်း ရောက်နေရမှာ လေ။

နှုတ်ဆက်ထွက်ခွာမှ ကျွန်မသင်္ဘောကို သေချာကြည့်မိသည်။ ရေး ထားသည်က

သင်္ဘောအမှတ် (၄၄၈) ။ ဗိုလ်မှူး အဆင့် အရာရှိ တစ်ယောက် (019)ပေါ်ခုန်ကူးလာကာ

ပြန်ခုတ်ပေးနေသဖြင့် ကျွန်မတို့စိတ်တွေ ပြန်လည်တက်ကြွလာသည်။ သင်္ဘောထွက်ခါနီး

ဆီလည်း ဖြည့်ပေးလိုက် သေး၏ ။ ကျေးဇူးကြီးမားပါပေ၏ ။

နေညိုလာသည်နှင့် အမျှ လေတိုက်နှုန်းများ လာသည်။ လှေသည်

ဦးစိုက်ကျွန်းပြန် လှုပ်ခုန်လာသည်။

“သံပေါင်ပေါ်က မိန်းကလေးတွေ အောက်ဆင်းထိုင်ပါ။ လှိုင်းလေကြီးလာပြီ။

လွင့်ကျသွားရင် တာဝန်မယူဘူး”

ပဲ့စင်မှ ယောက်ျားအော်သံတွေ ပေါ်ထွက်လာသည်။ မိန်းကလေးတွေ မှာ

သဘာဝ တရားကို အန်တုချင်သလို အောက်ကိုမဆင်းလိုကြ။ လှေဝမ်းထဲပိုမူးမှာ စိုးတာလည်း

ပါသည်။ အတွေ့ အကြုံရှိသည့် လူကြီးတွေ ပြောစကား နားထောင် ချင်တာလည်းပါသည်။

ဒီအချိန် ပင်လယ်ပြင်ထဲ ထင်ရာစိုင်းချင်နေလို့မရ။ မကြာခင် ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံး အမှောင်လွှမ်းသွားပေပြီ။ လေတိုက်နှုန်းပိုများ လာကာ လှိုင်းပိုကြီးလာ၏ ။ တစ်နေ့လုံး အမိုးမပါသော ကွဲလှေသည် ခရီးသည်များ ကိုနေလှန်းလာ၏ ။ ယခုလှိုင်းလေပြင်းသော် ဆားရည်ပက်ပြန်၏ ။ လှေဝမ်းထဲ တဖြန်းဖြန်းကျဆင်းလာသော ဆားငန်ရေတွေ နှင့် အပြိုင် ကျွန်မတို့စိတ်ဓာတ်တွေ ကျဆင်းပြိုကွဲနေသည်။ မကြာခင် အမိုးတာလပတ်ပိုင်းတစ်ခု ကျလာသည်။ ဒါကိုခြုံထားကြဆိုသည့် သဘော။

ရေငန်ပက်သက်သာလည်း နည်းလာသဘောဖြင့် သူထက်ငါဦး
တာလပတ်ပိုင်းအောက်

တိုးဝင်ကြ၏ ။ ကျွန်မပင်လျှင် ပါလာသည့်ဦးထုပ်ကို ခပ်ငိုက်ငိုက်ဆောင်း၊ မျက်နှာသုတ်ပဝါကြီး တစ်ထပ်ခြုံကာ တာလပတ်အောက်နေရာယူကာ ခပ်ခွေခွေလှဲချလိုက်၏ ။ အလိုအပြင်မှာ အမှောင်သိပ်သည်းနေပါပေါ့လား။ ကြည့်စမ်းပါဦး။ ကောင်းကင်မှာ ကြယ်တွေ ထွက်လာကြပြီပါလားကွယ်ရဲ့။ တစ်ခါကမိချမ်းဝေက သူ့ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို နာမည် ပေးလိုက် ပုံက “ကြယ်တွေ ကတဲ့ရေအိပ်”တဲ့။ အခုတော့ကြယ်တွေ က ကနေရုံတင်မဟုတ်။ အကြီးအကျယ် မူးနေကြပြီပါလား။ ရေကလည်း ရေအိမ်ဟုတ်။ ပွတ်ထလှိုင်းထန်နေသည့်ရေ။

“လုပ်ကြပါဦး။ လှေဝမ်းထဲ ရေတွေ ဝင်လာပြီ”

အားလုံးငြိမ်သက်နေရာမှ တစ်စုံ တစ်ယောက် ရဲ့ အော်မြည် သံကြောင့် သတိထား ကြည့်လိုက်တော့ ဟုတ်ပါရဲ့ ။ ကျွန်မတို့ အောက်ထဲရေဝင်လာလို့ အော်သံသစ်သားတုံးကြီးတွေ ရွေ့ချင်နေပြီပါလား။

“ဘာမှမ ဖြစ်ဘူး။ လှေလူးလို့ ရေယင်တာ။ မကြောက်ကြနဲ့။
အခုခပ်ထုတ်လိုက်ရင် ပြီးသွားမှာ ”

အားပေးစကားသံနှင့် အတူ ကောင်လေးနှစ် ယောက် ရောက်လာတော့ ကျွန်မတို့ ထကြရသည်။ လှေဝမ်းထဲမှ ရေတွေ ခပ်ထုတ်နေကြသည်မှာ ဂါလန်ပုံးနှင့် တစ်ပုံးပြီးတစ်ပုံး။ လွဲပါစေ ဖယ်ပါစေ။ လှေဝမ်းကွဲတာတော့မ ဖြစ်ပါစေနဲ့။ စက်သံကလည်း

ဆူညံသွားလိုက်၊ ရပ်တန့်သွားလိုက်။ စက်ရပ်သွားလျှင် ပို၍ ပင်အနေဆိုးလှ၏ ။ ကျွန်မက
ဆီပေပါနားထိုင်သူဆိုတော့ ဆီမကြာခဏလာယူနေသဖြင့် ကုန်တော့မယ်ဆိုတာ
သိနေသည်။ စက်လည်းပျက် ဆီလားကုန်ဆိုရင် ဘာတွေ ဖြစ်သွားနိုင်သလဲ။
မရောက်သေးဘူးလား။ ဟော ... ပြောရင်းဆိုရင်း စက်ရှိန်လျှော့လိုက်ပြီ။ ကျွန်မတို့အာလုံး
တာလပတ်အောက်မှ ခေါင်းထောင်ကြည့်တော့ လှေငယ်တစ်စင်း။ စောစောကစစ်သင်္ဘောက
ထမင်းလာပို့တာတဲ့။

“ထကြ ထကြ။ ထမင်းစားထားကြ။ ရှေ့မှာ လှိုင်းကြီးမယ်”

ဘုရားရေ ... ရှေ့မှာ ရောက်တော့မယ် မဟုတ်ပါလား။ ကျွန်မတို့ဗိုက်ထဲ
တစ်နေ့လုံး အစာဆိုလို့ဟုတ်တိပတ်တိ မရှိသေး။ ပထမကမ်းပေးသော ရေသန့်ဘူးတစ်
ဖြစ်လဲ နို့ခွက်များ ရောက်လာသည်။ ပြီးတော့ ထမင်းနှင့် မားမားခေါက်ဆွဲပြုတ်
ရောထားသည့်စားစရာ။ ခံနိုင်ရည်ရှိသည်ဟုထင်ထားသော ကျွန်မပင်မူးရိပ်ရိပ် ဖြစ်လာပြီး
ရှေ့မှာ ဘာ ဖြစ်မှန်းမသိ။ စားထားမှဟု တစ်ယောက် နှင့် တစ်ယောက် အားပေးသော်လည်း
တကယ်တမ်းမှာ တော့ စားမဝကြ။ ထမင်းကျွေးပြီးတော့ လှေငယ်ကလေး
ထွက်ခွာဖို့ပြင်သည်။ စောစောက ကျွန်မတို့လှေမှာ လိုက်ပါခုတ်မောင်းပေးသော
အရာရှိကနုတ်ဆက်သည်။

“ဟိုး ... မှာ ခုနစ် စဉ်ကြယ်တွေ လား။ အဲဒါကိုကြည့်ပြီးမောင်း”

ဟင် ... ဒုက္ခပါပဲ။ နေ့လယ်နေ့ခင်းတောင် လမ်းမှာ လာတာ။ ညကြီးမိုးချ
ပ်ဒီပဲနင်းကို

ပြန်မောင်းခိုင်းတော့မှ ဗိုလ်ချူကျွန်းကိုရောက်ပါတော့မလား။ ကျွန်မတို့
စိတ်ဓာတ်တွေ ပိုမို ကျဆင်းကုန်သည်။ လှေစက်ပြန်နိုးတော့ စက်သံကမမှန်ချင်တော့။
လှိုင်းပိုကြီးလာသည့်အတွက် လှေထဲမှာ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်လာသည်။

“ကောင်မလေး တစ်ယောက် ကြွက်တက်လို့တဲ့”

“ဒီမှာ လည်းဘာ ဖြစ်မှန်းမသိ ခေါ်လို့မရတော့ဘူး”

အမှောင်ထဲမှာ အသံတွေ ဟိုမှသည်မှ ထွက်လာသည်။ တတ်သလောက် မှတ်သလောက် ပြုစုကြသည်။ အော့အန်သံတွေ ဆူညံလာသည်။ စောစောက စားထားသည့်အစာတွေ အားလုံး ပြန်ထွက်လာသည်။ ဘယ်သူမှလှေကဲ့သို့ မသွားနိုင်။ နီးရာထိုးအန်တော့ လှေဝမ်းထဲ အန်ဖတ်ပင်လယ်ကြီး ဖြစ်နေတော့၏ ။ မြိတ်စကားမှာ “ဗုံငေါင့်လေးခြေ”ဆိုသည့်စကားရှိသည်။ မြန်မာလို “ဦးစိုက်ကျွမ်းပြန်”လို့ အဓိပ္ပာယ်ရမည် ထင်သည်။ အိပ်နေလို့လည်းမ ဖြစ်။ ထိုင်နေပြန်လည်းမဟန်။ သေခြင်းတရားသည် လက်တစ်ကမ်းမှာ ရောက်နေပြီ။

လူတွေ သေခါနီး ဘာစိတ်ကူးကြမလဲ။ ချစ်ခင်သူတွေ ကို တမ်းတကြမည် ။ အိမ်သူ အိမ်သားများ ၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများ ရဲ့ မျက်နှာ တစ်ခုချင်းစီမြင်လာသည်။ သည်ခရီးကို ဘယ်သူမှကြိမ်တို့ပြီး သွားခိုင်းသည်မဟုတ်။ မိမိသဘောဆန္ဒအရ လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆလုံတိုင်းရင်းသားတွေ ကိုချစ်သည်။ ဆလုံတွေ အကြောင်း စာအစောင်ပေအဖွဲ့ အကြိမ်ကြိမ်ရေး ခဲ့သည်။ သည်တိုင်းရင်းသားတွေ အချိန်တိုအတွင်း ၊ ပျက်သုဉ်းကုန်မည် အရေး စိုးရိမ်သည်။ ယခုဆလုံတွေ ကို သက်ဆိုင်ရာကမြှင့်တင်ပေးပြီ။ ဆလုံပွဲတော် ကျင်းပပေးပြီ။ ဆလုံချစ်သူတစ်ဦးအနေနှင့် မတက်ရောက်သင့်ဘူးလား။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်တာဝန်ပေးမှု တွန်းအားဖြင့် ဤခရီးကိုအဖော်မပါ တစ်ကိုယ်တည်းထွက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုကပ္ပလီပင်လယ်ကြီးက ခြောက်လှန့်နေပြီ။ ပင်လယ်ပျော်မိန်းမ တစ်ယောက် ရဲ့ နိဂုံးသည်မှာ တင် အဆုံးသတ်ရမှာ လား။ လူဆိုတာသေမျိုး ပဲမို့ နှစ် ခါတော့မသေ။ တစ်ခါပဲသေမည် ။ ကဲ ... မသေခင် နောက်ဆုံးအချိန်ကလေးမှာ ဘာလုပ်ရင်ကောင်းမလဲ။ သရဏဂုံ။ ဘဝကူးကောင်းရန်အတွက် နောက်ဆုံးအားထားရာ သရဏဂုံ။ ပြီးတော့နာသီးဖျားမှာ စိတ်ကိုထား ထွက်သက်ဝင်သက်စောင့်ကြည့်။ ပြီးပြီ။ မိမိအတွက်တော့ အဆင်သင့်ပါပဲ။

ဟော ... စက်သံရပ်သွားပြီ။ ဆီကုန်သွားတာလား။ စက်သေသွားတာလား။ လူတချို့ အားအင်တွေ စုစည်းပြီး ကတိမ်းတပါးထရပ်။ “ဟေး ... ဗိုလ်ချူကျွန်းရောက်ပြီ။ မကြုံ

ဂလက်ရောက်ပြီ” ဟင်ဒါဆို ကျွန်မတို့အားလုံး မသေကြတော့ဘူးပေါ့နော်။ ဟုတ်ပါရဲ့ ။ ပြုံး
ပြက်ပြက် ညဉ့်ရောင် စုံမီးအောက်မှာ အလျားကျွန်းရွာကလေးက အမှောင်အောက်မှာ
လှောင်ပြောင်နေလေရဲ့ ။

“စောစောကဗိုလ်မှူး ကြီးက သူ့လှေကလေးထဲဆင်းပြီး
တို့ကိုပစ်သွားတာမဟုတ်ဘူး။ စိတ်မချလိုလမ်းပြပြီး ခေါ်လာတာ။ ဒါကြောင့် ရှောရှောရှာရှာ
ရောက်လာတာပေါ့”

တစ်ယောက် ယောက် ရဲ့ အမှောင်ထဲကအသံ။ ဘာပဲ ဖြစ် ဖြစ်ကျွန်မတို့
ထိုအရာရှိကြီးကို ကျေးဇူးတင်ရမှာ ပါ။ လှေက ရေလယ်မှာ ကျောက်ချပြီးတာတောင်
ကမ်းကိုရောက်အောင် ဘယ်လိုသွားကြရမယ်မသိ။ အချိန်က ညဉ့်(၁၂:၃၀)နာရီ။ လူနှင့်
ပစ္စည်းကဲ့သို့သမ္ဗန်ကလေးတွေ ရောက်လာဖို့လိုသည်။ ခေါ်ကြပါဦး၊ သမ္ဗန်ကို
ဆလုံလိုခေါ်ရမလား၊ မြန်မာလိုခေါ်ရမလား။ ကမ်းကပ်ခွင့်မသာတဲ့ (၀၁၉)ပေါ်မှာ
ကျွန်မတို့လေတိုက်ကြီးထဲ အချိန်တော် ထပ်ကြာသွားသည်။ အန်ဖတ်နွံမှာ နစ်ခဲ့သည့်
ကျွန်မတို့ခြေထောက်တွေ အေးစက်ထုံကျဉ်နေခဲ့ပြီ။

ကမ်းပေါ်ကို တကယ်ရောက်တော့ ညဉ့်(၂:၀၀)နာရီတိတိ။
အဲသည်ညမှတ်မှတ်ရရ သော င်ပြင်မှာ ပဲ အိပ်လိုက်ရသည်။ သော င်ပြင်မှ တကယ့်သော
င်ပြင်။ ကျွန်းတောင် သော င်အပြန်၊ ရေရဲ့ ရနံ့ကြောက်စိတ်နှင့် ယှဉ်သော ကျွန်မတို့ရင်တွေ
တဆတ်ဆတ်ခုန်ဆဲ။

*

မြိတ်ကျွန်းစုတွင် ကတန်ကျွန်း၊ ကင်းကျွန်း၊ ဇယော့သံတန်းကြီး၊ ခုံးကျွန်း၊
စခန်သစ်ကျွန်း၊ ပန်းတောင်ကျွန်း၊ ကံမော်ကျွန်း၊ ပုလဲကျွန်း၊ ဆလုံကျွန်း၊ ဗိုလ်ချူကျွန်း၊
လန်ပိကျွန်း၊ ဇာဒက်ကလေးကျွန်း၊ ဇာဒက်ကြီးကျွန်းတို့သည် ထင်ရှား၏ ။ ပင်လယ်ပျော်
ရေမုဆိုးဆလုံတို့ကား တနင်္သာရီတိုင်းအတွင်းရှိ ပင်လယ်ပြင်နှင့် ကျွန်းစုများ တွင်
လွန်ခဲ့သည့်နှစ် ပေါင်း နှစ် ထောင်ကျော်ကပင် ကျက်စားနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။

မြိတ်ကျွန်းစုများ အနက် ဆလုံတိုင်းရင်းသားများ စတည်းချနေထိုင်သော ကျွန်းများ မှာ ညှာမိုင်း၊ ခုံးကမားချောင်း၊ ခုံးပုလဲအော်၊ မီးစိမ်းကျွန်း၊ လငန်း၊ အပြင်ခုံးကျွန်း၊ လင်းလွန်းအော်၊ ပလောဝါး၊ လမိုင်းကျော့၊ လအံ၊ ကံမော်၊ ဇယော့၊ ဆနိုင်းကျွန်း၊ ဝဲကျွန်း၊ ဆလန်းကျွန်းရွာ၊ ရေမြစ်ကြီးရွာနှင့် ဇလပ်အော်ရွာတို့တွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၂၈၉)စု၊ လူဦးရေပေါင်း (၁၂၆၂)ဦး ရှိကြောင်းသိရသည်။

ကော့သော င်းခရိုင်တွင် ဇာဒက်ကြီးကျွန်း၏ အနောက်မြောက်ဘက် တလွန်းဆလုံရွာ၊ ဇာဒက်ကြီးကျွန်းပေါ်ရှိ ကော့ညော့ရွာ၊ ဘုတ်ပြင်းမြို့၊ နယ်ရှိ လန်ပိကျွန်း၊ ဗိုလ်ချူကျွန်း မကြုံဂလက်ကျေးရွာ၊ ညောင်ပိကျေးရွာ၊ စိန်ပေါကျွန်း၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်းတာပူးရွာတို့၌ ဆလုံတိုင်းရင်းသားများ ဝင်ထွက်သွားလာလေ့ရှိသည်။

ယခု ကျွန်မတို့ ဗိုလ်ချူကျွန်းပေါ်က မကြုံဂလက်ရွာသို့ ရောက်ရှိနေပြီ။ ကွေ့ပိုက် သော င်တန်းသည် အလျားလိုက်ရှည်လျက် ကျွန်းကုန်းမို့မို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော မကြုံဂလက်ကို နေခြည်ဖျော့အလင်းအောက်တွင် လန်းဆန်းစွာ မြင်တွေ့လိုက်ရသည်။ လန်ပိကျွန်းဘက် မျက်နှာမူသည့် ဆလုံခြေတံရှည်အိမ်ကလေးများ ကတော့ သူတို့၏ အနေအထိုင် ရိုးစင်းမှု ကိုပြနေသည်။ သည်ရွာမှာ အိမ်ထောင်စုဦးရေ (၁၀၀)ရှိ၍ လူဦးရေ (၃၇၁)ယောက် ၊ ဆလုံ

အိမ်ထောင်စု(၄၄)စု၊ လူဦးရေ (၁၅၂)ဦး၊ ဆလုံဗမာ (၃၉)စု၊ ဗမာ(၁၇)စုရှိကြောင်းသိရသည်။

ပွဲတော် ရက်မတိုင်မီ သောက်ရေရှားပါးသဖြင့် ရေချိုတွင် :တူးခြင်း၊ ရေလှောင်ကန်တည်ခြင်း၊ စိမ့်စိမ့်ရေရှာဖွေပြုလုပ်ခြင်းများ ဖြင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်နေကြသည်။ ကျွန်မတို့အုပ်စု ညကမိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အသင်းရန်ပုံငွေစားသောက်ဆိုင်သော င်ပြင်မှာ အိပ်ကြပြီး နံနက်လင်းသည်နှင့် သက်စွန့်ဆံဖျားရောက်ခဲ့ရသည့် ဗိုလ်ချူကျွန်းကိုအလင်းလာသည်နှင့် ထကြည့်ကြလေသည်။

ဟော ... မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အသင်း ရန်ပုံငွေစားသောက်ဆိုင်

စားပွဲဝိုင်းမှာ တော့ ကိုအောင်ဝေးနှင့် ကိုဘုန်းဝေ။ ခရီးပန်းတာရော၊ အိပ်ပျက်တာပါ ရောဖြမ်းနေသည့် ကတိမ်းကပါးခြေလှမ်းတို့ရပ်တန့်၊ ဝမ်းမြောက်ရွှင်ကြည်စိတ်တွေ ဒရောသော ပါး ရောက်ချကာ ဝမ်းသာအားရနှုတ်ဆက်ကြ၏ ။ မသေလိုပြန်တွေ .ရ ဝမ်းမသာဘဲနေပါ့မလား။

“ကျွန်တော် တို့လှေက ဆရာမ တို့လှေထွက်ပြီးမှ ထွက်တာ။ လမ်းမှာ ကျောက်ပုံ ငြိသေးတယ်။ ကျွန်းကို အဝင်နောက်ကျတာတောင် ဆရာမ တို့လှေ မရောက်သေးဘူးဆိုတော့ အတော် စိတ်ပူသွားတယ်”

“စိတ်ပူရုံတင်ပဲလားဟင်။ ကျွန်မတို့ကို ပင်လယ်ပြင်မှာ ထွက်ရှာဖို့ ဘယ်သူမှ စိတ်မကူးကြဘူးလား”

ကိုအောင်ဝေးက ဉာဏ်မမီသော ပုစ္ဆာတစ်ပုဒ်ကို အဖြေရခက်သည့်အလား လန်ပိကျွန်းညိုဘက် ငေးရီရီကြည့်နေသည်။ သူ့မျက်ဝန်းမှာ မျက်ရည်တို့ဖြင့် စိုစွတ်နေတာ အသေအချာပါပဲ။ ကျွန်မ ကတော့ မိမိ တစ်ယောက် တည်းရဲ့ အသက်မဟုတ်။ လူငါးဆယ့်ခြောက်ယောက် ရဲ့ အသက်အတွက် နှမြောအားငယ်စိတ်တွေ ဝင်လာပြန်သည်။

“အကောင်းဘက်က လှည့်တွေ :ကြရအောင်ပါ ဆရာမ ရယ်။ အခုမသေလို့ ကျွန်းပေါ်ရောက်နေပြီ မဟုတ်လား။ မနေ့ကအ ဖြစ်က ပဲနင်းမကျွမ်းတာတော့ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူ့ချည်းအပြစ်တင်လို့မရဘူးလေ။ သူကလှိုင်းကို ရှောင်တာလည်းပါတယ်။ ပထမဆုံးတွေ .ရမှာ က ပလုံးတုံတုံး။ နောက် မပုတေး၊ ချန်းဖန်း၊ အော်ကြီး၊ အောင်ဘာ ဒါတွေ အရှေ့ခြမ်းမှာ ကျန်ခဲ့ရမှာ ။ အောင်ဘာပြီးရင် မကြုံဂလက်ရောက်တော့မှာ လေ။ အခု မပုတေးကိုကျောခိုင်းပြီး လှေမလူးအောင် လှိုင်းကိုနောက်ပိုးခုတ်လိုက်တော့ လှေငြိမ်သွားတယ်။ အဲဒါ မှာ :သွားတာပေါ့။ အပြင်ရောက်ပြီး ဇာဒက်ကြီးကျွန်းကို တစ်ပတ်ပတ်နေတော့ သံကျွန်းဘက်နီးသွားတာပေါ့။ ကံကောင်းလို့ ယိုးဒယားရေပြင်ထဲမရောက်တာ”

သူ့ကိုယ်သူ စိုင်းသန်းဦးဟုမိတ်ဆက်ကာ စကားပိုင်းထဲဝင်လာသူ၏

ထင်မြင်ချက် စကားများ ကို ကျွန်မတို့အားလုံးငြိမ်သက်စွာ နားထောင်နေကြသည်။ ကျွန်မကတော့ ရှေ့ထိုးမီးမပါ။ သံလိုက်အိမ်မြှောင်မရှိ။ ဆက်သွယ်ရေး စက်လည်း မတပ်ဆင်ထားသည့် ကုန်ကွဲလှေတစ်စင်း၏ ပင်လယ်အတွင်း ခံနိုင်ရည်အားကို ချင့်တွက်နေသည်။ “ဆယ့်သုံးရက် သော ကြာရေကြောင်းမသွားကောင်း” အယူအဆစွဲကလည်း နှိပ်စက်သေး၏ ။ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် စနေကူးမှကျွန်းကို ဒုတ်ဒုတ်ထိရောက်လာသည်မှာ လည်း အံ့စဖွယ်ကောင်းလှ၏ ။

“ကျွန်တော် တို့ (၀၁၉)ပေါ်ကူးလာပြီး လမ်းကြောင်းမှန်ပေါ် ပြန်ရောက်အောင် ခုတ်ပေးတဲ့လူက ဗိုလ်မှူး တင်ထွန်းအောင်တဲ့ဗျ။ နောက်ဆုံးဗိုလ်ချူကျွန်းအထိ သူ့ပွို၊ င်လှေကလေးနဲ့ ခေါ်လာတာ ကျေးဇူးတင်ဖို့ကောင်းတယ်”

“ကျွန်မက ခုနှစ် စဉ်ကြယ်ကိုကြည့်ပြီး မောင်းလိုပြောပြီး ပွို၊ င်လှေထဲဆင်းသွားတော့ အားငယ်လိုက်တာ။ မကျွမ်းကျင်တဲ့ပဲနင်းနဲ့ ပစ်သွားပြီဆိုပြီး တစ်ချိန်လုံးဝမ်းနည်းနေတာ။ ဒီလှေကလေးလမ်းပြခေါ်လာတာ မသိဘူးလေ။ လှေဝမ်းကလည်းဇောက်နက်တော့ အပြင်ကိုဘာမှမမြင်ရဘဲ လူတွေ အားလုံး အကြောက်လွန်ငြိမ်သက်နေကြတာ”

“ဘာမှမ ဖြစ်ဘဲရောက်လာလို့ တော် ပါသေးရဲ့ အစ်မရာ။ ကျွန်တော် တို့ဘာလုပ်ရမှန်းမသိဘဲ အရမ်းကိုစိတ်ပူနေကြတာ။ အစ်မတစ်ခုခု ဖြစ်လို့ ကတော့ ကျွန်တော့အစ်ကိုကို ဘယ်လိုရင်ဆိုင်ရ မှန်းတောင်သိမှာ မဟုတ်ဘူး”

စကားပိုင်းထဲ နောက်ဆုံးဝင်လာသူက ကျွန်မတို့မိသားစုအားလုံးနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သည့် ကဗျာဆရာနိုင်တာရာ။ ထိုနေ့ကနိုင်တာရာက ကျွန်မတို့တည်းခိုဆောင်တစ်ခုမှာ နေရာချပေးသည်။ ယာယီအဆောက်အအုံကလေးအတွင်းမှာ တော့ ထားဝယ်ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့၊ သရက်ချောင်းယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့တို့နှင့် အတူတူနေရသည်။ ထားဝယ်သူတွေ ၊ သရက်ချောင်းသူတွေ လှပသိမ်မွေ့ပါဘိ။ သရက်ချောင်းယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့က ရေအိုးအက ကမှာ တဲ့။ ရေအိုးအတွင်း ၊ ရေပြည့်အောင်ထည့်၊ အပေါ်က ရေခွက်ကလေးမှာ လှုပ်တုတ်တုတ်ပေါ်နေ။ အချို့ ကျွမ်းကျင်

ဝါရင့်သူတွေ ရေအိုးနှစ် လုံး သုံးအိုးဆင့်ရွက်ကာ ဆိုင်းချက်နှင့် အညီ ကပြလေ့ရှိသည့် ရိုးရာအကကို ကျွန်မမြင်ဖူးပါသည်။

အိုး xxx ပန်လယ်ပြာပြာ ရေဇလာ xxx ပိုက်ဒေသယ်တန်း xxx ငါးရှာတဲ့ အိုဘယ့် (လှဆိုးဗျင်းရယ်)၂ မောင်းဂံသူ xxx

ဟော ... မောင်းမကန်သူ ထားဝယ်သီချင်းအပိုင်းအစအချို့ ပျံ့ပျံ့မေတို့ဆီမှ တိုးတိုးညင်းညင်း ဆွဲဆွဲငင်ငင် ပေါ်ထွက်လာသည်။

မောင်းမကန်သူတွေ ချောပေမဲ့ မနော့ကပင်လယ်ပြာ ကတော့ သဘောမကောင်းလှဘူး ဆိုတာကိုတော့ ပြောပြချင်ပါသေးသည်။

*

“မြိတ်ဒီပါကျွန်းတစ်ဝိုက် စဉ်ပျော်ပိုက်လှည့်လည်၊ ရေပေါ်၌ ကယံတကယ်၊ ပြိုင်ဘက်ကယ်လွန်ရှား၊ လှိုင်းကြီးလည်း သူမဖြူတယ်၊ အို ... ဆလုံထူးတဲ့လူစား။ မိကျောင်းက ဆလံတင်၊ မြန်တစ်ခွင်ကျော်ကြား၊ ရေပေါ်မှာ မော်ကြားလို့၊ စော်ကားနဲ့သူ့ကို၊ ပုလဲကမာအစုံငုံပဲ၊ ရှုပ်ပလုပ်စသည်တို့ကို၊ ပုဆိုးစုတ်နံတို့တို၊ ဟန်သလိုခါးတောင်းကျိုက်၍ ၊ စောင်းလိုက်လိုက် ကျောဝယ်သား၊ သားလွယ်၍ လာ၊ အကျော်ကရမက်၊ စမ္ပပါရံတစ်ခါ၊ လာရောင် လိုလေး”

၁၉၈၂ ခုနှစ် ဆရာကြီးဦးသုခ၊ လူထုဦးလှ၊ လူထုဒေါ်အမာတို့ မြိတ်ကိုလာစဉ် ဆလုံတိုင်းရင်းသားတွေ နှင့် တွေ့ ချင်သည်ဆိုသဖြင့် ဒေသခံစာပေဝါသနာရှင်တွေ က မြိတ်မြို့ သိမ်တော် ကြီး ဘုရားကုန်းမြေမှာ ဆလုံတွေ ကိုစုပေးခဲ့ရဖူးသည်။ ထိုစဉ် မြိတ်ကမ်းနားမှာ ဆလုံကုန်းဆိုတာရှိရာ ဆလုံတို့သည်ခြေတံရှည်တံအိမ်စုနှင့် ကမ်းကပ်လှေပျက်ကြီးအတွင်း တေထိုင်ကြသည်။ ကျွန်မတို့ဆလုံတွေ နှင့် စကားစမြည် ပြောချင်သည့်အခါ ရေစပ်စပ် အမှိုက်သရိုက်များ ကိုကျော်လွှား၍ ထိုဆလုံကုန်းသို့ သွားရလေ့ရှိသည်။ စားပြီးပစ်ချထားသော ကမာခွံများ ၊ ရုပ်ခရံခွံများ မှာ ဆလုံကုန်း၏

အဆင်တန်ဆာပင် ဖြစ်သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း မြိတ်ကမ်းနားလမ်း သန့်စင်သည့်အခါ ဆလုံတို့ကျွန်းဆွေဆီ ပြန်ဆင်းသွားကြသည်။ သူတို့သည် မိမိကိုယ်မိမိ မော်ကင်း(Moken)ဟု ခေါ်ကြသည်။ “မော်ကင်း” ဟူသည် “ရေမှာ ကျွမ်းကျင်စွာ နစ်သူ” ဟုအဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ဆလုံတို့၏ မူလဒေသမှာ မလေးကျွန်းဆွယ် ဖြစ်ဟန်တူပြီး ၎င်းတို့၏ ရုပ်ရည်မှာ မလေးလူမျိုး များ နှင့် ဆင်ဆင်တူသည်။ မောရစ်ကောလစ်၏ ယိုးဒယားဂိုက်(Siamese White)စာအုပ်တွင် “ဗောင်းရေး” ဆိုသူ ရေး သားသော ခရီးစဉ်မှတ်တမ်းတစ်ခုကိုကိုးကား၍ ဆလုံကိုဆီလီတား Selecters ခေါ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

မလေးကျွန်းဆွယ် ခေတ်ဦးမလေးလူမျိုး တို့တွင် တောင်တန်းများ ပေါ်၌ နေထိုင် ကျက်စားကြသော “ဩရန်ဗူကက်”နှင့် ပင်လယ်အတွင်း : နေထိုင်အသက်မွေးသော “ဩရန်လောက”လူမျိုး တို့အနက် ဆလုံတို့သည် ဩရန်လောကလူမျိုး မှ ဆင်းသက်လာသည်ဟု ယူဆကြသည်။

တစ်ချိန်တစ်ခါက ဆလုံတို့သည် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာတောင်ဘက်ကျွန်းများ ၌ နေထိုင်ခဲ့ကြ၍ (၁၇)ရာစုအတွင်းမှစ၍ အဆိုပါကျွန်းပင်လယ်တစ်ဝိုက်တွင် လှေသင်္ဘောများ ကို တိုက်ခိုက်လုယက် မင်းမှုခဲ့ကြသည့် Selecters ဆလီတားခေါ် ပင်လယ်ဓားပြများ ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့ကို ပဿူ များ က တိုက်ခိုက်နှင့်ထုတ်ခဲ့ရာမှ မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်း မြိတ်ခရိုင်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်ရှိ ကျွန်းစုများ သို့ တဖြည်းဖြည်းလာရောက်နေထိုင်ကြကြောင်း မောရစ်ကောလစ် Maurice Collis ရေး ယိုးဒယားဂိုက် Siamese White တွင် လည်းကောင်း၊ ဒေါက်တာမာဆင် Dr. Mason ရေး Burma its People Production တွင် လည်းကောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ဆလုံတို့သည် တစ်နေရာတည်းတွင် အတည်တကျနေထိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ပင်လယ်ပြင်အတွင်း : လှိုင်းလေထန်သည့်မိုးရာသီတွင် ဆွေမျိုး စုလိုက် လှိုင်းဒဏ်လေဒဏ် အကာအကွယ်ရသည့် နီးစပ်ရာကျွန်းများ ၊ ရေချိုရနိုင်သည့်အော်များ ၊ ဂလက်များ တွင်

မိုးခိုနေထိုင်လေ့ရှိပြီး မိုးရာသီကုန်ဆုံးသည်နှင့် မိသားစုအလိုက် လှေပေါ်တင်၍ ဝမ်းရေး အတွက် အလုပ်အကိုင်အဆင်ပြေမည် ပင်လယ်ပြင်နေရာအနံ့သို့ ထွက်ခွာလေ့ရှိသည်။

ဆလုံတို့၏ ကိုယ်နေဟန်ထားမှာ အရပ် ၅ ပေ ၄ လက်မခန့်ရှိပြီး အသားညို၊ ဆံပင်ဖြောင့်စင်း၊ မျက်လုံးနက်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်အချိုး အစား ပြေပြစ်ခြင်းမရှိသော်လည်း ကိုယ်ကာယဖွံ့ဖြိုး ၏ ။ တနင်္သာရီတိုင်း မြိတ်ခရိုင်၊ ကျွန်းစုမြို့၊ နယ်ရှိကျွန်းများ ၊ အော်ပိုများ တွင် ဖြန့်ကွဲနေထိုင်ကြပြီး ခုံးကျွန်း၊ ညာမှိုင်းရွာ၊ မီးစိမ်းကျွန်း၊ ပုလဲအော်ရွာ၊ လင်းလွန်းကျွန်း၊ ဝဲကျွန်း၊ ရေမြစ်ကြီးရွာတို့တွင် ဖြန့်ကြက်နေထိုင်ကြသည်။

ပင်လယ်ရေပြင်မှာ ကျက်စားသူများ ပီပီ ရေငုပ်ကိရိယာမပါဘဲ ရေအောက် ဆယ်လံအနက်အထိ ငုပ်နိုင်ပြီး(၁၀)မိနစ်ကြာအောင် နေနိုင်သည်။ မျက်မှန်တပ်လျက် တူ၊ ဓား၊ တူးရွင်းငယ်များ ပါသော အိတ်ကို လွယ်ကာရေအောက်၌ မုတ်ခွံ၊ စတီ၊ ခရု၊ ကျောက်ခက်၊ ကျောက်ပန်း၊ ပင်လယ်မျှောဖမ်းခြင်း၊ အနောက်တောင်ရာသီလေပြင်းထန်ချိန် ပင်လယ်ထဲ မျှောပါလာသော ငါးကြီးအန်ဖတ်များ ကို ဆယ်ယူခြင်း၊ သဲသော င်ပြင်တွင် လိပ်ဥတူးခြင်း၊ အချို့ မှာ သစ်ကြိမ်ခုတ်ခြင်း၊ ငှက်သိုက်၊ အကျော်၊ ပျားရည်များ ရှာဖွေရောင်း ချခြင်းဖြင့် အသက်မွေးသည်။

ဆလုံတို့တွင် ဘာသာစကား(၄)မျိုး ရှိသည်။ လောတ(Lawta)၊ လဘီ(Labi)၊ ဂျအိ(Jait)နှင့် ဒန်း(ဇာung)တို့ ဖြစ်သည်။ မလေးလူမျိုး များ နှင့် လုပ်ငန်းဆက်သွယ်မှု အများ ဆုံးရှိကြသော် လောတနှင့် တွန်ကာ ဆလုံတိုင်းရင်းသားအုပ်စုဝင်များ သည် မလေးဘာသာစကားနှင့် အများ ဆုံးတူညီသော လောတစကားကိုပြောကြသည်။ လန်ပိကျွန်းနှင့် ဘုတ်ပြင်းမြို့ နယ် တစ်ဝိုက်မှ ဆလုံတိုင်းရင်းသားတို့မှာ ဂျအိစကားကိုအများ ဆုံးသုံးကြသည်။ လဘီစကားကို ဘုရင့်နောင်အင်္ဂတစ်ဝိုက်နှင့် စိန်မက်သယူးကျွန်းအနီးအနားဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်ကြသူများ ပြောဆိုကြသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဒန်းဘာသာစကားမှာ ဆလုံတို့၏ မူရင်းစကား ဖြစ်သည်။

ရိုးရာနတ်များ ဖြစ်သော ကောင်းကျိုး ပြု “ဒိုးဒါး”ခေါ်နတ်နှင့် မကောင်းကျိုး ပြု ဖမ်းစားဖွဲ့စား တတ်သော ကျွန်းစောင့်၊ ပင်လယ်စောင့်နတ် ဖြစ်သည့် “ကတို့၊

င်း"ခေါ်နတ်(၂)မျိုး ရှိသည့်အနက် ကောင်းကျိုး ပြုနတ်အား မပသလိုကနေနိုင်ကြသော လည်း ဆိုးကျိုး ပြုနတ်ကိုမူ တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ကျ မြန်မာသင်္ကြန်အခါရက်များ ၌ အရက်၊ အပေါက်ပေါက်၊ ဆေး၊ ကွမ်း၊ တိရစ္ဆာန်အသွေးအသားတို့ဖြင့် ပူဇော်ကြသည်။

နတ်ဘုရား "ချီးဒါး"(တူးဒါး) Thida သည် လောကရှိအရာရာကို ဖန်ဆင်းပေးသည့် ဝိညာဉ်တော် ဖြစ်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မိမိတို့အား ဒုက္ခမပေးဟူ၍ လည်းကောင်း ယုံကြည်ကြလျက် ပူဇော်ပသခြင်းမရှိပေ။ "ချီးဒါး"နတ်ဘုရားသည် ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့် တိတိပပမရှိသည့် အပြင် ကျား၊ မဟူ၍ ကွဲကွဲပြားပြားမရှိချေ။

ကတိုင်း Katoι ဟူသော ကျွန်းစောင့်နတ်၊ ရေစောင့်နတ်မှာ မကောင်းကျိုး ကိုပေးနိုင်သဖြင့်

နတ်တိုင်တစ်တိုင်ထူပြီး တံခွန်းကုက္ကားများ တပ်ဆင်လျက် ကြက်၊ ဘဲ၊ ငှက်၊ လင်းပိုင်၊ လိပ် အစရှိသော တိရစ္ဆာန်တို့၏ အသွေးအသားများ ဖြင့် တင်မြှောက်ကြသည်။ နတ်ပွဲတွင် ပါဝင်သူများ သည် ရှေ့နောက်တန်းစီထိုင်၍ လှေလှော်ဟန်ပြုကာ ရေစပ်သို့ တရွေ့ရွေ့ဆင်းသွားပြီး ရေစပ်ရောက်သည်နှင့် အသံကုန်ဟစ်ကြွေး၍ မကောင်းဆိုးဝါးများ ကို မောင်းထုတ်ရသည်။

ဆလုံတို့တွင် နတ်ပူဇော်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ ထူးဆန်းသော အလေ့အထများ ရှိသေးသည်။ ကြက်၊ ဘဲတို့ကို နတ်အားပူဇော်ပသခြင်းမရှိဘဲ သတ်ဖြတ်စားသောက်ခြင်းမပြု ရ။ ပြုမိလျှင် အသားကိုစားခွင့်မရှိတော့ဘဲ သွေးမျှကိုသာ သောက်ခွင့်ရှိတော့သည်။ ထိုတားမြစ်ချက်ကို ကျူး လွန်ပါက နတ်များ ဖမ်းစားတတ်သည်ကို ယုံကြည်ကြသည်။ ထိုသို့ ဆလုံအများ စုမှာ နတ်ကိုးကွယ်ပြီး ဒေသခံများ နှင့် နီးစပ်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာ ကိုးကွယ်သူတို့လည်း ရှိကြသည်။ အများ အားဖြင့် မူ ဗုဒ္ဓဘာသာအဆုံးအမနှင့် ဗုဒ္ဓဓလေ့ထုံးစံများ ကို သဘောကျနှစ် ခြိုက်ကြောင်း သိရသည်။

ကျွန်မတို့ရောက်နေသော ဗိုလ်ချူကျွန်းပေါ်မှာ တော့ မြန်မာဘုန်းတော် ကြီးကျောင်းရှိသလို ရိုးရာနတ်တိုင်နှင့် နတ်စင်လည်းရှိသည်။ နတ်စင်မှာ မြန်မာနတ်စင်လို

အမြင့်မဟုတ်။ လူတစ်ထိုင် အမြင့်သာရှိသည်။ ဂငယ်ကွေ့ အလျားရှည်သော င်ပြင်ပေါ်တွင် သံတို့သည်ဖြူဖွေးနေသော်လည်း လမ်းလျှောက်ရခက်ခဲလှ၏ ။ စီးထားသော ဖိနပ်များ ကို ဆွဲနေသလို ဖြစ်ကာ မြေပြင်မှာ လျှောက်သလို ပေါ့ပါးခြင်းမရှိ။ နိုင်ငံခြားသားများ အတွက် ရေပေါ်ဟိုတယ်အိပ်ဆောင်များ ၊ ရေအောက်သယ်ဇာတပြခန်းများ ၊ ဌာနဆိုင်ရာခန်းပြခန်းများ ၊ ပညာရေး ၊ မွေးမြူရေး ၊ ကမ်းဝေးကမ်းနီး ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း၊ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ်တားဆီးရေး ၊ အေအိုင်ဒီအက်စ် ရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေး ၊ တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာမှု စောင့်ရှောက်ရေး လက်တွေ့ ပညာပေးပြခန်းများ ဖြင့် ကမ်းခြေသည်ဆူညံစည်ကားလာသည်။

တနင်္သာရီတိုင်း မြိတ်ကျွန်းစုတွင် ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုး လာစေရန်၊ ကော့သော င်းခရိုင်တွင် နေထိုင်ကြသော ဆလုံတိုင်းရင်းသား ရိုးရာဓလေ့ယဉ်ကျေးမှု ဖော်ထုတ်မြှင့်တင်ပေးရန်၊ ဆလုံတိုင်းရင်းသားများ ၏ လူနေမှု အဆင့်အတန်း မြှင့်တင်ပေးရန် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဆလုံပွဲတော် ကို ကျင်းပမည် ဖြစ်သည်။ (၁၅-၂-၀၄) ရက်နေ့မှာ ရွာနီးချုပ်စပ်မှ ဆလုံပွဲတော် လာလေ့တွေ ပိုများ လာသည်။ ပြခန်းတစ်ခုမှာ တော့ ကဗန်းလှေပြုလုပ်ရန် သင့်တော် ကောင်းမွန်သော သစ်ပင်ကို ရွေးချယ်ပုံ၊ သစ်ပင်ကိုအကြမ်းထည် ထွင်းပုံ၊ သစ်တုံးအား လှေလောင်းစထွင်းပုံ၊ လှေလောင်းအကြမ်းထည်ကို မီးအပူပေး၍ လှေမြက်ကျယ်လာစေရန် သားသားမောင်းတံအကူအညီဖြင့် ဆွဲကားထားပုံတို့ကို ခင်းကျင်း ပြသထားသည်။

သော င်ပြင်မှာ လည်း သစ်တုံးသုံးတုံးချကာ လောင်းလှေအထွင်းပြိုင်ပွဲများ ပြု လုပ်ကျင်းပသည်။ တစ်ဦးချင်းရေငုပ်ပြိုင်ပွဲ၊ လှေလှော်ပြိုင်ပွဲ၊ ရေပေါ်နပန်းပြိုင်ပွဲများ လည်း ရှိသည်။

ထိုနေ့က မိခင်နှင့် ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး အသင်း ရန်ပုံငွေစားသောက်ဆိုင်ရှေ့ သော င်ပြင်တွင် ကိုအောင်ဝေး၊ ကိုဘုန်းဝေ၊ ကိုမြင့်ဦးမောင်တို့နှင့် အတူ ရန်ကုန်မှ ပန်းချီဝင်းဇင်းတို့၏ ပန်းချီကားတွေ ချိတ်ဆွဲပြသကြသည်။ ရန်ကုန်မှရောက်ရှိလာသဖြင့် ကျွန်မတစ်ဦးလုံး ပွဲတော်

ပိုဆန်လာသည်။ အရောင် အသွေးပိုစုံလာသည်။ မြို့ ပြအဆင်အယင်တို့ အရိုးခံကျေးလက်ဆီ ဖြာခနဲကျဆင်းလာသည်။

နံနက်ခင်း (၈)နာရီခန့် ဆလုံတဲအိမ်ကလေးတွေ ရှေ့

ဆလုံအတွားအိုလူကြီးလူငယ်၊ သဲပြင်မှာ ဆင်းဆော့ဆင်းလူးနေသည့် မြင်ကွင်းကို နိုင်ငံခြားသားတွေ ဓာတ်ပုံရိုက်နေတာ မြင်တော့ ရှိန်ခနဲမျက်နှာပူသွားမိသေး၏ ။ ကျွန်မတို့စိတ်အဝင်စားဆုံးမှာ ကျွန်းပေါ်မှာ နေသည့် ဆလုံးတွေ ထက် ရွာနီးချုပ်စပ်ဂျလန်းတို့ တလွန်းတို့ဘက်မှလှေများ ဖြင့် ရောက်လာသော ဆလုံလှေများ ကို ဖြစ်သည်။

ထိုနေ့က ကမ်းရိုးတန်းသရုပ်ဖော်ပန်းချီကားများ ချိတ်ဆွဲလိုက်ရသဖြင့် အမောကြီး မောနေသော ကဗျာဆရာကိုအောင်ဝေးကို ကျွန်မစနောက်ချင်လာသည်။

“ဆလုံတွေ က ခွေးသိပ်ချစ်တဲ့လူမျိုး ၊ ခွေးကို ဆလုံလိုဘယ်လိုခေါ်လဲသိလား”

“ဆိုစမ်းပါဦး”

“အော်ဝိန်”တဲ့။

ကိုအောင်ဝေးက သူ့နာမည် နှင့် ဆင်ဆင်တူနေသော အသံထွက်ကိုမယုံသလို မျက်မှန်ထဲမှ ကျွန်ကကိုကျော်ကြည်သည်။

“ဟုတ်လို့လား”

“သိပ်ဟုတ်တာပေါ့။ မယုံရင်”

ကျွန်မတို့သည် ရေကျနေသော သော င်ပြင်စပ်တွင် ထိုးဆိုက်ထားသည့် ဆလုံလှေများ ဆီသို့ ချဉ်းကပ်လိုက်၏ ။ လှေမှာ ဆလုံရိုးရာကဗန်းလှေမဟုတ်။ စက်တပ်လှေကြီး ဖြစ်သည်။ အထဲမှာ စားအိုးစားခွက်အသုံးအဆောင်တွေ ပါသည်။ အမျိုးသား တစ်ယောက် ၊ အမျိုး သမီး တစ်ယောက် ၊ ကလေးနှစ် ယောက် မိသားစု ဖြစ်ဟန်တူသည်။ အမျိုး သမီးကညိုပေမဲ့ စိုနေသော အသားများ ကိုဖော်၍ ထဘီရင်ရှားဖြင့် ထမင်းချက်နေသည်။

“ဒါရမ်း အမေမိ” နေကောင်းလား။

“အမေမိ နေကောင်းပါတယ်။

တတ်သလောက် မှတ်သလောက်ဆလုံစကားဖြင့် မိတ်ဆက်ပြောဆိုကာ

ရင်းနှီးမှု ကို

ရယူလိုက်သည်။

မိန်းကလေးဘက်လှည့်ကာ “လာချီသိုး(သိပ်လှတယ်)”ဟု စည်းရုံးရေး

ဆင်းလိုက်တော့ သွားတွေ ဖွေးအောင် ချစ်စဖွယ်ရယ်ပြသည်။

“ကျွန်တော့်နာမည် ရွှေအိုးစည်ပါ ခင်ဗျာ၊ ဗမာလိုတတ်ပါတယ်”

“ဟော့တော် ”

“ကျွန်တော့်မိန်းမက မအေးပိုတဲ့။ သူကဆလုံအမျိုး သမီး ဖြစ်ပေမဲ့ ကျွန်တော်

နဲ့ညားလို့ ဗမာရည်လည်ပါတယ်”

“ရှင်”

ကျွန်မတို့နှစ် ယောက် တစ်ယောက် မျက်နှာ တစ်ယောက်

ကြည့်လိုက်မိကြသည်။ ဒါဆိုရင် ကောင်းတာပေါ့။ ဆလုံဗမာချစ်ကြည်ရေး နှင့် တော့ တွေ
.နေပြီ။

“ကိုရွှေအိုးစည်က မအေးပိုကိုချစ်တယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုပြောမလဲ”

“အေကြွလပ်”

“ဟုတ်ပြီ။ ကိုရွှေအိုးစည်က မအေးပိုကို အေကြွလပ်တဲ့အကြောင်း

ပြောရအောင်”

“ကျွန်တော် က ပခုက္ကူဇာတိဆောက်လုပ်ရေး လုပ်သားအ ဖြစ်နဲ့ ဒီဘက်ကို

ရောက်လာတာပါ။ မအေးပိုမိဘတွေ က ဦးညွန့် ဒေါ်နီမတဲ့။ သူ့အမေ ဒေါ်နီမက ဟောဒီမကြာ

ဂလက်ရွာသူပါ။ သူ့အဖေဦးညွန့်က သံကျွန်းမိုင်းမှာ အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ ဒီဘက်မှာ အလုပ်လာလုပ်ရင်းတွေ ကြတာပါ။ တကယ်တော့ အေးပိုဆိုတဲ့နာမည် က အိုင်းပိုကလာတာပါ။ သူငါးလသမီးမှာ ခြေထောက်မှာ အိုင်း(အနာ)ပေါက်လို့ ခွဲရတယ်။ အဲဒါ အိုင်းပိုခေါ်ရင်းကြီးတော့ မအေးပို ဖြစ်သွားတာပါ။

“ဗွဲတော် ကိုလာတာ ဘာရသလဲ”

“ဆန်ရပါတယ်။ အိမ်ထောင်စုငါးစုကို တစ်အိတ်”

“ဒီကိုလာတာ ပျော်ရဲ့ လား”

“ပျော်ပါတယ်။ ကွဲကွာနေတဲ့ ဆွေမျိုး မိတ်ဆွေတွေ ပြန်တွေ့ ရလို့ပျော်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့”

“ဒါပေမဲ့ ဘာ ဖြစ်လဲ။ ပြောပါဦး”

ကိုရွှေအိုးစည်က စကားကိုခပ်ဆိုင်းဆိုင်းကလေး ဆက်ပြောသည်။

“ကျွန်တော် တို့က လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရတဲ့သူတွေ ပါ။ အခုဒီကိုလာတော့ မျှော့မငုပ်ရဘူး။ ပိုက်ဆံမရဘူး၊ ပိုက်ဆံမရဘူးပေါ့။ ဒီကိုလာဖို့က စက်ဆီဖိုးလိုသေးတာ”

ကိုရွှေအိုးစည်က ကျွန်မတို့ကိုပင်လယ်မျှော့မည် :ခြောက်များ ထုတ်ပြသည်။ ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက်တွင် နေသော မျှော့ဖြူမျှော့မည် :မှာ ဈေးကောင်းအလွန်ရသော ထွက်ကုန်တစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ တစ်တောင်လောက် အကောင်ကြီးများ ကိုပြုတ်၍ နေလှန်းလိုက်လျှင် တစ်ထွာလောက်အနေအထားသည် ဈေးကွက်သို့ ပို့ရန် အဆင်သင့် ဖြစ်ပေပြီ။

မအေးပိုက ပွက်ပွက်ဆူနေသည့် ထမင်းအိုးကိုမွှေနေသည်။ ဂေါ်ရပ်ငါးငယ်တို့ကို ဟင်းချက်ရန်လား၊ ကြော်လှော်ရန်လားမသိ အဆင်သင့်ပြင်ထား၏ ။ ဆလုံလှေမိသားစုကိုကြည့်၍ ပုံရိပ်တချို့ ပြေးလွှားပျံသန်းလာသည်။

“ရှေးဟောင်းဆလုံတို့၏ ၁၀၀၆:စာရှာဖွေမှု ”

နေခြည်ထိုးခွဲလိုက်သဖြင့် နှင်းကွဲနံနက်သည် ဘာဘွန်းကျွန်းကလေးပေါ်သို့
မရဲတရဲရောက်ချလာလေသည်။ သဘာဝ ပေါင်းမိုးကြီးသဖွယ် အုပ်မိုးထားသော
ကောင်းကင်ကြီးမှာ ကသုတ်ကရက် ကောက်ငင်သိမ်းဆည်းလိုက်သည့်
နှင်းကြွင်းလက်ကျန်အချို့ မှလွဲ၍ ပကတိကြည်လင်ငြိမ်သက်ဘိ၏ ။ သဘာဝ တရားကြီးသည်
အသစ်အသစ်သော ကောင်းခြင်းလက်ဆောင်တို့နှင့် အတူ နေ့သစ်ကိုကြိုဆိုရန်
ကျွန်းကလေးဆီသို့ သော့ သော့ နှင်းနှင်း ပြေးလာနေသည်။

ယနေ့တော့ ကောင်းကင်နှင့် မြေကြီးကို ဖန်ဆင်းတော် မူသော
တူးဒါးနတ်ဘုရား၏ ကျေးဇူးတော် ကို အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရင်း ဆန်ဒီသည် သူ၏ ရွှေဝါရောင်
ညှမ်းသမီးလေးကို ရှာဖွေရန် ခြေမျက်နှာဖွင့်လိုက်လေသည်။ ပင်လယ်ကြီး၏
အနားသတ်မျဉ်းပေါ်တွင် ရဲတိုက်ခံတပ်ကြီးများ သဖွယ် ခုံခုံထည်ထည်နေရာယူထားကြသော
ကျောက်တုံးကျောက်စိုင်များ ပေါ်တွင် သဘာဝ တရားကြီး၏ လက်ဆောင်တော်
ခက်ရင်းကောင်တွေ ပြန့်ကျဲဖိတ်စဉ်နေသည်။ ခက်ရင်းကောင်တို့
အိမ်လုပ်ကုပ်တွယ်ရှင်သန်နေကြသော ထိုကျောက်တုံးကျောက်စိုင်တို့၏ အကြိုအကြားတွင်
တော့ ကျွန်းပေါ်မှာ ရှိသမျှမိန်းမနှင့် ကလေးတွေ သူတို့ဆလုံတွေ ထိုခက်ရင်းကောင်တွေ ကို
အစိမ်းလည်းစား၊ ကြော်လှော်ပြီးလည်း စားလေ့ရှိသည်။

ဓားချွန်ကိုယ်စီဖြင့် ခက်ရင်းကောင်ထွက်ကော်မည့် ဆလုံမိန်းမများ နှင့်
ကလေးများ : ကျောက်ကြိုကျောက်ကြား တိုးသွားနေသည်ကိုကြည့်၍ သူငယ်စဉ်က ခက်ရင်း
ရှာခဲ့ရသည့်အ ဖြစ်ကို သတိရနေမိသည်။ သည်တုန်းက သူ့အပေါင်း(အဖေ)သေပြီးစ။
ဆင်းရဲမွဲတေလိုက်သည်မှာ ခက်ရင်းကောင်ထည့်ဖို့ ဆန်ခါခုံးကလေးမျှပင်မရှိ။ သူရှာ၍
ရသမျှသော ခက်ရင်းကောင်တို့ကို ပါးစပ်ဖြင့် ငုံ၍ အာလုတ်အပြည့်ရပါက
အနောင်း(အမေ)ရှိရာ ကဗန်းလှေကလေးဆီပြေး၍ ထွေးအန်ပေးခဲ့ရသည်များ ကို
မြင်ယောင်နေမိသည်။ သည်ရွာက မိန်းကလေးတွေ ကတော့ သူတို့ကိုယ်တိုင် ခြင်း၊
ပလုံးကလေးများ ရက်လုပ်တတ်သည် ဖြစ်၍ အားလုံး ဝါးတောင်၊ ဝါးခြင်းကလေးတွေ
ကိုယ်စီနှင့် ။

၂၀၀၃၊ ဇန်နဝါရီလက ဆရာမ ကြီး ဒေါ်ခင်နှင်းယုအမှာ စာဖြင့် ကျွန်မ “လှိုင်းနှစ်ထပ်ပင်လယ်” ဝတ္ထုလတ်တစ်ပုဒ်ရေး ဖူးသည်။ ထိုဝတ္ထုရေး ဖြစ်သည့် အဓိကတွန်းအားသည် ကဗျာဆရာကိုအောင်ဝေး ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ် တွင် “ကမာရင်ကွဲနှင့် အခြားပင်လယ်ဝတ္ထုတိုများ” စာအုပ် အမျိုး သားစာပေဆုရတော့ ကိုအောင်ဝေးက “လဝန်းမြင့်” အမည် ဖြင့် ကျွန်မကို အင်တာဗျူး လုပ်သည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာ ပင် ပင်လယ်ပျော် မော်ကင်းတို့၏ ဘဝကို စိတ်ဝင်စားလာသော ကိုအောင်ဝေးက ဆလုံတို့ရဲ့ ဘဝရှင်သန်မှု ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်လောက်ရေး ပါဟု ကျွန်မကိုတိုက်တွန်းလာသည်။

ဆလုံလူပျိုကလေး တစ်ယောက် လူလားမြောက်လာလျှင် ကိုယ်ပိုင်လှေတစ်စီး၊

ကိုယ်ပိုင်ဗုံတစ်လုံးတော့ ရှိရမည် ။ ပြီးတော့ နေ့စဉ်မိုးသောက် သူတို့ရဲ့

ဘဝဝမ်းစာရှာဖွေမှု ၊ ဓလေ့ထုံးစံ၊ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု ၊ အယူအဆအစွဲအလမ်းဟောင်းများ ၊ ဆလုံချစ်သူဆန်ဒီနှင့် မိနိုင်းတို့ ထိုဓလေ့ရိုးရာအစွဲအလမ်း လှိုင်းတံပိုးများ ကြားမှ ရုန်းထွက်နိုင်ပါ့မလား။

“ဒီနေ့ ဘာဟင်းချက်မလဲ”

“အကန်းဟင်းလေ”

ကိုအောင်ဝေးအမေးနှင့် မအေးပိုအဖြေကြောင့် ပျံ့လွင့်သွားသော စိတ်အာရုံတို့ ပစ္စုပ္ပန်ထဲ ပြန်ရောက်လာသည်။

ခဏကြာတော့ ကဗျာဆရာကိုအောင်ဝေးသည် ဆလုံလှေထဲသို့ ခေါင်းထိုးကာ တစ်စုံတစ်ရာကို ရှာဖွေနေလေသည်။ ပြီးမှ ကဗျာဆရာက မေးခွန်းထုတ်၏ ။

“ခင်ဗျားတို့ဆလုံတွေ သွားလေရာခွေးကို ဒေါ်သွားလေရှိတယ်ဆို၊ အခုရော ခွေးပါသလား။”

“မပါပါဘူး။ ရှုပ်မှာ စိုးလို့ ရွာမှာ ချန်ထားခဲ့တယ်”

“ခွေးချစ်တယ်ဆိုတာရော ဟုတ်သလား။”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“ခွေးကို ဆလုံလိုဘယ်လိုခေါ်လဲ”

“အော်ဝိန်း”

“အောင်မလေးဗျာ၊ ရက်စက်လိုက်ကြတာ”

ကိုအောင်ဝေး၏ မြည် တမ်းသံကို ဆလုံတို့တော့ နားလည်မည် မဟုတ်။

ကျွန်မရဲ့ အသံထွက် အော်ဝိန်ကမှ တော် သေး၏ ။ ဆလုံအသံထွက်အော်ဝိန်းကား အောင်ဝေးနှင့် ပိုမိုနီးစပ်လှပေ၏ ။ သေချာချင်လို့ထပ်မေးမှ ပိုဆိုးသွားသော မအီမလည်သူ့အ ဖြစ်ကိုကြည့်၍ ကျွန်မ ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မိ၏ ။

“ကိုရွှေအိုးစည်နဲ့ မအေးပိုရေ ‘ကြွဘာလဲကပ်’နော်”

ကျွန်မတို့နှစ် ယောက် လေ့လာထားသော (ပြန်တော့မယ်)ဆလုံစကားဖြင့် နှုတ်ဆက်ထွက်ခွာလာတော့ မကြုံဂလက်ကျွန်းပေါ်သို့ နေခြည်သည် ရင့်ရင့်ရဲရဲထိုးကျ နေလေသည်။ မကြုံဂလက်ကျွန်းပေါ်မှာ တော့ ကျွန်မဝတ္ထုထဲက လာဘွန်းကျွန်းမှာ လို ကျောက်တုံး ကျောက်စိုင်များ ရှိမနေပါ။ ထို့ကြောင့် ခက်ရင်းကောင်များ သည်လည်း ...။

*

အို လှအစိုး xxx နာကျိဆမ်း xxx ဂျာလန်ကပ်တိုင်း xxx အို xxx

ကူဂျက်နာကျိဆမ်း xxx နာကျိဆမ်း xxx ဂျာလမ်းကပ်တိုင်း xxx လူအစိုးအေး xxx

မြူး ကြွသွက်လက်သော ဆလုံတေးသွားသည်

အလုံ့ညီးညီးတောက်လောင်နေသော မီးတောက်နှင့် အပြိုင်ဟိန်းဟိန်းညံ့စွာ ပေါ်ထွက်နေသည်။ ရေကျနေသော သော င်ပြင်စပ်မှ မီးညွှန်မီးစွယ်နှင့် လူတို့၏ လှုပ်ရှားမှု သည် ရေမှာ အရိပ်ထင်နေသည်။ ဂီတသံနှင့် အပြိုင် ဆလုံယောကျာ်းပျို၊ မိန်းမပျိုတို့မြူး ထူးကုန်နေသည်မှာ မြင်ရသူသို့၍မြူး မှု ကို ကူးစက်စေသည်။

ငှက်ခါးရောင် ဝတ်စုံ ဆင်တူဝတ်ဆင်လုံယောကျ်ားပျို၊ မိန်းမပျိုကလေးများ မှာ
တော့ ပုစွန်ဖမ်းပိုက်ကို ဇာနားမြိတ်အ ဖြစ် တပ်ဆင်ထားကြသည်။ တွဲ ထားသော လက်များ
ညီညီညာညာ မြှောက်ကြ၊ ဆိုင်းချက်ညီခြေလှမ်းတို့ သဲမြေပွပွမှာ မောင်းနှင်ကြ၊
ကောင်းကင်သို့ တိုးတက်နေသော မီးတောက်ပုံကြီးကိုလှည့်ပတ်ကာ ကနေကြသည်မှာ
မျက်စိပသာဒကို ဖြစ်စေသည်။

အချို့ ကကွက်တွေ မှာ တော့ ရေအောက်မှာ ငါးကြီးများ ကိုမှိုန်းဖြင့် ထိုးဟန်၊
ငါးဖမ်း ပိုက်များ ကို ရေမှာ ခဲချဟန်၊ ငါးပုစွန်ရွေးဟန်၊ မောင်နှင့် မယ်ဝမ်းစာကို တွဲ
လက်ညီညီရှာဖွေကြပုံ သရုပ်ဖော်သွားသည်မှာ အသက်ပါလှသည်။ မကြာမီ
မလှမ်းမကမ်းသင်္ဘောများ ဆီမှ မီးရှူး မီးပန်းများ နက်မှောင်မှောင်ကောင်းကင်ပြင်မှာ
ဖွဲ့ဖွဲ့ဖွာဖွာလွင့်ဝဲကျကာ ပွဲတော် ညအလှကို ကူဖြည့်နေလေသည်။

မီးပုံးပွဲကိုထားခဲ့ကာ ကမ်းခြေတစ်လျှောက် လမ်းလျှောက်လာရင်း
ကျွန်မရင်သည် အလိုမပြည့်မှု တွေ နှင့် ပြည့်အိုင်လာခဲ့သည်။ လှိုင်းနှစ် ထပ်ပင်လယ်မှ
ဇာတ်ကောင်ဆန်ဒီသည် မီးပုံးပွဲသော င်ပြင်သို့ အပြေးအလွှားရောက်ချလာလေသည်။

တောဝက်သားရေဖြင့် ကျက်ထားသော လုံးထိုင်းငုံတိုကလေး၏
မျက်နှာပြင်ပေါ်သို့ ပါးတင်အပ်မိသည့်ခဏ မော်ကင်းဆလုံလူပျိုကလေးဆန်ဒီ၏ ရင်တွင်
တစ်နေရာဆီသို့ ခံစားမှု အသစ်တို့ တိုးညှင်းပွတ်ရစီးဆင်းသွားလေသည်။

ဝေးလွင့်လိပ်ပြာ ဘယ်မှာ လဲ။

သူရဲ့ ဝေးလွင့်လိပ်ပြာ ဘယ်မှာ လဲ။ တောင်ပံတဖျတ်ဖျတ်ယမ်းခါသံမှမကြား
တောအုပ်ဆီသို့ ဖြတ်သန်းပြီး လေကိုဆန်၍ ပျံ့ပြီထင်ရဲ့ ။ ဘယ်ဆီပြေးပုန်းလေပြီမသိ။

မနေ့တုန်းဆီက ...။

မနေ့တုန်းဆီက ဆန်ဒီသည်မူးယစ်ရီဝေခြင်းတွေ ပြည့်အိုင်နေသော
ဦးခေါင်းကိုယိမ်းခါလျက် ငုံတိုကလေးကို မြူး ကြွသွက်လက်စွာ ပုတ်နှိုးတီးခတ်ခဲ့သည်။
တစ်စုံတစ်ရာသော အာသီသကြောင့် လက်ချောင်းများ မှတစ်ဆင့် အနုရသသံစဉ်တို့

ဗုံတိုတစ်လျှောက် ပြေးလွှားခုန်ပေါက် စီးဆင်းသွားကြသည်။ ဟုန်းဟုန်းတောက်နေသော
မီးပုံပွဲမှ မီးညွန့်မီးစွယ်တို့က ညအလှကိုအားကူဖြည့်တင်း အဖော်အသင်းလုပ်နေဆဲ။

ဟော ...

ဝန်းကျင်မှာ တော့ ဖြစ်တည်မှု နှင့် ဆန့်ကျင်လျက် ချွန်နင်းဝင်ရောက်လာသော
လရောက်က တိတ်ဆိတ်တိုးတိမ်စွာ လေနင်းတိမ်ဆုပ်တို့ ပျင်းရိတွန့်ဆုတ်
မလှုပ်တလှုပ်ခရီးနှင့်ခိုက် မာန်စွယ်ကျိုး နေသည့် လှိုင်းခြေပေါင်ကျိုး ကတော့ သော
ငင်ကမ်းစပ်မှာ သာသာနော့နော့ ဖျော့ဖျော့ပြေပြေ အမောဖြေနေလေသည်။

ဝေ ... ဟေး ... ဟေး

လူစုလူဝေးကြီး၏ ငြာသံပေးဟစ်အော်မှု ကြောင့် ရေငန်ကြိုက်သစ်ပင်တွေ
အပေါ်မှာ အိပ်တန်းပြန်နေသည့် ငှက်တချို့ လန့်ပျံထွက်ပြေးသွားကြသည်။ ဝါးလက်ခုပ်၊
ပလွေ၊ ဗုံတို သုံးမျိုး ပေါင်းစပ်ထားသော ဆလုံရိုးရာဂီတသံက မြူး မြူး ကြွကြွ
သွက်သွက်နှင်းနှင်းစည်းချက် ရေယဉ်ကြောတွင် ဝင်းမွတ်မွတ် နှစ်စင်မျက်နှာကလေးနှင့်
လိုက်ဖက်သော လက်ချောင်းတို့၏ အကွေ့အဝိုက်အမြှောက်အချို့ ခြေချောင်းတို့၏
အနုတ်အသိမ်း အရွှေ့အပြောင်း၊ ရင်ခါးတင်တို့ သံစဉ်နှင့် အတူ တုန်ခါဝေဝဲယမ်းခါမှု ၊
ပုရိသတို့၏ နှလုံးအိမ်ကို ယူကျုံးဆွဲဆောင်သည့် အလှတရားတို့ မျောပါစီးဆင်းနေကြသည်။
ယိုးဒယား၊ မလေးသံနော့၍ ထွက်ပေါ်လာသော ဆလုံတေးသီချင်းတစ်ပုဒ်သည်
ပင်လယ်ပျော်တို့၏ သဘာဝ ကို လှစ်ဟဖော်ထုတ်ရန် အားထုတ်လျက်
ညဉ့်ဦးယံကိုဖြတ်သန်းနေလေသည်။

မြင်တွေ့ နေကျ အသားအရောင် ၊ မြင်တွေ့ နေကျကိုယ်ဟန်ထား အချိုး အစားမျိုး
မဟုတ်ဘဲ အသားလတ်လတ် ကျစ်လျစ်ဖွဲ့ထွားသော ခန္ဓာကိုယ်အစုအဝေးက ပုရိသတို့၏
ရမ္မက်သွေးကို နိုးဆွနေသည်လား၊ မီးစုန်းရောင် တောက်ကြယ်စင်ပြောက် မျက်လုံးများ ကပင်
သူမ၏ အလှကို ဖော်ကျူး နေသည်လား၊ ဆန်ဒီ၏ အကြည့်က သူမဆွင်မှု
ပသာဒအာရုံထဲတပ်မက်ငြိတွယ်နေဆဲ။ မူးယစ်သေရည်၏ သွေးတိုးနှိုးဆော်မှု က ဆန်ဒီ၏

စိတ်ကို ရဲဆဲးတင်ပေးသလို ဖြစ်ပြီး ဗုံတိုကိုသွက်သွက်တီးလေတော့ သူမကလည်းအားကျမခံ လှုပ်လှဲလှုပ်လီကကြိုး သီနေရာမှ ဇိုးခနဲ ဆက်ခနဲကကြိုး ပြောင်းဖို့ပြင်လေသည်။

“လှိုင်းနှစ် ထပ်ပင်လယ်” ဝတ္ထုမှ ဇာတ်ကောင်ဆန်ဒီနှင့် မီနိုင်တို့ စတင်တွေ့ဆုံသော မြင်ကွင်းသည် ရိပ်ရိပ်ထင်ထင်လိုက်ပါလာသည်။ လက်ရှိအနေအထားမှာ တော့ရှေးဟောင်း ဆလုံတူရိယာ ဗုံတိုကလေးမပါဝင်သော ခေတ်သစ်ဆလုံတေးသွားသည် ပင်လယ်လေ ဝေ့ဝဲဝဲကြားတွင် လွင့်ပါးဝဲပျံနေသည်။ ကျွန်မသိသလောက်ဆလုံတို့သည် ရင်တွင် :ဆန္ဒကို တေးဂီတအဖြစ် လက်တန်းစပ်ဆိုနိုင်ကြသည်။ ဗုံကိုလည်း ကိုယ်ပိုင်တူရိယာအဖြစ် စွဲစွဲမြဲမြဲသုံးစွဲခဲ့ကြသည်။ ခေတ်ဆလုံတေးသွားသည် ဆလုံတို့ကိုယ်တိုင် တီးခတ်သော ဝါးလက်ခုပ်၊ ပလွေ၊ ဗုံတိုတို့မှ ဖြစ်သင့်ဘူးလား။

မော်ကင်းဆလုံလူပျိုတစ်ယောက် နှင့် ဗုံတိုတူရိယာဆက်စပ်မှု ၊ ကျွန်မဇာတ်ကောင် ဆန်ဒီသည် သူနေထိုင်ရာလာဘွန်းကျွန်းမှ မကြုံဂလက်ပွဲတော် ညသို့ ဒေရာသော ပါး ရောက်ချလာလေသည်။

“မီနိုင်ရေး ... ငါ့ဒုက္ခတွေ ကို နင်မသိပါလားနော်။ အခုနင်နဲ့ငါကြားက ချစ်ခြင်းအဖော်မွန် ဗုံတိုကလေးမရှိတော့ဘူးလေ။ ဒီဗုံကလေးဟာ ငါ့ဘဝရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုပါ မီနိုင်ရယ်။ ဒီဗုံတိုလေးကို ပိုင်ဆိုင်ချင်လွန်းလို့ ငါဘယ်လောက်ကြိုးစားခဲ့ရတယ်ဆိုတာ တကယ်တော့ မော်ကင်းဆလုံလူပျိုတစ်ယောက် ဗုံတိုတစ်လုံးပိုင်ဆိုင်ဖို့ဆိုတာ အခက်အခဲပေါင်းများစွာ ကို ဖြစ်ကျော်ရတာ ပါ။ လှေတစ်စီးတည်ဆောက်နိုင်မှု ဟာ မော်ကင်းဆလုံလူပျိုတစ်ယောက် အရည်အသွေး ဖြစ်သလို အားထုတ်ကြိုးပမ်းနိုင်မှု စွမ်းရည်တွေ ပြည့်ဝနေတယ်ဆိုတာ နင်သိနိုင်ပါ့မလား။ ငယ်စဉ်ကတည်းက ဗုံသံကြားရင် မနေနိုင်မထိုင်နိုင် ငေးမောနေမိရာက ဂီတဝိညာဉ် စွဲကပ်ပူးကပ်ခြင်းခံရတဲ့ ငါဟာဗုံတိုကလေးကို မပိုင်ဆိုင်ရရင် မနေနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

သည်တုန်းက ငါ့ရဲ့ အနောင်း အသက်ထင်ရှားရှိသေးတာမို့ အနောင်းကဗုံတီးတာ မကြိုက်လှပေမယ့် ကန့်ကွက်ခြင်းမပြုနိုင်ခဲ့ဘူး။ ဖတဆိုကလေးကို

အလိုလိုက်တဲ့အနေနဲ့ ငါ့ရဲ့ ဗုံတိုကလေးအပေါ် ရူးသွပ်မှု ကိုမတားဆီးတဲ့အပြင် အကူအညီတွေ ပါ ပေးခဲ့သေးတယ်။ ငါနဲ့ ငါ့အနောင်းဟာ တစ်ကျွန်းဝင်တစ်တောထွက် စိတ်ကြိုက်သစ်ကိုလိုက်ရှာကြရတာ အမောပါပဲ။ ရပြန်တော့အခါကကိုခွာ ဒီကျွန်းမှာ ပဲမီးပုံးပြီး အလယ်သားမျက်နှာပြင်ကို မီးရှို့ကြတယ်။ အလယ်သားတွေ မီးကျွန်းပြီဆိုမှ ငါ့လက်စွဲငါးရိုးကြီးစူးနဲ့ တဖြည်းဖြည်းတိုးလျှံပေါက် ထွင်းပစ်ရတယ်။ ဒီအလုပ်ဟာ ရက်တွေ အကြာကြီးလုပ်ရပြီး ဇွဲလည်းကောင်းဖို့လိုတယ်။

အတွင်း သားကုန်လို့ အနေတော် ဖြစ်ပြီဆိုမှ အချောဘက်က ခြစ်ပစ်ရတယ်။ ဗုံကျက်ဖို့ ကတော့ သမင်သားရေ ဒါမှမဟုတ် တောဝက်သားရေဟာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။ အချို့ လည်း မျောက်ညှိသားရေကိုသုံးကြတယ်။ အဲဒီ တုန်းက ငါနဲ့အနောင်းသွားလာနေတဲ့ ကျွန်းတွေ အပေါ်မှာ သမင်မတွေ နိုင်တာမို့ တောဝက်သားရေနဲ့ပဲ ဗုံကျက်ဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်ရတယ်။

မိနိုင်းရေ ... ငါ့ရင်ဘတ်နဲ့ လက်မောင်းတွေ ပေါ်က ဒဏ်ရာအမာရွတ်တွေ ဟာ တောဝက်ပက်လို့ ရထားတဲ့ဒဏ်ရာတွေ ပေါ့။ ငါ့ရဲ့ ညံ့ဖျင်းမှု ကြောင့် တောဝက်အပက်ခံရပေမဲ့ အနောင်းလက်ချက်နဲ့တောဝက်ဟာ ဒဏ်ရာရအမိခံလိုက်ရတယ်။ ငါ့ရဲ့ သေရာပါအမာရွတ်တွေ ဟာ တောဝက်သားရေတစ်ချပ်နဲ့ လဲလှယ်ခဲ့ရတယ်ဆိုရင် ယုံနိုင်မလားမိနိုင်းရယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒါဟာ တကယ်ပဲ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်မှန်တွေ ဆိုတာ ဒေါသကြီးစိတ်ဆိုးလွယ်တဲ့ ကတိုင်းနတ်မင်းကြီးကို တိုင်တည်ပြောရပါတယ်။

အဲဒီ တောဝက်အရေခွံ အမွှေးအမှင်တွေ ရိတ်ပြီး ခြောက်သွေ့အောင် နေလှန်းနေစဉ်မှာ ပဲ ငါတို့ဟာကျွန်းပေါ်က ပင်လယ်ရေမပြတ်စီးဝင်နေတဲ့နေရာမှာ သဲတွင်း တစ်တွင်း ကို တူးဖော်ကြရတယ်။ စောစောက နေလှန်းထားတဲ့သားရေကြမ်းကို တွင်းထဲထည့်ပြီး ရေစိမ်ကြရပြန်တယ်။

သားရေစ စကောင်းကောင်းနူးပြီဆိုမှ စောစောကပုံအရွယ်အစားနဲ့တိုင်းပြီး

မျက်နှာစာ နှစ် ဖက်အတွက် နှစ် စရအောင်လုံးဖြတ်ကြရတယ်။ ပြီးရင် ဗုံရဲ့ ထိပ်ဝတ်ဖက်စီမှာ လုံခြုံအောင်ဖုံးပိတ်ပြီး နွယ်မြက်တို့ရဲ့ ကျစ်ထားတဲ့ကြိုး နဲ့ ခိုင်မြဲအောင် ချည်နှောင်ရပြန်တယ်။ ဒီနေရာမှာ သားရေစတင်းသွားပေမဲ့ သုံးလိုမရသေးပါဘူး။ အသံကောင်းကောင်း မြည် စေဖို့ နေရောင် ဖျော့ဖျော့မှာ စိတ်ရှည်လက်ရှည်လှန်းရပါသေးတယ်။ ဒီနေရာမှာ နေရောင် ပြင်းရင် အပူဒဏ်ကြောင့် ဗုံကွဲထွက်သွားတတ်တာမို့ နေရောင် ဖျော့ဖျော့အောက်မှာ တဖြည်းဖြည်း သားရေခြောက်တင်းမာလာမှ ဗုံကောင်းတစ်လုံး ဖြစ်မှာ မဟုတ်လား။

ကြည့်စမ်း ... ဘယ်လောက်ခက်ခဲပင်ပန်း စိတ်ရှည်သည်းခံ ဇွဲခတ်ရတဲ့အလုပ်လဲဆိုတာ အချိန်လည်းကြာ လူလည်းပင်ပန်းတာမို့ ဆလုံတွေ ဟာဗုံလုပ်ဖို့ သိပ်ပြီးစိတ်ဓာတ်ထက်သန်မှု မရှိလှဘူး။ ငါ့မှာ သာ အာသာဆန္ဒရဲ့ တွန်းထိုးပို့ဆောင်မှု ကြောင့် ဗုံတိုကလေးကို ခဲခဲယဉ်းယဉ်းပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပြီး ကိုယ်နဲ့မကွာထားခဲ့တာ နှစ် တွေ ကြာလှပါပေါ့”

လကွယ်လုနီးပါး ဖြစ်၍ မကြုံဂုဏ်ကောင်းကင်မှာ မည် သည့်အလင်းအားမှ ရှိမနေပါ။ မလှမ်းမကမ်း ရေလယ်လောက်ဆီမှ ပစ်လွှတ်နေသော မီးရှူး မီးပန်းအလင်းရောင် တို့သည်သာ အပြန်လမ်းကို ရှေ့ဆောင်နေသည်။ မီးပုံပွဲမှအသံဗလံများ ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီး မလှမ်းမကမ်းနယ်လှည့် ကဇာတ်ဆီမှ အသံတွေ လွင့်ဝဲလာသည်။ ကမ်းခြေမှာ င်ရိပ်မှာ တော့ ကျွန်မ မော်ကင်းဆလုံလူပျိုကလေး၏ ဗုံတိုသံကိုရှာဖွေနေမိလေသည်။

*